

SFC2021 Program sprijinit din FEDR (Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică), FSE+, Fondul de coeziune și FEPAM – articolul 21 alineatul (3)

CCI	2021RO16RFPR002
Titlu în limba engleză	North East
Titlul în limba (limbile) națională (naționale)	RO - Nord Est
Versiune	1.2
Primul an	2021
Ultimul an	2027
Eligibil de la	01.01.2021
Eligibil până la	31.12.2029
Numărul deciziei Comisiei	
Data deciziei Comisiei	
Regiunile NUTS (nomenclatorul comun al unităților teritoriale de statistică) acoperite de program	RO21 - Nord-Est RO211 - Bacău RO212 - Botoșani RO213 - Iași RO214 - Neamț RO215 - Suceava RO216 - Vaslui
Fondul (fonduri) vizat(e)	FEDR
Program	☐ în cadrul obiectivului Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică, numai pentru regiunile ultraperiferice

Cuprins

1. Strategia programului: principale provocări și măsuri de politică adoptate	9
Tabelul 1	19
2. Priorități	33
2.1. Priorități, altele decât asistența tehnică.....	33
2.1.1. Prioritate: P1. Nord-Est – O regiune mai competitivă, mai inovativă.....	33
2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.1. Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate (FEDR)	33
2.1.1.1.1. Intervenții din fond	33
Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:	33
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:.....	36
Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	36
Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC.....	36
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC	37
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC	37
2.1.1.1.2. Indicatori.....	38
Tabelul 2: Indicatori de realizare.....	38
Tabelul 3: Indicatori de rezultat.....	38
2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție.....	39
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție	39
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare	40
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială.....	40
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+	40
Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ.....	41
2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.3. Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive (FEDR)	42
2.1.1.1.1. Intervenții din fond	42
Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:	42
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:.....	44
Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	45
Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC.....	45
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC	45
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC	46
2.1.1.1.2. Indicatori.....	46
Tabelul 2: Indicatori de realizare.....	46
Tabelul 3: Indicatori de rezultat.....	47
2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție.....	47
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție	47
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare	48
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială.....	48
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+	48

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ	48
2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.4. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat (FEDR)	50
2.1.1.1.1. Intervenții din fond	50
Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	50
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:	51
Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	51
Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC	52
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC	52
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC	52
2.1.1.1.2. Indicatori	53
Tabelul 2: Indicatori de realizare	53
Tabelul 3: Indicatori de rezultat	53
2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție	54
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție	54
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare	54
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială	54
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+	55
Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ	55
2.1.1. Prioritate: P2. Nord-Est – O regiune mai digitalizată	56
2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.2. Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice (FEDR)	56
2.1.1.1.1. Intervenții din fond	56
Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	56
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:	59
Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	59
Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC	59
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC	60
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC	60
2.1.1.1.2. Indicatori	61
Tabelul 2: Indicatori de realizare	61
Tabelul 3: Indicatori de rezultat	61
2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție	62
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție	62
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare	62
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială	62
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+	63
Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ	63
2.1.1. Prioritate: P3. Nord-Est – O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul	64
2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO2.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (FEDR)	64
2.1.1.1.1. Intervenții din fond	64

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:	64
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:	67
Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	67
Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC	68
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC	68
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC	69
2.1.1.1.2. Indicatori	69
Tabelul 2: Indicatori de realizare	69
Tabelul 3: Indicatori de rezultat	70
2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție	70
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție	70
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare	71
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială	71
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+	71
Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ	71
2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO2.7. Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare (FEDR)	72
2.1.1.1.1. Intervenții din fond	72
Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:	72
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:	74
Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	74
Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC	75
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC	75
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC	76
2.1.1.1.2. Indicatori	76
Tabelul 2: Indicatori de realizare	76
Tabelul 3: Indicatori de rezultat	76
2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție	77
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție	77
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare	77
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială	77
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+	78
Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ	78
2.1.1. Prioritate: P4. Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbana mai durabila (Obiectivul specific privind mobilitatea urbană prevăzut la articolul 3 alineatul (1) litera (b) punctul (viii) din Regulamentul FEDR și Fondul de coeziune)	79
2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO2.8. Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon (FEDR)	79
2.1.1.1.1. Intervenții din fond	79
Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:	79
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:	81

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	82
Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC.....	82
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC	83
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC.....	83
2.1.1.1.2. Indicatori.....	84
Tabelul 2: Indicatori de realizare.....	84
Tabelul 3: Indicatori de rezultat.....	84
2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție.....	85
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție	85
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare	85
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială....	86
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+	86
Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ.....	86
2.1.1. Prioritate: P5. Nord-Est – O regiune mai accesibilă.....	87
2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO3.2. Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere (FEDR)	87
2.1.1.1.1. Intervenții din fond	87
Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:	87
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:.....	90
Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	90
Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC.....	91
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC	91
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC.....	92
2.1.1.1.2. Indicatori.....	92
Tabelul 2: Indicatori de realizare.....	92
Tabelul 3: Indicatori de rezultat.....	92
2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție.....	93
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție	93
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare	93
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială....	93
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+	94
Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ.....	94
2.1.1. Prioritate: P6. Nord-Est – O regiune educată	95
2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO4.2. Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online (FEDR)	95
2.1.1.1.1. Intervenții din fond	95
Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:	95
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:.....	98
Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	98

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC.....	99
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC.....	99
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC.....	99
2.1.1.1.2. Indicatori.....	100
Tabelul 2: Indicatori de realizare.....	100
Tabelul 3: Indicatori de rezultat.....	100
2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție.....	101
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție.....	101
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare.....	102
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială.....	102
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+.....	102
Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ.....	102
2.1.1. Prioritate: P7. Nord-Est – O regiune mai atractiva.....	103
2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane (FEDR).....	103
2.1.1.1.1. Intervenții din fond.....	103
Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+.....	103
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC.....	106
Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+.....	106
Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC.....	107
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC.....	107
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC.....	108
2.1.1.1.2. Indicatori.....	108
Tabelul 2: Indicatori de realizare.....	108
Tabelul 3: Indicatori de rezultat.....	109
2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție.....	109
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție.....	109
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare.....	110
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială.....	110
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+.....	110
Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ.....	110
2.2. Prioritățile „Asistență tehnică”.....	112
2.2.1. Prioritatea pentru asistență tehnică în temeiul articolului 36 alineatul (4) din RDC: P8. Asistența tehnică.....	112
2.2.1.1. Intervenție a fondurilor.....	112
Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (e) punctul (i) din RDC.....	112
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC.....	114
2.2.1.2. Indicatori.....	114
Tabelul 2: Indicatori de realizare.....	115
2.2.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție.....	115
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție.....	115
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+.....	115
Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ.....	115

3. Planul de finanțare	116
3.1. Transferuri și contribuții (1)	116
Tabelul 15A: Contribuții la InvestEU* (defalcare pe ani)	116
Tabelul 15B: Contribuții la InvestEU* (rezumat)	116
Justificare, luând în considerare modul în care aceste cuantumuri contribuie la realizarea obiectivelor de politică selectate în cadrul programului în conformitate cu articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul InvestEU.....	117
Tabelul 16A: Transferuri către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte (defalcare pe ani)	117
Tabelul 16B: Transferuri către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte* (rezumat).....	117
Transferuri către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte – Justificare.....	117
Tabelul 17A: Transferuri între FEDR, FSE+ și Fondul de coeziune sau către alt fond sau alte fonduri* (defalcare pe ani)	117
Tabelul 17B: Transferuri între FEDR, FSE+ și Fondul de coeziune sau către alt fond sau alte fonduri (rezumat).....	118
Transferuri între fonduri cu gestiune partajată, inclusiv între fonduri ale politicii de coeziune – Justificare.....	118
3.2. FTJ: alocare în program și transferuri (1).....	118
3.3. Transferuri între categorii de regiuni, rezultate în urma evaluării la jumătatea perioadei	118
Tabelul 19A: Transferuri între categorii de regiuni rezultând din evaluarea la jumătatea perioadei în cadrul programului (defalcare pe ani)	118
Tabelul 19B: Transferuri între categorii de regiuni rezultând din evaluarea la jumătatea perioadei, către alte programe (defalcare pe ani)	118
3.4. Transferuri înapoi (1).....	119
Tabelul 20A: Transferuri înapoi (defalcare pe ani).....	119
Tabelul 20B: Transferuri înapoi* (rezumat).....	119
3.5. Credite financiare pe an	120
Tabelul 10: Credite financiare pe an.....	120
3.6. Total credite financiare per fond și per cofinanțare națională	121
Tabelul 11: Total credite financiare per fond și per cofinanțare națională.....	121
4. Condiții favorizante	122
5. Autorități responsabile de program	143
Tabelul 13: Autoritățile responsabile cu programele	143
Repartizarea cuantumurilor rambursate pentru asistență tehnică în temeiul articolului 36 alineatul (5) din RDC, în cazul în care sunt identificate mai multe organisme care să primească plăți din partea Comisiei.....	143
6. Parteneriat	144
7. Comunicare și vizibilitate	147
8. Utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a finanțărilor nelegate de costuri	149
Tabelul 14: Utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a finanțărilor nelegate de costuri.....	149
Apendicele 1: Contribuția Uniunii pe baza costurilor unitare, a sumelor forfetare sau a ratelor forfetare	150
A. Rezumatul principalelor elemente	150
B. Detalii pe tip de operațiune	151
C. Calculul baremului standard pentru costurile unitare, sumele forfetare sau ratele forfetare	151
1. Sursa datelor utilizate la calculul baremului standard pentru costurile unitare, sumele forfetare sau ratele forfetare (cine a produs, colectat și înregistrat datele; unde sunt stocate datele; datele-limită; validare etc.)	151
2. Vă rugăm să precizați motivele pentru care metoda propusă și calculul aferent în temeiul articolului 94 alineatul (2) din RDC sunt relevante pentru tipul de operațiune.	151
3. Precizați cum au fost efectuate calculele, inclusiv, în special, ipotezele formulate în ceea ce privește calitatea sau cantitățile. După caz, trebuie utilizate date statistice și criterii de referință și, dacă se solicită acest lucru, acestea trebuie furnizate într-un format utilizabil de către Comisie.	151

4. Vă rugăm să explicați cum v-ați asigurat că doar cheltuielile eligibile au fost incluse în calculul baremului standard pentru costul unitar, suma forfetară sau rata forfetară.	151
5. Evaluarea de către autoritatea sau autoritățile de audit a metodologiei de calcul și a cuantumurilor, precum și a măsurilor de asigurare a verificării, calității, colectării și stocării datelor.	151
Apendicele 2: Contribuția Uniunii bazată pe finanțări nelegate de costuri	153
A. Rezumatul principalelor elemente	153
B. Detalii pe tip de operațiune	154
Apendicele 3: Lista operațiunilor de importanță strategică planificate însoțită de un calendar	155
DOCUMENTE	156

1. Strategia programului: principale provocări și măsuri de politică adoptate

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (a) punctele (i)-(viii) și punctul (x) și articolul 22 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/1060 (RDC)

Regiunea Nord-Est (RNE) propune pentru anul 2030, elementele strategice:

-viziunea: RNE va fi un spatiu competitiv, durabil, rezilient si incluziv, unde iti vei dori sa locuiesti, sa lucrezi si sa investesti!

-obiectivul general: derularea in RNE a unei dezvoltari echilibrate bazate pe un proces de crestere economica inteligent, durabil si incluziv, care sa conduca la cresterea calitatii vietii si reducerea decalajelor de dezvoltare intra si inter regionale.

Context macroeconomic. Bariere, principale provocari.

RNE se confrunta cu o serie de bariere in calea cresterii si realizarii de investitii[1]. Astfel, RNE este caracterizata de nivele reduse ale productivitatii si educatiei prin comparatie cu alte regiuni. Sistemul de inovare subdezvoltat, interactiunile insuficiente dintre mediul academic si sectorul productiv, deficitul de capital uman, absenta abilitatilor cerute si performanta modesta a sistemelor de guvernata erodeaza potentialul existent. Rigiditatile de pe piata muncii, mediul de afaceri insuficient dezvoltat, reducerea populatiei, tinerilor si absolventilor de invatamant superior limiteaza perspectivele de crestere si dezvoltare. Raspunsul consta in politici si investitii diferite in functie de tipul de teritoriu pentru cresterea competitivitatii, prin dezvoltarea si punerea in aplicare a strategiei de specializare inteligenta, investitii in capitalul uman, cresterea conectivitatii cu orasele care genereaza crestere economica si imbunatatirea calitatii actului de guvernare. Conform altui raport[2], **prioritatile trebuie orientate catre politici de dezvoltare a ineztrarii regionale**, prin imbunatatirea mediului de afaceri, fructificarea potentialului zonelor urbane mari ca surse de productivitate si acumulari de capital uman, dezvoltarea capitalului uman si cresterea capacitatii administrative.

RNE este o regiune periferica, amplasata pe granita de est a Uniunii Europene (UE), fiind cea mai mare din Romania (RO) ca suprafata si populatie. Populatia rezidenta insumeaza 3.171.331 locuitori[loc][3], in descrestere, mai pronuntat in mediul rural si in judetele Botosani si Vaslui, urmare a sporului natural negativ si emigratiei economice. Rata de ocupare este ridicata, dar un **aport important este adus de agricultura si serviciile publice.**

Performanta economica plaseaza RNE pe ultima pozitie in RO si pe una din ultimele zece pozitii din UE. Produsul Intern Brut Regional (PIBR) a avut o dinamica pozitiva - cresterea fiind condusa de un model bazat pe politici prociclice, alimentat de cerere si sustinut de masuri de relaxare fiscal/bugetare/monetare -, ajungand la 23,05 mld.Euro[4] (2019). PIBR/loc. este de 7.200 Euro[5], inferior mediei nationale (cu 4300 Euro) si regiunii Bucuresti (de 3.7 ori).

RNE inregistreaza **disparitati economice pe multiple nivele: intercomunitar, national si intrarregional.** Indicele de disparitate al PIB (61%) stagneaza, fiind cel mai scazut dintre toate regiunile, cu 13 p.p. mai mic fata de urmatoarea regiune. Totodata, in raport cu media UE, indicele de disparitate este 23% (43% PPS)[6], in crestere usoara (6 p.p.) fata de 2013.

La nivel intraregional sunt prezente **disparitati semnificative de dezvoltare pe doua straturi: interjudetean si urban-rural.** Astfel, judetele Iasi si Bacau asigura cumulativ 50% din PIBR, iar Botosani si Vaslui doar 18%. Cel mai mare PIB judetean este in Iasi - 7211 mil. Euro, de 3,3 ori mai mare fata de Botosani sau Vaslui. Mai mult, cele mai mari nivele ale PIBJ/loc sunt in judetele Iasi -9100 Euro/loc si

Bacau - 7400 Euro/loc, iar cele mai mici in Botosani - 6000 Euro/loc si Vaslui - 5200 Euro/loc.

Disparitatile de dezvoltare urban-rural s-au accentuat in timp, conducand la o crestere a inegalitatii veniturilor si accesului la oportunitati. Nivelul de marginalizare in rural este ridicat, cel mai mare din RO, dublu fata de urban, cele mai afectate teritorii fiind in judetele Vaslui, Iasi, Botosani si Bacau.

Disparitatile sunt cauzate de competitivitatea scazuta, principalii factori fiind nivelul scazut al productivitatii si ponderea ridicata a populatiei ocupate in agricultura. Aceste aspecte sunt reiterate si de rapoartele de tara (RT): productivitatea muncii este scazuta si in scadere datorita ponderii ridicate a ocuparii in sectoarele cu valoare adaugata scazuta. In raport cu indexul competitivitatii regionale[7], RNE are performante reduse, in descrestere, cu vulnerabilitati atat pe componenta de baza (educatie si infrastructura), cat si pe componenta de inovare.

RNE performeaza modest si pe progresul social, una din doua persoane fiind in risc de saracie sau excluziune sociala, iar una din trei in risc de saracie. Conform indexului de progres social european, RNE ocupa una din ultimele pozitii din UE, cu performante reduse pentru nutritie si ingrijire, sanatate si bunastare, toleranta si incluziune, acces la cunoasterea primara, tehnologia informatiei si comunicatiilor si educatie superioara.

In RNE s-au resimtit efectele pandemiei COVID-19, riscul de saracie crescand in randul tinerilor, persoanelor cu abilitati reduse si sezonierilor. **Noile incertitudini si riscuri economice** generate de criza energetica, perturbarile din lanturile de productie si aprovizionare, conflictul armat din Ucraina **vor avea implicatii negative asupra** evolutiei inflatiei si **cresterii economice**.

Obiectivul strategic 1 - Imbunatatirea competitivitatii regionale prin dezvoltarea capacitatilor de inovare si cercetare, cresterea productivitatii, promovarea utilizarii tehnologiilor avansate si a serviciilor TIC in domenii cu potential de crestere si specializare inteligenta, adresat prin OS a(i), a(ii), a(iii) si a(iv)

Pentru a reduce decalajele de dezvoltare, CE a recomandat orientarea mai pronuntata a investitiilor politicii de coeziune spre antreprenoriat, educatie si inovare[8], punandu-se mai mult accentul pe dezvoltarea ecosistemelor inovative de relevanta regionala si integrarea acestora prin strategiile de specializare inteligenta[9].

Desi numarul total de unitati locale active a evoluat pozitiv in ultimii ani, din cele 64.250 unitati, 5,3% sunt "high technology", 16,3% "medium-high technology" si 78,4% "medium-low technology". Conform studiului Inobarometru 2021[10], RNE se situeaza pe locul 8 national in ceea ce priveste cheltuielile pentru inovare si locul 7 in ceea ce priveste efectele economice ale introducerii inovatiilor pe piata si proprietatea intelectuala. RNE este un inovator emergent – performanta inovarii scazand fata de 2014 (-1%)[11].

Capacitatea de promovare a inovarii si competitivitatii in industrie este sustinuta si de clustere, 4 din cele 11 structuri active in RNE, membre ale asociatiei nationale CLUSTERO insumeaza 130 intreprinderi, 12.000 angajati, 2,85 mld. lei cifra de afaceri, 288 mil. Euro exporturi si cheltuieli de cercetare dezvoltare (CD) de 43 mil. lei, cu crestere de 61% exporturi si 207% pentru cheltuielile de CD (fata de 2013[12]).

RIS3 NE sustine dezvoltarea, diversificarea si reconfigurarea activitatii intreprinderilor in domenii cu potential de specializare: agroalimentar & industria lemnului, textile, TIC, sanatate, turism,

energie si mediu, fiind prioritizate sprijinirea crearii de noi companii inovative, dezvoltarea intreprinderilor active, sustinerea initiativelor de clusterizare si internationalizare, dezvoltarea competentelor pentru inovare. PR va urmari impulsionarea sectorului IMM prin investitii pentru crestere, modernizare tehnologica, cercetare-inovare, facilitarea transferului de cunoastere si a integrarii in lanturi de valoare, cu precadere in domeniile RIS3. Sprijinind dezvoltarea clusterelor contribuim la accelerarea dublei tranzitii si cresterea rezilientei industriei regionale, raspunzand Raport recomandari 2021 al Grupului European de Experti ESCA.

RNE ocupa penultimul loc in RO pentru ponderea cheltuielilor CD in PIB. Colaborarea dintre sectorul CDI si cel privat ramane o provocare si afecteaza rezultatele regiunii in materie de inovare. Activitatea CDI depinde de finantarea obtinuta prin proiecte deoarece, in anul 2019, cheltuielile de CD/loc in RNE erau de 21,62 Euro/loc, fata de 55,17 Euro/loc (RO) si 699,89 Euro/loc (UE27), iar veniturile din licente (raportat la numarul total de licente) este nesemnificativ. PR va urmari **cresterea performantei ecosistemului CDI public regional**, nevoie adresata de RIS3 NE, prin sprijinirea activitatilor CDI, a colaborarilor dintre CDI si industrie si investitiilor in domeniile cu potential de specializare inteligenta, contribuind astfel comunicarii “A new ERA for Research and Innovation” (COM/2020/628) pentru consolidarea ecosistemelor de C&I regionale.

SNCDISI urmareste atragerea si mentinerea talentelor in cercetare, mobilizarea firmelor catre inovare si adresarea provocarilor societale cu ajutorul cercetarii in domenii de tip „deep tech” fiind sustinuta de PCIDIF.

CE sustine un proces de recuperare bazat pe o dubla tranzitie[13]: neutralitate climatica si transformare digitala. Busola Digitala 2030 propune[14] ca trei sferturi dintre IMM-uri sa ajunga sa utilizeze servicii de cloud computing, sisteme „big data” si inteligenta artificiala, iar peste 90% dintre acestea sa aiba cel putin un nivel de baza pentru indexul intensitatii digitale. Totodata, toate serviciile publice esentiale pentru firme si companii trebuie sa devina online.

Strategia nationala raspunde orientarilor comunitare si definese in Agenda Digitala, printre ariile de actiune: e-guvernare si open data.

Conform indicelui economiei si societatii digitale (2021), **RO are o performanta digitala modesta**, clasandu-se pe ultimul loc in UE. In ciuda unor performante bune pe conectivitate si utilizarea inteligentei artificiale, **digitalizarea intreprinderilor si serviciile publice digitale inregistreaza cea mai scazuta performanta (40%)**, in ciuda cererii crescute existente[15]. **Integrarea tehnologiei digitale in intreprinderi este redusa, la jumatate din media UE**, provocarile cu care se confrunta firmele fiind practicile deficitare in achizitiile online si subutilizarea potentialului de promovare online. Desi nivelul de conectivitate la retelele de comunicatii electronice a crescut continuu si asistam la o crestere a utilizatorilor serviciilor de internet, **ponderea celor care participa la evenimente e-civic (9%) si interactioneaza cu administratia publica (10%) este foarte redusa** (de 6 ori mai putin fata de media UE).

Densitatea IMM in RNE este foarte scazuta, de 19,4%/loc, cu 34% mai putin fata de media RO; cel mai mare nivel fiind in judetul Iasi (23%), iar cele mai mici in Botosani(12%) si Vaslui(15%)[16], fiind necesara dezvoltarea ecosistemului antreprenorial prin sprijinirea dezvoltarea capacitatii de incubare si preaccelerare a start-up-urilor, precum si stimularea operationalizarii start-upurilor.

ADR NE, prin proiectul „Strategia Ecosistemului de Startup din RO“ raspunde recomandarilor RT, avand ca obiectiv elaborarea strategiei de dezvoltare a ecosistemului antreprenorial prin stimularea

antreprenoriatului inovativ, cu potential de scalare, cu un nivel inalt de proprietate intelectuala si capacitate de a revolutiona si transforma sectoarele economice prin produse sau procese inovatoare. PR raspunde strategiei sprijinind incubatoarele si acceleratoarele sa isi dezvolte capacitatea de a oferi servicii intreprinderilor nou infiintate pentru a genera produse si servicii viabile pentru piata.

Performanta economica a RNE este slaba, datorita structurii tesutului economic: 56.854 microintreprinderi, 7.237 IMM si 159 intreprinderi mari; in industrie 6.843 unitati locale sunt active iar in sectorul serviciilor 48.120, iar valoarea totala a exporturilor regionale este 3,2 mld. Euro, reprezentand 4,6% din total RO si 15% din PIBR[17]. Pentru a supravietui, intreprinderile trebuie sa investeasca in cresterea nivelului tehnologic al fabricatiei, in diversificarea ofertei de produse/servicii si sa faca economie de resurse.

Trecerea la un model de afacere durabil va permite intreprinderilor sa devina mai competitive, conducand la economii importante de energie si obtinerea de beneficii pentru mediu. Programul va sprijini investitiile IMM pentru imbunatatirea semnificativa a capacitatii tehnice, industriale si organizationale de a gestiona dezvoltarea de produse/servicii, pentru cresterea competitivitatii IMM inclusiv prin tranzitia catre noi modele de productie durabila.

Conform RT, **competentele nu evolueaza in concordanta cu necesitatile sectoarelor economice in curs de expansiune**. Se recomanda dezvoltarea cu prioritate a celor care asigura dezvoltarea durabila a economiei. PR sprijina dezvoltarea de noi competente in cadrul IMM-urilor pentru inovare, specializare inteligenta si antreprenoriat, dezvoltarea capacitatii organizatiilor publice CDI de a formula si implementa strategii pentru valorificarea rezultatelor cercetarii in cooperare cu industria, societatea civila si autoritatile publice locale, cresterea capacitatii AM si beneficiarilor de a raspunde cerintelor specifice apelurilor OSa(i) si a(iii) si contribuie la o mai buna implementare a proiectelor.

Obiectivul strategic 2 - Protejarea mediului si optimizarea utilizarii resurselor prin promovarea eficientei energetice, infrastructurii verzi si reducerea emisiilor de carbon in mediul urban, adresat prin OS b(i), b(vii) si b(viii)

In Planul de redresare economica[18], CE subliniaza ca Pactul Ecologic European este noua strategie de crestere, UE urmand sa devina pana in 2050 o societate cu o economie moderna, competitiva, eficienta, neutra climatic, cu o tranzitie verde incluziva. Investitiile vor adresa prioritatile existente in planul national privind clima si energia, fiind orientate catre e mobilitate urbana nepoluanta, mijloace de transport durabile, etc.. In plus, Legea europeana a climei prevede reducerea emisiilor nete de GES cu 55% in 2030.

RT specifica ca **intensitatea energetica este peste media comunitara, saracia energetica afectand un sfert dintre gospodarii**, fiind necesare investitii prioritare care trebuie orientate catre renovarea energetica a cladirilor rezidentiale si publice.

Conform Planului National Integrat privind Energie si Schimbari Climatice si Strategiei pentru mobilizarea investitiilor in renovarea fondului de cladiri, **ponderea rezidentialului in consumul total de energie, este ridicata si constanta - 38%**, iar a sectorului public de 7%. Strategia Nationala de Renovare pe Termen Lung (SNTRL) prevede ca tinta de eficienta energetica pentru 2030 reducerea cu 32,5% a consumului de energie.

In RNE exista o serie de **bariere de ordin tehnic, financiar, informational si cultural in calea cresterii eficientei energetice**: orientari strategice insuficiente in strategiile locale, contributia proprie ridicata,

expertiza tehnica redusa, insuficienta renovarilor integrate, constientizarea redusa a beneficiilor, lucrari care nu respecta standarde de calitate/ imaginea urbana, etc. In plus, exista **zone[19] cu risc seismic ridicat**: judetul Vaslui, jumatea estica a judetului Bacau si sud-estul judetului Iasi.

Orientarile CE definesc **infrastructura verde[20] ca o retea strategica de areale naturale si semi naturale**, cu caracteristici de mediu proiectate si administrate, astfel incat **sa furnizeze o gama larga de servicii de tip ecosistem**. Acordul de la Paris privind schimbarile climatice, politicile UE acorda o importanta deosebita cresterii suprafetei zonelor verzi din orase si reducerii emisiilor de dioxid de carbon.

Sustinerea infrastructurii verzi in zona urbana ofera beneficii socio-economice - reducerea amprentei de carbon a transportului urban si consumului energetic public/rezidential, imbunatatirea starii de sanatate, reducerea infectiilor transmisibile, intarirea spiritului comunitar, combaterea excluziunii sociale si izolarii, asigurand adaptarea la schimbarile climatice actuale.

In prezent, **mediul urban din RNE nu indeplineste normativele UE pentru spatiile verzi**. Nivelul redus al spatiilor verzi a accentuat riscurile ecologice specifice, cu un impact negativ imediat asupra starii de sanatate. Masurile de distantare sociala din perioada pandemica a afectat populatia din zonele urbane dense, cu spatii verzi reduse. S-a dovedit ca in circumstante extraordinare, accesul la natura poate fi o solutie de rezilienta pentru mentinerea starii de sanatate, prin continuarea relatiilor sociale si conexiunilor cu lumea exterioara si posibilitatea de a practica activitati fizice, plimbari, mersul cu bicicleta.

Strategia[21] de mobilitate durabila si inteligenta prevede masuri pentru reducerea dependentei de combustibilii fosili prin inlocuirea flotei curente, cu vehicule cu emisii zero de carbon, prin trecerea catre modurile alternative, active de transport. **Toate orasele noduri pe reseaua TEN-T vor trebui sa aiba planuri de mobilitate urbana durabile (PMUD), cu tinte 2030: zero emisii de carbon si zero accidente rutiere**. Cresterea presiunii pe sistemele de transport pasageri va conduce la stimularea cererii pentru solutii inovative, digitalizate, **la dezvoltarea de servicii de transport integrate bazate pe cerere**, asigurand navetistilor optiuni de mobilitate durabila.

Conform RT, **mobilitatea urbana este slab dezvoltata, datorita capacitatii administrative locale scazute si a subfinantarii**. Marile centre urbane se confrunta cu provocari legate de extinderea zonelor urbane functionale - insotita de cresterea congestionarii traficului si poluarii, cat si de calitatea modesta a PMUD.

Strategia de Dezvoltare Teritoriala a Romaniei 2035 incurajeaza dezvoltarea transportului public de calatori prin identificarea solutiilor optime pentru asigurarea unei accesibilitati locale care contribuie la reducerea emisiilor de CO². Totodata, Planul National Integrat in domeniul Energiei si Schimbarilor Climatice 2021-2030 prevede politici si masuri pentru promovarea utilizarii energiei regenerabile in transporturi, fiind sprijinite electromobilitatea (transport public nepoluant), si dezvoltarea si promovarea mobilitatii alternative.

In RNE, 23 de localitati realizeaza PMUD. Calitatea mediului este afectata de forma actuala de mobilitate, dominata de utilizarea automobilului, avand loc o **degradare continua a peisajului urban si calitatii vietii**, ca **urmare a poluarii fonice si atmosferice**.

Transportul public nu este organizat coerent la nivelul bazinelor de mobilitate, navetismul facandu-se cu automobilul, generand congestii de trafic, poluare si ocuparea spatiului public cu autovehicule. Lipsa spatiilor dedicate, de rulare si parcare pentru biciclisti descurajeaza utilizarea deplasarii nemotorizate.

Obiectivul strategic 3 - Cresterea conectivitatii prin dezvoltarea unei infrastructuri de transport rutier moderne, durabile si sigure, adresat prin OS c(ii)

Conform Planului de Investitii pentru Dezvoltarea Infrastructurii de Transport 2030, in RNE figureaza 3 coridoare nationale de conectivitate rutiera care vizeaza imbunatatirea conectivitatii cu sudul si vestul tarii, iar 2 dintre ele si conectivitatea transfrontaliera cu Ucraina si Republica Moldova.

O infrastructura de transport dezvoltata, rezilienta si inteligenta sustine cresterea economica. Astfel, **RT sublineaza calitatea redusa a infrastructurii rutiere existente**, RNE fiind slab interconectata cu celelalte regiuni, fiind afectata competitivitatea regionala. **Gradul redus de modernizare al drumurilor care asigura conectivitatea localitatilor rurale cu cele urbane este un obstacol** care determina o accesibilitate redusa a populatiei la serviciile publice de educatie si sanatate, la oportunitatile din mediul urban.

Conectivitatea scazuta a zonelor rurale cu cele urbane[22] este **un impediment major in calea cresterii competitivitatii regionale**. Mai mult, Studiul privind disparitatile de tip urban-rural in RNE sustine ca infrastructura rutiera are un rol important in cresterea mobilitatii persoanelor si bunurilor, in fluidizarea si descongestionarea centrelor urbane.

Obiectivul strategic 4 – Cresterea accesului si participarii la un invatamant de calitate, incluziv, corelat cu cerintele pietii muncii prin dezvoltarea unei infrastructuri educationale moderne, adresat prin OS d(ii)

Planul de actiune pentru Pilonul European al Drepturilor Sociale prevede ca tinta pentru populatia ocupata poate fi atinsa prin sprijinirea participarii la educatia timpurie - asigurand prezenta pe piata muncii a unui numar crescut de femei -, iar cea pentru adultii aflati in procese de formare prin reducerea fenomenului de parasire timpurie.

Conform RT, **modernizarea si optimizarea retelei scolare** in vederea adresarii tendintelor demografice din ultima decada este **intarziata**. **Fenomenul de parasire timpurie a scolii este foarte accentuat, adancind disparitatile socio-economice**, in stransa corelare cu nivelul scazut de urbanizare. Unele scoli din mediul urban sunt supraaglomerate, iar altele, amplasate in special in mediul rural nu indeplinesc conditiile minime sanitare de functionare. Exista inegalitati in accesul la educatie, mijloacele de transport a elevilor din zonele rurale fiind insuficiente.

Din Raportul de evaluare al cadrului UE pentru strategiile nationale de integrare a populatiei rome rezulta ca in ciuda progreselor de reducere a discriminarii, fenomenul de neacceptare este inca foarte raspandit. Astfel, **PR va contribui la obiectivele si tintele stabilite in Cadrul Strategic UE Roma pentru egalitate, incluziune si participare 2020-2030**[23] **privind cresterea accesului egal la educatia incluziva si de calitate**.

Programul Romania Educata sustine sprijinirea infrastructurii, educatiei incluzive si de calitate, digitalizarea, rezilienta prin revizuirea standardelor pentru infrastructura, adaptarea retelei scolare la evolutiile demografice, dezvoltarea infrastructurii invatamantului profesional si tehnic (IPT) si a scolilor verzi.

Principalul fenomen cu care se confrunta RNE **in educatie este nivelul ridicat al parasirii timpurii**, nivelul existent (18%) fiind dublu fata de media comunitara, principalii factori de risc fiind: nivelul ridicat

de saracie, ponderea ridicata a populatiei rurale, densitatea demografica scazuta, rata ridicata a abandonului scolar si ponderea ridicata a populatiei roma in unele areale - fiind afectate in special judetele Bacau si Iasi. **Pandemia COVID-19 a afectat procesul educational**, copii si elevii din zonele rurale si marginalizate avand un acces redus la educatia on-line.

In RO, fundamentarea politicilor publice in educatiei si alocarea resurselor se face in raport cu Indicele de Risc Socio-Economic (**IRSE**). Din informatiile existente rezulta ca, **numeroase zone cu scoli cu o situatie defavorabila sunt localizate in RNE**. In plus, prin proiectul "Safe and Modern Schools Integrated Project[24]" s-a realizat maparea scolilor primare si gimnaziale din RNE - criterii: pozitionarea in zone rurale marginalizate/urbane dezavantajate, indicele de dezvoltare umana la nivel local (**IDUL**), trendul previzionat de evolutie a populatiei scolare, scorul de risc seismic, cu nevoi investitionale.

Obiectivul strategic 5 – Sprijinirea dezvoltarii locale integrate prin valorificarea si promovarea potentialului local existent, adresat prin OS e(i)

RT mentioneaza ca, **capacitatea administrativa limitata a UAT-urilor urbane de planificare strategica** afecteaza oportunitatile de dezvoltare si finantare. Capacitatea financiara difera, localitatile mici si mijlocii fiind cele mai afectate de lipsa de predictibilitate si stabilitate financiara. Se recomanda o dezvoltare urbana durabila personalizata pentru municipiile resedinta de judet in raport cu potentialul lor de crestere, pentru a se asigura accesul la noi oportunitati de ocupare si la serviciile publice. Ca raspuns se va crea in agentie un centru regional de competente pentru planificarea strategica - cu sprijinul unui proiect DG Reform -, care va oferi sprijin autoritatilor publice in elaborarea, monitorizarea strategiilor de dezvoltare urbana si identificarea si prioritizarea proiectelor. Cele trei dimensiuni si principiile de functionare ale **Cartei de la Leipzig (2020)**, preluate si implementate in **Politica Urbana a Romaniei asigura cadrul necesar pentru ca autoritatile locale din RNE sa aiba un rol activ in implementarea Agendei Urbane**, in raport cu competentele existente, si prin cooperare cu sectorul privat, comunitatile locale si societatea civila.

Scenariile pentru tranzitia catre un ecosistem turistic mai rezilient identificate de CE in Raportul "**Calea de tranzitie pentru turism**"(2022) sunt baza actiunilor de implementare a tranzitiei verzi si digitale a sectorului, prin implicarea actorilor publici si privati.

O serie de documente strategice elaborate la nivel national[25] sustin **dezvoltarea si promovarea turismului ca solutie pentru dezvoltarea economica locala**. Totodata, **Planul regional de actiune pentru cultura si turism** asigura cadrul strategic necesar dezvoltarii durabile si reziliente a sectorului cultural si turistic in RNE, portofoliul de proiecte vizand si investitii pentru turismul cultural, de agrement si balnear.

In RNE, populatia urbana insumeaza 1,83 mil. loc, fiind concentrata in 46 municipii si orase - figurand 6 localitati urbane mari (municipiile resedinta de judet), 3 mijlocii, 25 mici si 12 foarte mici. In raport cu **IDUL**[26] cel mai dezvoltat municipiu resedinta este Iasi (68 puncte), iar cel mai putin dezvoltat Vaslui (51). Pentru celelalte municipii si orase disparitatile sunt mai reduse, cu minime in Barlad si Husi si maxime de Radauti si Campulung Moldovenesc.

In RNE sunt 6 zone urbane functionale (ZUF) dezvoltate in jurul municipiilor resedinta de judet, cu o populatie de 1,52 mil. loc. (39% total RNE) si 42.254 de firme (cifra de afaceri 13 mld. Euro - 60% total RNE)[27]. Cele sase ZUF se incadreaza[28] in trei categorii de poli: unul regional (Iasi), trei judeteni (Bacau, Suceava si Piatra Neamt) si doi locali (Botosani si Vaslui). In turism, ZUF Iasi, Suceava si Neamt asigura 78% din total sosiri ZUF, cu cele mai mari cresteri in Botosani, Iasi si Bacau. Turismul este

sustinut de diverse forme asociative: doua cluster (Neamt si Suceava) si un OMD (Iasi), care promoveaza turistic RNE. Premiile EDEN obtinute de destinatii din judetele Suceava si Neamt pentru turism cultural, traditii culinare, mestesuguri, arii protejate si turism rural confirma valoarea turistica existenta. Cele **7 zone metropolitane** dezvoltate in jurul municipiilor resedinta de judet si municipiului Roman cuprind 1,53 mil. loc. si 43.756 de firme (cifra de afaceri de 12,4 mld. euro). Cea mai mare zona metropolitana este Iasi, cu 530 mii loc. (14% total RNE) si 17.097 de firme (cifra de afaceri de 4,4 mld. euro).

In RNE sunt diverse tipologii de **zone urbane**, toate **confruntandu-se cu o atractivitate scazuta**, datorita problemelor economice, sociale, mediu, demografice, etc. **PR propune o abordare integrata** a acestora, multisectoriala si multiguvernanta, **prin utilizarea unui instrument teritorial**, dezvoltat conform art. 28 (c) si 29 din Regulamentul (UE) 2021/1060 (RDC), intitulat Dezvoltare Urbana Integrata (**DUI**). Tinand cont de diversele forme de asociere existente, zona teritoriala vizata este reprezentata de UAT, ZUF sau ZM. Instrumentul va fi utilizat de municipiile resedinta de judet, pentru operatiunile realizate pe OS a(ii), b(i), b(vii), b(viii), d(ii) si e (i), intrucat, acestea au demonstrat o capacitate administrativa, strategica si financiara mai ridicata. Celelalte municipii si orase vor putea utiliza DUI, pe aceleasi OS-uri, in baza unui proces de selectie de strategii, pe principiul primul venit-primul servit.

Mecanismul de guvernanta

Pornind de la legislatia in vigoare, **mecanismul de guvernanta regional** va fi **format din: Consiliul pentru Dezvoltare Regionala Nord-Est (CDR)** cu rol de asumare si decizie, **Agentia pentru Dezvoltare Regionala Nord-Est (ADR)** care indeplineste rolul de autoritate de management (AM) si **Comitetul de Monitorizare PR NE (CM)**, organism ce se va constitui conform prevederilor RDC.

In plus, **Ministerul Finantelor**, prin Directia Generala de Inspectie Economico Financiara va avea rolul de **organism intermediar**, responsabil cu constatarea neregulilor si stabilirea creantelor bugetare aparute in obtinerea si utilizarea fondurilor europene/nationale. Totodata, **Ministerul Investitiilor si Proiectelor Europene**, in calitate de **coordonator national** va asigura conformarea cu prevederile art. 69 (8) RDC.

AM va fi structura responsabila de gestionarea PR indeplinind functiile prevazute de RDC. CM se va constitui dupa aprobarea PR si va fi format din reprezentanti ai ADR, administratiei publice locale (consilii judetene si municipii resedinta de judet), mediului economic, social, academic si societatii civile (ONG-uri care protejeaza si promoveaza drepturile persoanelor cu dizabilitati, romilor, etc.), ministerelor, fiind prezidat de ADR. Criteriile si procesul de selectie al membrilor CM, atributiile sale vor fi stabilite ulterior respectand prevederile RDC.

Capacitatea administrativa

In perioada curenta de programare, s-au inregistrat intarzieri in procesele de selectie si implementare a operatiunilor datorita unor aspecte care necesita adresare: abordari diferite in ghidurile specifice, dificultati in indeplinirea conditiilor de eligibilitate, contractarea unei parti din proiectele evaluate, bugete detaliate adesea modificate, functionarea deficitara mySMIS, etc. UAT-urile au o capacitate insuficienta de planificare strategica si de mobilizare a parteneriatelor in definirea solutiilor, universitatile o capacitate strategica redusa cu nevoi pentru sisteme eficiente de prioritizare si corelare de proiecte orientate spre nevoile reale, in timp ce IMM-urile necesita competente pentru a dezvolta strategii investionale si planuri de afaceri fezabile.

Capacitatea administrativa a agentiei a crescut constant, ajungand la un grad ridicat de performanta. In calitate de AM, ADR se va confrunta cu noi provovari legate de indeplinirea noilor functii, iar structurile

parteneriale isi vor extinde rolul curent, prin implicarea in toate fazele ciclului de programare , fiind necesara o crestere a capacitatii administrative. Ca raspuns, AM, cu sprijinul OECD elaboreaza o foaie de parcurs regionala pentru cresterea capacitatii administrative a actorilor implicati in sistemul de management si control.

Aspecte orizontale

Toate investițiile, sub toate obiectivelor de politica vor asigura respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și Convențiile Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (UNCRPD), cu principiile orizontale privind egalitatea de gen, non- discriminare (pe bază de sex, origine rasiala sau etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, varsta sau orientare sexuala) si accesibilitate in toate etapele de programare și implementare.

PR va adresa egalitatea de gen in toate interventiile prin cresterea participarii femeilor in antreprenoriat si domeniile TIC, reducerea saraciei energetice pentru femeile singure/varstnice, accesul la moduri alternative de transport nepoluant, intoarcerea pe piata muncii prin sustinerea invatamantului timpuriu, etc.

Operatiunile din PR vor promova dezvoltarea durabila, prin achizitii publice verzi, solutii bazate pe natura, criteriul costului ciclului de viata, evitarea impactului negativ asupra mediului, imunizarea infrastructurii la schimbarile climatice si principiul „eficienta energetica pe primul loc”. AM va promova folosirea strategica a achizitiilor publice, beneficiarii fiind incurajati sa utilizeze criterii legate de calitate si costurile ciclului de viata. Cand va fi fezabil, aspectele de mediu (achizitii publice verzi), sociale, precum si stimulentele de inovare vor trebui incorporate in procedurile de achizitii publice.

PR promoveaza interventia „ New European Bauhaus (NEB)” - ce operationalizeaza Pactul Ecologic European -, sustinand investitiile pe OS b(i) si e(i) care combina cu succes principiile durabilitatii, esteticii si incluziunii NEB in vederea gasirii de solutii la schimbarile climatice.

Interventiile PR contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei UE privind Regiunea Dunarii (SUERD), adresand ariile prioritare: energii sustenabile, cultura si turism, biodiversitatea si calitatea aerului, societatea cunoasterii, competitivitate, cooperare si capacitate institutionala. Sunt vizate crearea, dezvoltarea de parteneriate pentru actiuni de cooperare interregionala cu regiuni din alte state membre, regiuni transfrontaliere, in zone de interes comun, capabile sa aduca beneficii si valoare adaugata crescuta in realizarea OS ale PR.

PR, prin interventiile prevazute **contribuie la** indeplinirea tintelor de dezvoltare sustenabila corespunzatoare **Agendei 2030** - obiectivele de dezvoltare durabila: 1, 3, 4, 5,7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16 si 17.

PR va sprijini implementarea unui **Pact de Integritate** pentru un proiect finantat din program, care va fi stabilit ulterior de catre AM.

In masura in care este necesar, PR va finanta proiectele incepute in cadrul POR 2014-2020, a caror relevanta si necesitate sunt aliniate strategiei programului si OS, fiind conforme cu prevederile RDC. Va fi stabilit pentru toate OS un mecanism de evitare a dublei finantari cu alte instrumente de finantare ale UE, inclusiv cu alte programe ale Politicii de Coeziune.

PR a parcurs procedura SEA, obtinand Avizul de mediu MMAP nr. 83/23.03.2022 si **este aliniat prevederilor comunitare** privind aplicarea **principiului DNSH**. AM va aplica criteriile de selectie DNSH in selectia proiectelor.

- [1] European Commission (EC) - Competitiveness in low-income and low-growth regions, 2017
- [2] Banca Mondiala (BM) - Rethinking lagging regions, 2018
- [3] INSSE - 2021
- [4] PIBR (PPS): 40,06 mld. euro
- [5] Eurostat: PIBR/loc (PPS): 13.600 euro
- [6] Previzionat 2019 – 44%
- [7] JRC - DG Regio.
- [8] Raport competitivitatea in regiunile ramase in urma, SWD(2017)136
- [9] COM (2018) 375
- [10] Raportul Innobarometru 2021 - Inovarea la nivelul regiunilor, CIT-IRECSON
- [11] Regional Innovation Index for NE (RO21) is 0.112 in 2021 compared to 0.117 in 2014, Regional Innovation Scoreboard 2021.
- [12] <http://clustero.eu/>
- [13] EC: Repair and Prepare for the Next Generation
- [14] Deceniul digital al Europei, CE 2021
- [15] eGovernment Benchmark 2019, CE
- [16] PDR NE
- [17] PDR NE
- [18] EC: Repair and Prepare for the Next Generation
- [19] PDR NE
- [20] Green infrastructure, COM (2013) 249;
- [21] Sustainable and smart mobility strategy, 2020
- [22] PDR NE
- [23] <https://ec.europa.eu/>
- [24] BM, 2021
- [25] Master planul dezvoltare a turismului national, Strategia nationala cultura si patrimoniu
- [26] Prelucrari proprii, date BM, 2021
- [27] Prelucrari proprii
- [28] BM, Orase Magnet - Migratie si Navetism in Romania, 2017

1. Strategia programului: principale provocări și măsuri de politică adoptate

Tabelul 1

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
<p>1. O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale</p>	<p>RSO1.1. Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate</p>	<p>RNE ocupa locul 7 national la cheltuieli de CD ale intreprinderilor private (0,03% din PIBR in 2018), respectiv 6 la Ponderea intreprinderilor care au introdus o inovatie de produs în perioada 2016-2018, în total intreprinderi inovatoare (76,4% in 2018) [1]. O prima provocare majora adresata este dezvoltarea capacitatii intreprinderilor de a inova si absorbi cunoastere. Interventiile vizeaza sprijinirea intreprinderilor pentru a cerceta, valida si implementa inovatia, integrarea lor in lanturi de valoare si consolidarea cooperarii CDI in domeniile smart. Desi cheltuielile CD au crescut anual - ajungand la 40 mil.Euro (2018), ponderea in totalul national este de doar 4%. Ponderea domeniului in PIBR este de numai 0,17% (ultimul loc national), cel mai ridicat procent fiind in Județul Iași (0,4%). Numarul de cercetatori a scazut in ulltimii 5 ani cu 15%. In aceste conditii activitatea CDI depinde de finantarea asigurata prin proiecte. A doua provocare majora adresata este consolidarea capacitatii ecosistemului de cercetare-dezvoltare regional. Programul va sprijini activitatile de cercetare-dezvoltare in domeniile SMART, conform nevoilor identificate in procesul de descoperire antreprenoriala, validarea rezultatelor cercetarii prin demonstratii cu prototipuri si conectarea cu industria. Aceste masuri aliniata cu P2, P3 si P4 din cadrul RIS3 NE, sunt corelate cu masurile de investitii pentru modernizare tehnologica OS(iii) si pentru</p>

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
		digitalizarea IMM OS (ii) si investitiile pentru dezvoltarea capacitatii CDI a INCD si ICAR-urilor prevazute prin PCIDIF, a parteneriatelor pentru CDI sprijinite prin PAC si a investitiilor pentru inovatie in sanatate sprijinite prin PO Sanatate. In lipsa acestor interventii, sectorul IMM nu va face fata mediului concurential national si international, va inregistra pierderi de piete si implicit de locuri de munca, sectorul CDI va genera costuri pentru operare, fara beneficii pentru industrie, iar personalul specializat va migra, pierzandu-se astfel locuri de munca si competente. [1] Innobarometru 2021
1. O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale	RSO1.2. Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice	Numarul intreprinderilor active din RNE care detin o pagina proprie de internet este foarte redus, mai putin de jumatate din total, nivel in stagnare in ultimii ani [1]. Putin peste un sfert din personalul acestora utilizeaza calculatoare cu conexiuni la internet. In domeniul TIC isi desfasoara activitatea 2.347 de firme realizand o cifra de afaceri de 523 mil. Euro [2], cele mai multe activand in domeniul serviciilor. Mai mult de jumatate dintre firme activeaza in judetul Iasi, cuprinzand patru cincimi din numarul total de salariati si realizand trei sferturi din cifra de afaceri. Domeniul este intr-o dinamica accentuata, numarul de firme dublandu-se in ultimii 6 ani, iar cifra de afaceri crescand de 3,5 ori, existand premisele pentru dezvoltarea de aplicatii si solutii care utilizate de IMM-uri in general sa conduca la transformarea digitala vizata. Raportul de evaluare [3] pentru realizarea Strategiei de transformare digitala a municipiului Iasi mentioneaza printre nevoile ecosistemului digital: punerea la dispozitia firmelor si cetatenilor

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
		<p>de date publice deschise, relevante, actualizate și disponibile în timp real referitoare la mobilitate, calitatea vieții, demografie, servicii sociale, infrastructura, cultura, turism; dezvoltarea de platforme experimentale deschise, de noi produse pentru aplicații B2C (business to consumer), etc. DESI subliniază că firmele și cetățenii își doresc o interacțiune digitală crescută cu autoritățile publice, însă adesea nu pot obține în format digital datele și informațiile de care au nevoie, care le-ar permite o mai bună fundamentare a deciziilor investitoriale în raport cu caracteristicile socio-demografice-economice locale, o hartă a investițiilor viitoare, etc. Prin selectarea acestui OS, RNE își va aduce contribuția la transformarea digitală a IMM-urilor, ceea ce va conduce la dezvoltarea afacerilor, atragerea de investiții, intrarea pe noi piețe de desfacere și implicit la creșterea competitivității. Totodată, prin dezvoltarea de noi servicii publice digitale, firmele, cetățenii, comunitățile locale vor fi deveni mai implicate, prezente în procesele decizionale și strategice. [1] Conform PDR NE 2021-2027 [2] Prelucrări proprii [3] Proiect finanțat sub inițiativa comunitară "Digital Cities Challenge"</p>
<p>1. O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale</p>	<p>RSO1.3. Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive</p>	<p>În RNE figurează 64.250 unități locale active - ce asigură o densitate economică de numai 19 întreprinderi/100 loc. - distribuite neuniform în teritoriu, existând discrepanțe semnificative între județul Iași și județele Botoșani și Vaslui. Activitatea economică este concentrată [1] în special în sectoarele tradiționale (agricultura, industria prelucrătoare a lemnului, industria alimentară, industria textilă), cu o valoare adăugată redusă. În perioada POR 2014-2020, , microintreprinderile și</p>

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
		<p>IMM-urile au înregistrat cele mai bune performanțe în atragerea și contractarea de proiecte (2029 proiecte depuse, valoare nerambursabilă solicitată 1,2 mld.Euro, peste 450% din fondurile alocate). Activitatea economică a companiilor din RNE, în special a microintreprinderilor și întreprinderilor mici a fost puternic afectată de efectele crizei economice generate de pandemia COVID-19. În aceste condiții sunt necesare investiții orientate spre, modernizare tehnologică, creșterea capacității de producție, diversificarea produselor și serviciilor, dar și pentru, tranziția către noi modele de producție durabilă, regiunea răspunzând astfel noii strategii de creștere Europene - Pactul Verde European care propune transformarea UE într-o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor. Start-up-urile au modele de afaceri cu potențial de creștere rapidă, asumă riscuri tehnologice mari în dezvoltarea de produse și servicii, au o nevoie continuă de consolidare a cunoștințelor și valorificarea diferitelor surse de finanțare. Astfel, pentru fondatorii de start-up unul din blocajele majore este finanțarea limitată pentru etapele incipiente de dezvoltare, cu precădere procese de ideare, dezvoltare a prototipurilor, conceptualizare sau scalare. Prin sprijinul oferit întreprinderile își vor crește viabilitatea economică, nivelul de tehnologizare, se vor menține sau extinde pe noi piețe de desfacere și vor înregistra economii de resurse. [1] Conform PDR NE 2021-2027</p>
<p>1. O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC</p>	<p>RSO1.4. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat</p>	<p>Conform RIS3 NE, RNE ocupă ultimul loc național în ceea ce privește ponderea ocupării forței de muncă în sectoarele de înaltă tehnologie. În</p>

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
regionale		<p>contextul actual al decelerării economice ca urmare a Pandemiei COVID-19 s-au accentuat o serie de amenințări: tendința de reducere a populației RNE în ultimii ani și emigrarea populației calificate în domeniile intensiv tehnologic. RIS3 NE [1] este rezultatul unui proces „bottom-up”, al cărui element central este procesul de descoperire antreprenorială - EDP [2]. Atelierele de lucru regionale tip EDP au declansat un proces iterativ de învățare organizațională, care s-a dovedit eficient în elaborarea RIS3, dar mai puțin eficient în operationalizarea soluțiilor de specializare inteligentă. RIS3 NE a prioritarizat nevoia dezvoltării competențelor pentru inovare pe toate domeniile de specializare inteligentă. Pentru asigurarea sustenabilității măsurilor investitoriale propuse pentru IMM în OS a(i), a(ii) și a(iii), programul va susține acumularea de către angajații IMM beneficiare de competențe și know-how aferent operării cu noile tehnologii, competențe în domeniile specializare inteligentă, tranziție industrială, și antreprenoriat, programul va susține activitățile de asistență tehnică acordată echipelor de cercetători din universitățile publice pentru a identifica rezultate ale cercetării în domeniile RIS3, care au potențial de piață și de a dezvolta strategii de comercializare ale acestora, participarea actorilor cvadruplului helix regional la activități pentru dezvoltarea capacității administrative necesare sustinerii unui proces de implementare eficient. Prin măsurile propuse se creează noi oportunități pentru diversificarea activităților economice cu valoare adăugată și capacitate crescută pentru implementarea proiectelor CDI. [1] Sursa: ADR, Strategia de Cercetare și Inovare</p>

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
		<p>pentru Specializare Inteligenta a Regiunii Nord-Est [2] EDP = Entrepreneurial Discovery Process, definitia Centrului Comun de Cercetare (JRC) al DG Regio: dialog facilitat care identifica solutii creative, prin combinarea atuurilor si colaborarii dintre companii si furnizori de cercetare-inovare cu sprijinul administratiei publice si societatatii civile in arii de activitate, in care regiunea beneficiaza de avantaje competitive.</p>
<p>2. O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon care trece la o economie cu zero emisii de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor și a mobilității urbane sustenabile</p>	<p>RSO2.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</p>	<p>In RNE figureaza 1.468.801 locuinte (16% din total RO, 2020), insumand o suprafata totala de 66,93 milioane m². In mediul urban sunt localizate 628.482 locuinte, cu o suprafata totala de 28,58 mil. m², cu o medie de 45 m²/locuinta si 2,5 camere/locuinta. La nivel judetean cele mai mari ponderi se inregistreaza in Bacau (26%), Iasi (29%) si Suceava (25%), iar cele mai mici in Botosani, Neamt si Vaslui, cu cate 17%. Mediului urban ii sunt specifice locuintele multifamiliale (trei sferturi din total [1]), majoritatea lor fiind construite in perioada 1960-1980, fara a avea cerinte constructive termice specifice. Doar un sfert au beneficiat de lucrari de reabilitare termica, de cele mai multe ori constand in interventii improprii, existand astfel, un potential ridicat, ca fondul imobiliar existent sa fie imbunatatit semnificativ energetic. Pentru fondul imobiliar public, cele mai ridicate ponderi le detin unitatile de invatamant si sanitare, cu cate 30% din total, urmate de administratia publica cu 17%. Cele mai mari consumuri totale de energie sunt in educatie (26% din total), administratie publica (24%) si sanatate (14%). In aceste sectoare figureaza cladiri caracterizate de utilizari intensive, de lunga durata,</p>

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
		<p>care vor fi avute in vedere pentru renovarea energetica. In regiune sunt cinci orase (Bacau, Botosani, Moinesti, Piatra Neamt si Vaslui) care au elaborat si aprobat planuri de actiune privind energiile durabile si clima (inclusiv rapoarte de monitorizare a progreselor inregistrate), cu obiective de reducere a emisiilor de CO² pana in 2030, pe trei nivele: 22% Moinesti, 40% Bacau, Piatra Neamt, Vaslui si 50% Botosani. Prin selectarea acestui obiectiv specific, regiunea isi va aduce contributia la atingerea tintelor asumate in SNRTL si PNIEESC, la scaderea poluarii ca urmare a reducerii consumurilor energetice, la diminuarea efectelor schimbarilor climatice, creand in acelasi timp conditii pentru imbunatatirea situatiei economice si sociale a locuitorilor care sunt afectati in prezent de fenomenul saraciei energetice, conducand in final la reducerea saraciei si excluziunii sociale. [1] Strategia pentru mobilizarea investitiilor in renovarea fondului de cladiri rezidentiale si comerciale, atat publice cat si private, 2017.</p>
<p>2. O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon care trece la o economie cu zero emisii de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor și a mobilității urbane sustenabile</p>	<p>RSO2.7. Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare</p>	<p>In monitorizarea PDR NE, respectiv in Studiul privind disparitatile de tip urban-rural din regiunea NE, se mentioneaza adeseori de administratia publica locala ca, nivelul redus al spatiilor verzi per locuitor din mediul urban este o problema care afecteaza negativ starea de sanatate si calitatea vietii locuitorilor. Procesele de retrocedare a spatiilor verzi dintre blocuri, inmultirea constructiilor noi, invadarea spatiilor verzi cu masini pentru care nu exista locuri de parcare au condus in timp la diminuarea drastica a acestora, cu precadere in zona marilor ansambluri de locuit.</p>

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
		<p>Astfel, suprafața spațiilor verzi amenajate în regiune, în mediul urban, însumează în anul 2020, 3560 ha, în creștere cu 12% față de 2015 și reprezentând 12% din suprafața totală urbană națională. Din aceasta, cele mai mari suprafețe se găsesc în mediul urban din județele Iași (913 ha) și Bacău (928 ha), iar cele mai mici în Vaslui (320 ha) și Botoșani (329 ha). În dinamica, creșteri semnificative au avut loc în urbanul din județele Bacău (139ha), Suceava (122ha) și Iași (118 ha), iar reduceri în Vaslui (24 ha). Media pe locuitor în zona urbană este de 19,4 m²/loc, cu 2,5 m² mai puțin decât media națională. Pentru a atinge nivelul de 26 m²/loc, suprafața totală a spațiilor verzi în mediul urban ar trebui să crească cu 1.200 hectare[1]. Doar șase localități urbane îndeplinesc normativul comunitar pentru spațiile verzi: Solca, Târgu Ocna, Moinesti, Suceava, Bacău și Darmanesti. Mai mult, în regiune sunt 12 localități urbane pentru care nivelul înregistrat are o valoare critică, sub 10 m²/loc: Bucecea, Flămânzi, Podu Iloaiei, Roznov, Bicăz, Dolhasca, Radauți, Liteni, Cajvana, Milisauti, Vaslui și Murgeni. Prin selectarea acestui obiectiv specific regiunea va contribui la promovarea infrastructurii verzi în mediul urban, prin creșterea suprafeței specifice pe locuitor, la reducerea efectelor schimbărilor climatice prin reducerea poluării și la creșterea calității vieții prin îmbunătățirea stării de sănătate a populației. [1] Raportat la populația domiciliată în mediul urban în 2019</p>
2. O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon care trece la o economie cu zero emisii de carbon, prin promovarea tranziției	RSO2.8. Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	În RNE, transportul public este organizat în municipiile reședință de județ și alte 7 orașe. Parcul auto cuprinde în total 666 vehicule, din care 157

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
<p>către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor și a mobilității urbane sustenabile</p>		<p>tramvaie. In perioada 2015-2020, cel mai mare numar de pasageri transportati a fost in anul 2018 - 211 mii, din care 64% pe baza de autobuze si microbuze. In 2020 transportul public a inregistrat un declin (cu 57%), datorita restrictiilor sanitare de deplasare si utilizare a mijloacelor de transport in comun, cat si sentimentul de nesiguranta sanitara cauzat de pandemia COVID 19, avand loc o utilizare ridicata a masinilor personale. Transportul public electric, pe baza de tramvaie, se realizeaza in municipiile Iasi (preponderent) si Botosani. In anul 2018 s-au inregistrat 74.574 mii pasageri (o treime din total pasageri)[1], inregistrandu-se o crestere cu 35% fata de 2015. In perioada 2018-2019, in noul context existent, numarul de pasageri a scazut cu 62%, totalizand 28.235 mii. Cel pe baza de troleibuze se realizeaza in municipiul Vaslui, urmand ca in urmatoarea perioada acesta sa fie extins. In RNE, municipiile resedinta de judet si alte 17 localitati urbane (Barlad, Comanesti, Dorohoi, Falticeni, Flamanzi, Gura Humorului, Husi, Moinesti, Onesti, Roman, Siret, Slanic Moldova, Tg. Neamt, Vatra Dornei, etc.) elaboreaza/actualizeaza PMUD, ce prevad actiuni dedicate dezvoltarii transportului urban nepoluant si nemotorizat, cu orizont de realizare la nivelul 2030. Prin proiectele propuse, se doresc schimbari de comportament ale populatiei, prin alegerea unor modalitati de deplasare nepoluante, care vor conduce la scaderea emisiilor de gaze cu efect de sera. Prin selectarea acestui obiectiv specific, RNE va contribui la promovarea mobilitatii urbane durabile si inteligente, prin cresterea utilizarii transportului public in comun nepoluant, a modurilor alternative de transport, contribuind</p>

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
		astfel la diminuarea efectelor schimbarilor climatice prin reducerea poluarii, a emisiilor de gaze cu efect de sera si implicit, la cresterea calitatii vietii prin imbunatatirea starii de sanatate a populatiei. [1] In 2019 a avut loc o descrestere, pana la nivelul de 36.137 mii pasageri, datorita lucrarilor de modernizare derulate.
3. O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității	RSO3.2. Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	Conectivitatea secundara in RNE este afectata de gradul redus de modernizare a drumurilor judetene, care determina o accesibilitate redusa, in special intre comunitatile rurale si orase, intre orasele mici si marile aglomerari urbane, conducand astfel la instalarea barierelor in calea dezvoltarii economice si sociale, la accesul la serviciile publice de educatie si sanatate. Astfel, din lungimea totala de 5.397 km, doar 45% sunt modernizate, ponderea variind la nivel intraregional, de la 12,5% in Neamt, 16,3% in Iasi si pana la 78,7% in Suceava. Urmare a consultarilor realizate cu consiliile judetene, privind nevoile de creare/modernizare a infrastructurii rutiere (drumuri judetene si variante ocolitoare) a rezultat un portofoliu de proiecte, care a fost analizat de Ministerului Transporturilor din prisma conectivitatii cu rețeaua primara si secundara de transport prevazuta in Planul Investitional pentru Dezvoltarea Infrastructurii de Transport 2020-2030. Din analiza realizata rezulta ca un total de 1283 km de drumuri judetene se afla intr-o stare necorespunzatoare, afectand accesibilitatea pentru o populatie totala de 982 mii de persoane, preponderent amplasata in mediul rural. In plus, numarul total de accidente inregistrate in regiune este ridicat, reprezentand 17% din totalul national, cu o dinamica in crestere

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
		<p>continua [1] - cu 27% in ultimii 5 ani si cu 300% fata de 2007 -, ca urmare a cresterii parcului de autoturisme si a retele rutiere slab modernizate. Cele mai numeroase se inregistreaza in judetele Iasi si Suceava, iar cele mai putine in Botosani si Vaslui. Conform Studiului privind disparitatile de tip urban-rural din RNE, o parte dintre accidentele grave au loc in zonele din vecinatatea municipiilor mari, respectiv in localitatile rurale aflate pe traseul drumurilor judetene. Prin selectarea acestui obiectiv specific se va contribui la cresterea conectivitatii rutiere - intr-o maniera durabila si inteligenta -, a zonelor rurale si oraselor de mici dimensiuni la centrele urbane mari, conducand astfel la o accesibilitate sporita la oportunitatile de dezvoltare (servicii publice si locuri de munca de calitate din marile centre urbane), precum si la decongestionarea localitatilor si sporirea gradului de siguranta a participantilor la trafic. [1] in perioada prepandemica (scadere cu 23%)</p>
<p>4. O Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale</p>	<p>RSO4.2. Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online</p>	<p>In RNE sunt 1.092 unitati scolare si 608 mii elevi si studenti (in scadere pe toate nivelele de educatie si mediile de rezidenta - mai accentuat in rural, 22%). Pentru invatamantul timpuriu, numarul de unitatilor este insuficient in raport cu nevoile existente - rata de cuprindere pentru prescolari fiind de 75%, mai redusa in rural. Numeroase unitati scolare nu sunt autorizate sanitar (stare avansata de degradare, suprafata insuficienta, etc.). Doar 60% din totalul unitatilor scolare au autorizatie sanitara de functionare, situatia cea mai grava fiind in judetele Suceava si Vaslui. Strategia privind modernizarea infrastructurii educationale 2017-2023 mentioneaza ca unitatile scolare se</p>

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
		<p>confruntanta cu utilitati scolare neadecvate si un acces limitat al elevilor cu dizabilitati fizice, in special in Vaslui si Botosani, iarfenomenul de supraaglomerare scolară este prezent in Vaslui, Bacau, Suceava si Iasi, in scolile din mediul urban. In plus, PDR NE subliniaza insuficienta creșelor si gradinitelor, necesitatea modernizării, dotării unităților și numărul insuficient de microbuze pentru transportul elevilor. Conform date IRSE, învățământ primar și gimnazial, rezulta ca in județele Vaslui, Iasi (zona de sud și nord-est), Botosani (centru est și sud-est) și Bacau (zona de est) se afla cele mai multe scoli defavorizate. In dinamica, situatia s-a inrautătit in Neamt, Iasi și Vaslui. Conform Raportului de monitorizare privind segregarea/incluziunea scolară a elevilor romi in RNE [1], in 20% din unitatile inventariate s-a identificat cel puțin o forma de segregare scolară. Cele mai multe unitati scolare cu segregare sunt in Suceava (24% din scolile analizate), iar cele mai multe localitati in care se regasesc scoli segregate sunt in Suceava și Neamt. RO nu a înregistrat progrese in facilitarea accesului copiilor romi, existand decalaje fata de populatia majoritara la învățământul timpuriu, obligatoriu (78%) și liceal (22%). In plus, rata de parasire timpurie a scolii este de 93%. Prin selectarea obiectivului specific vizam o creștere a accesului copiilor și elevilor la infrastructura educationale de calitate, accesibila și incluziva, promovand rezilienta in educatie. [1] Centrul de Advocacy și Drepturile Omului (2016).</p>
5. O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării sustenabile și integrate a	RSO5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al	Conform analizelor teritoriale (PDR NE, studiul disparitati urban-rural), rezulta ca orasele regiunii

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
tuturor tipuri de teritorii și a inițiativelor locale	mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane	<p>se confrunta cu probleme de ordin economic, social, demografic, mediu, climatic, care le-au redus in timp atractivitatea, cu efecte asupra calitatii vietii. Strategiile teritoriale enumera barierele care afecteaza atractivitatea urbana: degradarea monumentelor de patrimoniu, a constructiilor monument aflate in proprietate privata (municipiile resedinta de judet, Vatra Dornei, Tirgu Ocna, Gura Humorului); accesibilitatea redusa catre obiectivele turistice (Iasi, Piatra Neamt, Vatra Dornei, Tirgu Ocna), modernizarea si dotarea scazuta a bazelor de tratament, absentia zonelor de recreere care sa valorifice potentialul natural din zona lacurilor ,aurilor (ZM Iasi, Bacau, Piatra Neamt, Tg. Neamt, Vaslui, Barlad, Roman, Pascani, Comanesti, Bicz, Tg. Ocna, Gura Humorului, Siret), absentia de parcuri tematice si agrement (Botosani, Iasi, Vatra Dornei, Moinesti, Siret, Slanic Moldova, Tg. Ocna, Gura Humorului, Tg. Neamt). Turismul, cultura si industriile cultural-creative se pot constitui intr-un motor al dezvoltarii economice locale. Astfel, sosirile au crescut cu 66% in ultimii ani [1], ajungand la 1,26 mil. turisti, in special Suceava, Iasi si Neamt. Sectorul industriilor cultural-creative in zona urbana este intr-o dinamica accentuata: o treime din firme activeaza in artizanat, mestesuguri si arte vizuale, inregistrand in ultimii 5 ani cresteri (60%), numeric si ca, cifra de afaceri (335 mil. euro - 40% din cifra de afaceri a sectorului). Prin selectarea acestui obiectiv specific este vizata cresterea atractivitatii localitatilor urbane printr-o abordare multisectoriala, teritoriala si integrata, care adreseaza regenerarea si revitalizarea urbana fizica,</p>

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
		fructificarea potentialului turistic, cultural si creativ existent la nivel local. Demersul este sustinut si prin interventiile dedicate mediului urban prevazute la OS a(ii), b(i), b(vii), b(viii) si d(ii). [1] Date anterioare pandemiei COVID-19

* Priorități specifice în conformitate cu Regulamentul FSE+

2. Priorități

Referință: articolul 22 alineatul (2) și articolul 22 alineatul (3) litera (c) din RDC

2.1. Priorități, altele decât asistența tehnică

2.1.1. Prioritate: P1. Nord-Est – O regiune mai competitivă, mai inovativă

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.1. Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

Intervențiile propuse vor contribui la consolidarea capacității și creșterea performanțelor ecosistemului regional de cercetare-inovare, prin acțiuni menite să sprijine activități CDI și investiții pentru implementarea unor soluții de specializare inteligentă, dezvoltarea capacității de inovare a întreprinderilor și încurajarea colaborării cercetare-industrie.

RIS3 Nord-Est 2021-2027 are în portofoliu[1] 21 fișe de proiect, care vizează dezvoltarea capacității organizațiilor CDI publice și 64 care vizează activități CDI și investiții pentru inovare în întreprinderi. Acest portofoliu este o potențială sursă pentru proiectele ce vor fi sprijinite pentru implementare în SO (a)(i), dar nu exclusiv. În cadrul acestui OS sunt vizate proiecte din domeniile și în conformitate cu RIS3, a căror implementare contribuie la obiectivele programului.

Prin POR 2014-2020 – Axa 1 au fost sprijinite proiecte care au vizat dezvoltarea infrastructurilor și a serviciilor de transfer tehnologic, implementarea unor soluții de specializare inteligentă. La data de 25.03.2022 Regiunea Nord-Est înregistrează 83 proiecte depuse în 6 apeluri, cu o asistență financiară nerambursabilă solicitată total de 49,5 mil.Euro (128% față de alocarea financiară indicativă), din care 6,4 mil.Euro suma anagajată prin 7 contracte de finanțare.

Pentru a crește capacitatea ecosistemului de cercetare de a răspunde unor nevoi reale identificate de industrie și în procesul de descoperire antreprenorială regională, prin program vor fi sprijinite proiecte ale organizațiilor CDI regionale care vizează activități CDI în colaborare cu IMM și investiții pentru CDI incluse în Foaia de parcurs națională pentru infrastructurile de cercetare din România - Roadmap actualizat 2021[2], intervenție corelată cu investițiile pentru infrastructura mare CDI de interes european, ce vor fi finanțate prin POCIDIF.

Pentru a susține dezvoltarea capacității întreprinderilor de a dezvolta produse și servicii noi sau semnificativ îmbunătățite și a opera modificări de proces, se

propune continuarea interventiei derulate prin POR 2014-2020 – Axa 1, OS 1.2. In plus, programul va sprijini IMM sa absoarba cunoastere de la organizatiile CDI&TT si sa deruleze proiecte demonstrative, pentru a avansa nivelul TRL, interventiile dedicate fiind corelate cu sprijinul acordat IMM prin POCIDIF - consortii de inovare, produse si tehnologii inovative in domeniile smart nationale.

In perioada 2015-2020, s-au incheiat 21 contracte de grant in cadrul Programului Pilot al Consiliului pentru Inovare Europeana, de catre IMM localizate in Romania, 2 proiecte sunt din Regiunea Nord-Est. Pentru a creste performantele inovarii regionale, programul va sustine finantarea proiectelor IMM din regiune care primesc marca Seal of Excellence din Programul Orizont Europa.

Programul va incuraja integrarea IMM in lanturi de valoare, participarea la activitati de cooperare si networking prin sprijinirea dezvoltarii inovative a clusterelor active pe teritoriul regiunii.

Tipuri de operatiuni ce vor fi finantate:

1. Sprijinirea cu instrumente financiare a intreprinderilor cu capitalizare medie si intreprinderilor mici cu capitalizare medie, care efectueaza activitati CDI si investitii necesare activitatii CDI, pentru a dezvolta si experimenta solutii de specializare inteligenta, cu TRL ridicat. Se are in vedere o singura operatiune, un instrument financiar (risk sharing loan) cu o componenta de grant.

2. Activitati CDI in colaborare cu IMM si investitii in organizatiile CDI publice si universitati, orientate spre nevoile identificate in procesul de descoperire antreprenoriala regional. Proiectele implementate de organizatia CDI vor include: (1) activitati de cercetare-dezvoltare-inovare independenta (non-economica, auxiliare economic), investitii necesare implementarii activitatii CDI independenta, studii de fezabilitate sau de marketing, management DPI, activitati pentru diseminarea rezultatelor cercetarii si (2) furnizare servicii de consiliere și suport pentru inovare, unde IMM-ul este beneficiarul finanțării.

3. Sprijin pentru dezvoltarea capacitatii de inovare a IMM, prin:

3.1 Proiecte de CDI si investitii in IMM, necesare pentru dezvoltarea de produse si procese inovative. Proiectele selectate vor include activitati CDI economice (TRL 4-9), investitii necesare activitatii CDI si pentru valorificarea rezultatelor cercetarii, managementul drepturilor de proprietate intelectuala, achizitia unor servicii de consultanta pentru comercializarea CDI si inovare, activitati si servicii de marketing. Proiectele vor fi initiate de IMM individual sau in parteneriat cu una sau mai multe organizatii CDI publice sau universitati, in vederea unei colaborari efective. Pentru activitatile CDI, IMM pot aplica si in parteneriat cu o intreprindere mare.

3.2 Proiecte pentru transferul de cunoastere de la organizatii CDI&TT catre IMM (vouchere de inovare). Are drept scop cresterea capacitatii IMM de a dezvolta produse si servicii noi sau semnificativ imbunatatite si a implementa schimbari de proces, vizeaza finantarea serviciilor oferite de organizatiile CDI&TT (TRL 6-8), la cererea IMM.

3.3 Proiecte demonstrative ale IMM proof-of-concept. Vor fi sprijinite activități specifice cu caracter inovativ realizate de IMM-uri cu scopul principal de a demonstra funcționalitatea și de a verifica un anumit concept de produs, serviciu sau proces care poate fi realizat și pus pe piață (TRL 3-5). De asemenea, sunt avute în vedere investiții în active fixe tangibile și intangibile precum și achiziția de servicii de cercetare, inovare, consultanță pentru dezvoltarea afacerii.

4. Finantarea proiectelor cu promotori privati din Regiunea Nord-Est, care primesc marca Seal of Excellence in Programul Orizont Europa (ex. EIC Accelerator). Prin aceasta interventie se urmareste sprijinirea cu grant a acelorasi costuri eligibile si rate de co-finantare din programul Orizont Europa, fara reluarea evaluarii tehnice a calitatii proiectului.

5. Dezvoltarea inovativa a clusterelor. Interventia va sprijini structurile asociative de tip cluster, privite ca integrator al cooperarii pe lantul de valoare si promotor al dublei tranzitii. Proiectele vor viza investitii pentru dezvoltarea de resurse CDI impartasite, furnizare servicii de consultanta si facilitare schimb de informatii pentru/intre membrii clusterului, animarea clusterului si suport pentru aderarea la retele de cooperare. Entitatea de management va defini in proiect modalitatea de asigurare a accesului membrilor clusterului la rezultatele proiectului, inclusiv regulile pentru exploatarea drepturilor de proprietate intelectuala.

Interventiile prioritatii nu vor avea un impact semnificativ negativ asupra mediului datorita naturii activitatilor propuse, exceptie interventiile 2 si 3.1 care sunt considerate compatibile in conformitate cu Comunicarea Comisiei C(2021) 1054 final, RRF Guidance.

PNRR sprijină acțiuni pentru cercetarea fundamentală și pentru formarea cercetătorilor, proiecte de cercetare experimentală și industrială aliniată participării României la parteneriatele și misiunile din Orizont Europa, posesorii de certificate de excelență primite la competiția pentru burse individuale Marie Skłodowska Curie.

Interventiile sunt sustinute de elementele de ordin strategic din PDR NE 2021-2027, AP1, din RIS3 Nord-Est 2021-2027, AP2 si AP3, din SNCISI, obiectivele specifice OS1.3 si OS 3.1 si Documentul de politica industrială a RO, directia de actiune O.1.3.

[1] Rezultate apel regional Project Development Laboratory, organizat in anul 2020, <https://www.adrnordest.ro/rezultatele-apelului-de-constituire-a-portofoliului-de-proiecte-afere-nt-ris3-nord-est/>

[2]Foaia de parcurs nationala pentru infrastructurile de cercetare din Romania <https://www.research.gov.ro/ro/articol/5500/cercetarii-selectate-in-roadmap-2017-i-a-celor-nou-propuse-pentru-includere-in-roadmap-ul-na-ional-respectiv-actualizarea-foii-de-parcurs-nationale-pentru-infrastructuri-de-cercetare-2021>

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

Organizatii CDI si universitati publice, clustere, IMM-uri, intreprinderi mici cu capitalizare medie, intreprinderi cu capitalizare medie, entitati de inovare si transfer tehnologic.

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitatea de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor de pe aceasta interventie. Pe de alta parte, se va incuraja si implementarea de actiuni suplimentare, favorabile incluziunii si diversitatii.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului.

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

Pentru toate operatiunile zona teritoriala de interventie este in urban si rural.

Pentru a reduce disparitatile interregionale din ecosistemul de inovare, proiectele IMM selectate pentru interventiile 3.1 si 3.3 localizate in alte judete decat

judetul Iasi, vor primi un punctaj suplimentar.

Nu vor fi utilizate instrumente de dezvoltare teritoriala.

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

OS contribuie la atingerea tintelor din Planul de Actiune SUERD 2021-2027, AP7(actiunile 3, 4 si 5) si AP8(actiunile 1 si 3), este complementar cu Programul Dunarea, AP 1, OS 1.1. Sinergia cu Programul Orizont Europa fiind asigurata prin sprijinirea proiectelor IMM cu marca SoE.

Cooperarea externa poate viza schimburi de bune practici si informatii între universitati, organizatii CDI publice, clustere si IMM-uri din regiune si factorii interesati din zona transfrontaliera din Ucraina si Republica Moldova, alte regiuni UE, membri ai parteneriatelor tematice din Platformele S3, ERRIN, ECCP si Initiativa Vanguard, privind solutii pentru cresterea performantei ecosistemului CDI si integrarea in lanturile de valoare Europene. Proiectele care vor viza cooperarea externa de la interventiile 2, 3.1 si 5 vor primi punctaj suplimentar.

În vederea asigurării unei mai bune coordonări/monitorizări a implementării programului, reprezentantii AM ai programelor de cooperare externa vor fi invitate la reuniunile CM PR.

[1] <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/thematic-platforms-map>

[2] <https://errin.eu/members>

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Va fi utilizat un IF pentru a finanta operatiunea 1, care va combina sprijinul prin grant (modulat in functie de dimensiunea intreprinderii) si un credit pe termen lung.

Pentru restul operatiunilor se va folosi sprijinul sub forma de grant, deoarece:

- operatiunea 2 vizeaza activitati CDI independenta ce vor genera venituri economice auxiliare pentru beneficiar si furnizare servicii de consiliere si suport

pentru inovare catre IMM-uri la prețuri de piață, veniturile obtinute fiind reinvestite de organizatia de cercetare în activitățile de baza ale structurii sprijinite.

- operatiunea 3.1 si 3.3 datorita nivelului redus de TRL la depunerea proiectului. Pentru operatiunea 3.2 datorita proiectelor de mica dimensiune care nu justifica aplicarea unui IF.
- operatiunea 4 pentru asigurarea consistentei cu abordarea Programului Orizont Europa.
- operatiunea 5 datorita faptului ca majoritatea activitatilor au drept scop cresterea capacitatii clusterului per ansamblu si nu al unui membru.

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	întreprinderi	0,00	710,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	întreprinderi	0,00	677,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO03	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin instrumente financiare	întreprinderi	0,00	3,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO04	Întreprinderi care beneficiază de sprijin nefinanciar	întreprinderi	0,00	30,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO06	Cercetători care lucrează în centre de cercetare care beneficiază de sprijin	ENI anual	16,00	37,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO10	Întreprinderi care cooperează cu organizații de cercetare	întreprinderi	0,00	10,00

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR02	Investiții private care completează sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare)	euro	0,00	2021	17.706.000,00	Proiecte implementate	
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR03	Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese	întreprinderi	0,00	2021	351,00	Proiecte implementate	
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR06	Cereri de brevete depuse	cereri de brevet	0,00	2021	6,00	Proiecte implementate	
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR07	Cereri de înregistrare a mărcilor și desenelor sau modelelor	cereri de înregistrare a mărcilor și desenelor sau modelelor	0,00	2021	12,00	proiecte implementate	
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR08	Publicații ale proiectelor care beneficiază de sprijin	publicații	0,00	2021	12,00	Proiecte implementate	

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	002. Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în întreprinderi mici și mijlocii (inclusiv centre de cercetare private) legate direct de activități de cercetare și inovare	9.732.500,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	003. Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în întreprinderi mari legate direct de activități de cercetare și inovare	5.355.000,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	004. Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în centre publice de cercetare și de învățământ superior legate direct de activități de cercetare și inovare	29.359.000,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	006. Investiții în active necorporale în IMM-uri (inclusiv centre de cercetare private) legate direct de activități de cercetare și inovare	1.593.750,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	007. Investiții în active necorporale în întreprinderi mari legate direct de activități de cercetare și inovare	765.000,00

P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	008. Investiții în active necorporale în centre publice de cercetare și de învățământ superior legate direct de activități de cercetare și inovare	3.540.250,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	010. Activități de cercetare și inovare în IMM-uri, inclusiv colaborarea în rețea	13.515.000,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	011. Activități de cercetare și inovare în întreprinderi mari, inclusiv colaborarea în rețea	9.180.000,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	012. Activități de cercetare și inovare în centre publice de cercetare, centre de învățământ superior și centre de competență, inclusiv colaborarea în rețea (cercetare industrială, dezvoltare experimentală, studii de fezabilitate)	17.059.500,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	026. Sprijin pentru clusterelor de inovare, inclusiv între întreprinderi, organizații de cercetare și autorități publice și rețele de afaceri, în primul rând în beneficiul IMM-urilor.	10.200.000,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	028. Transfer de tehnologie și cooperare între întreprinderi, centre de cercetare și sectorul învățământului superior	5.100.000,00
P1	RSO1.1	Total			105.400.000,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	90.100.000,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Sprijin prin instrumente financiare: împrumut	9.180.000,00
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	05. Sprijin prin instrumente financiare: Granturi în cadrul unei operațiuni privind instrumentul financiar	6.120.000,00
P1	RSO1.1	Total			105.400.000,00

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	105.400.000,00
P1	RSO1.1	Total			105.400.000,00

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	-----------------

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	105.400.000,00
P1	RSO1.1	Total			105.400.000,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.3. Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

Principalele acțiuni incluse în acest obiectiv specific vizează investițiile directe în sectorul IMM pentru creșterea capacității de producție, introducerea noilor tehnologii și tranziția către noi modele de producție durabilă. Scopul acestor investiții este de a crește nivelul tehnologic, și capacitatea organizațională de a gestiona procese de fabricație, de dezvoltare a produselor și serviciilor, a crește eficiența utilizării resurselor în companiile din domeniile cu potențial competitiv ale regiunii și în sectoarele asociate RIS3.

Deși există o serie de domenii cu potențial de specializare inteligentă identificate prin RIS3 Nord-Est, cărora le pot fi asociate și sectoarele economice de activitate care contribuie la valorificarea avantajelor competitive/comparative, intenția este de a identifica și stimula dezvoltarea și a celorlalte sectoare economice care au potențial de creștere ridicat pe termen mediu, datorat evoluției pietelor de desfacere în contextul pandemiei COVID-19, progresului tehnologic global și orientării cererii regionale pentru asistența financiară nerambursabilă în perioada 2014-2020[1].

Din implementarea POR 2014-2020, domeniul de intervenție competitivitatea IMM-urilor, rezultă că trebuie să se țină seama nu numai de dimensiunea acestora, ci și de întreaga gamă de parametri care determină natura fiecărui IMM (domenii de activitate, locație, nivel de inovare) și diferitele faze ale ciclului de viață al IMM-urilor, necesitatea asigurării unei proporționalități a cerințelor administrative față de valoarea finanțării obținute. Măsurile de sprijin vor ținti microintreprinderi și IMM-uri, care promit un potențial mare de creștere și care vor focaliza activitățile cu precădere pe domeniile de specializare ale regiunii.

În ciuda limitării investițiilor într-un singur domeniu (CAEN) au existat proiecte implementate prin POR 2014-2020, care au vizat în principal implementarea unor soluții de economie circulară; mai mult apetitul pentru dezvoltarea capacității tehnice bazat pe modele de dezvoltare durabilă identificat în caravana pentru programare 2021-2027 este unul ridicat (28% dintre respondenți s-au arătat interesați de astfel de investiții).

Pentru dezvoltarea ecosistemului antreprenorial regional, una din principalele lecții învățate în perioadele anterioare de programare este necesitatea unor programe de suport adecvate nevoilor start-up pentru a stimula operationalizarea și dezvoltarea unor produse minim viabile concomitent cu creșterea capacității incubatoarelor și acceleratoarelor de afaceri de a oferi servicii suport adecvate.

Tipurile de operatiuni avute in vedere sunt:

1. Investitii pentru modernizarea microintreprinderilor. Proiectele vor avea drept scop imbunatatirea semnificativa a capacitatii tehnice si organizationale de a gestiona dezvoltarea de produse si servicii si vor include activitati de tipul:

- investitii pentru dezvoltarea si/sau diversificarea capacitatii de productie/prestari servicii;
- achizitia de noi tehnologii, automatizare;
- activitati de marketing si branding.

2. Investitii pentru cresterea durabila a IMM. Proiectele vor avea drept scop cresterea competitivitatii IMM, prin tranzitia catre noi modele de productie durabila si vor include activitati de tipul:

- investitii pentru dezvoltarea si/sau diversificarea capacitatii de productie/prestari servicii prin recuperarea, reutilizarea si revalorificarea unor materii prime, materiale si produse prin reintroducerea in procesul de fabricatie principal sau prin crearea de noi produse/servicii, pentru dezvoltarea de noi activitati economice necesare integrarii in lanturi de valoare;
- investitii pentru promovarea simbiozei industriale[2] prin valorificarea deseurilor si produselor secundare proprii ca materii prime pentru alte industrii;
- realizarea de studii privind amprenta de mediu a companiei, pentru a sprijini decarbonizarea lanturilor de aprovizionare, reducerea costurilor de productie si identificarea de actiuni pentru cresterea circularitatii;
- imbunatatirea proiectarii produselor pentru durabilitate, reparabilitate, reutilizare, upgradare si reciclare;
- marketing si branding;
- certificare de noi produse/servicii.

3. Instrumente financiare pentru IMM. Se are in vedere o singura operatiune care va combina grantul de capital cu împrumuturi pe termen lung (risk-sharing loans) cu o perioadă de grație, cerințe mai mici de garanție și rate ale dobânzilor subvenționate.

4. Proiecte ale start-up si spin-off pentru dezvoltarea, validarea si lansarea pe piata a unui produs minim viabil (MVP). Interventia va sprijini organizatiile intermediare (incubatoare si acceleratoare de afaceri) sa isi dezvolte capacitatea si sa livreze servicii de suport (formare, instruire, coaching si mentoring, informare, etc) catre startup si spin-off pentru a identifica si dezvolta proiecte de tip MVP si va sprijini start-up si spin-off selectate din randul beneficiarilor de servicii sa implementeze proiectul MVP. Proiectele MVP vor propune dezvoltarea unui produs care include un set minimal de functionalitati cheie ce permit lansarea pe piata a conceptului la care se lucreaza intr-un timp cat mai scurt, cu efort si costuri minime - activitati specifice procesului „build-measure-learn. Prin aceasta interventie programul raspunde actiunii 4.1 din Strategia ROSTARTUP.

5. Investiții pentru implementarea soluțiilor de specializare inteligentă. Această intervenție are în vedere preluarea rezultatelor proiectelor finalizate la intervenția OS a(i) 3.1 Proiecte de CDI și investiții în IMM. Proiectele vor avea drept scop dezvoltarea capacității de producție pentru produsul/serviciul inovativ realizat, și vor include activități de tipul: investiții pentru dezvoltarea și/sau diversificarea capacității de producție/prestări servicii, achiziția de noi tehnologii, automatizare, marketing și branding pentru noile produse/servicii.

Proiectele susținute prin intervenția 4 nu vor avea un impact semnificativ negativ asupra mediului datorită naturii activităților propuse, iar intervențiile 1, 2, 3 și 5 sunt considerate compatibile în conformitate cu Comunicarea Comisiei C(2021) 1054 final, RRF Guidance.

Intervențiile din program sunt sinergice cu cele din POCIDIF, aferente creării și încurajării colaborării actorilor din sistemul public și privat dedicate sprijinirii IMM-urilor de a intra în consorții de inovare, în vederea absorbției de produse și tehnologii inovative în domeniile de specializare inteligentă naționale.

Intervențiile din program sunt complementare cu cele prezente în PNRR, Componenta 9: Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare, Investiția 2 – Instrumente financiare pentru sectorul privat, Subcomponenta 2.4: Fond de Fonduri pentru digitalizare, acțiune climatică și alte domenii de interes se oferă sprijin întreprinderilor mari (cu peste 500 de angajați și/sau o cifră de afaceri anuală de peste 50 de milioane EUR și un bilanț anual total de peste 43 milioane EUR), entităților publice și vehiculelor cu scop special, prin investiții care contribuie la economia cu emisii scăzute de dioxid de carbon, precum și investiții în digitalizare și în active fixe prin intermediul unui fond de fonduri, a cărui gestionare va fi încredințată Băncii Europene de Investiții („BEI”).

Intervențiile sunt susținute de elementele de ordin strategic din PDR NE 2021-2027, prin prioritatea de dezvoltarea a unei economii competitive, măsurile de sprijinire a tinerilor antreprenori și creșterea accesului firmelor înființate la servicii noi, de calitate, dezvoltării domeniilor competitive, sistemelor productive integrate și internaționalizarea acestora, precum și de RIS3 NE, prin prioritatea de sprijinire a creării de noi companii inovative și creșterii întreprinderilor active, măsura de dezvoltare a capacității ecosistemului antreprenorial de inovare pentru crearea, maturizarea și internaționalizarea start-up / spin-off în domenii de specializare inteligentă.

[1] Studiu privind domeniile cu potențial de creștere și competitivitate la nivelul RNE

[2] Simbioza industrială este definită ca proces prin care deșeurile unei activități industriale devin materii prime pentru alta industrie

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

Microintreprinderi, IMM-uri.

Start-up-uri si spin-off-uri, incubatoare si acceleratoare de afaceri.

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitatea de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor de pe aceasta interventie. Pe de alta parte, se va incuraja si implementarea de actiuni suplimentare, favorabile incluziunii si diversitatii.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului.

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

Interventiile se adreseaza IMM-urilor non-agricole localizate in mediul urban si rural si microintreprinderilor non-agricole localizate in mediul urban.

Pentru a reduce disparitatile interregionale, proiectele selectate pentru interventiile dedicate microintreprinderilor si economiei circulare localizate in judetele Vaslui si Botosani vor primi un punctaj suplimentar.

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

Interventiile din OS (iii) contribuie la atingerea tintelor propuse prin Planul de Actiune SUERD 2021-2027, AP 8 (acțiunea 1).

Cooperarea externa poate viza realizarea de schimburi de bune practici si informatii între IMM, incubatoare de afaceri&acceleratoare din regiune si factorii interesati din zona transfrontaliera din Ucraina si Republica Moldova, alte regiuni din EU privind solutii care contribuie la cresterea capacitatii de gestionare a proceselor de fabricatie durabile si antreprenoriat. Va fi incurajata cooperarea cu parteneri externi prin acordarea de punctaj suplimentar proiectelor de la interventiile 2 si 4.

În vederea asigurării unei mai bune coordonări/monitorizării a implementării programului și a stabilirii unei colaborări complementare la nivel interregional, reprezentantii AM ai programelor de cooperare externa vor fi invitati la reuniunile CM PR.

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Se va utiliza un IF pentru interventia 1, care va combina grantul de capital cu împrumuturi pe termen lung.

Pentru interventia dedicata microintreprinderilor, se are in vedere utilizarea sprijinului sub forma de grant deoarece potentialii beneficiari nu au suficienta capacitate de cofinantare si pregatire a unor proiecte tehnice mature. Start-up si spin-off vor beneficia de doua forme de sprijin: non-financiar (serviciile oferite de incubator/accelerator pentru pregatirea MVP) si financiar (implementarea MVP). Apelul dedicat investitiilor pentru dezvoltarea durabila a IMM este o premiera pentru Romania si presupune un grad ridicat de risc, intrucat se creeaza o piata noua, de aceea se are in vedere un sprijin sub forma de grant.

Apelul dedicat dezvoltarii capacitatii de productie pentru produse/servicii inovative, va acorda un sprijin sub forma de grant deoarece avem un apel necompetitiv (beneficiarii de finanțare la OSa(i) 3.1 sunt asteptati sa faca investitiile de la OSa(iii)).

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
------------	-------------------	------	----------------------	----	-----------	-------------------	--------------------------	--------------

P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	întreprinderi	32,00	686,00
P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	întreprinderi	16,00	454,00
P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO03	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin instrumente financiare	întreprinderi	0,00	152,00
P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO04	Întreprinderi care beneficiază de sprijin nefinanciar	întreprinderi	16,00	80,00
P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO05	Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin	întreprinderi	16,00	80,00

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR02	Investiții private care completează sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare)	euro	0,00	2021	30.667.000,00	Proiecte implementate	
P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR17	Întreprinderi noi aflate încă pe piață	întreprinderi	0,00	2021	57,00	Proiecte implementate	
P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR19	Întreprinderi cu cifră de afaceri crescută	întreprinderi	0,00	2021	167,00	Proiecte implementate	

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuanticum (EUR)
P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	021. Dezvoltarea comercială și internaționalizarea IMM-urilor, inclusiv investiții productive	216.325.000,00

P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	024. Servicii avansate de sprijin pentru IMM-uri și grupuri de IMM-uri (inclusiv servicii de gestionare, comercializare și proiectare)	850.000,00
P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	025. Incubatoare, sprijin pentru societățile spin off și spin-out și pentru start-up-uri	5.950.000,00
P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	075. Sprijinirea proceselor de producție ecologice și a utilizării eficiente a resurselor în IMM-uri	25.500.000,00
P1	RSO1.3	Total			248.625.000,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	115.175.000,00
P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Sprijin prin instrumente financiare: împrumut	80.070.000,00
P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	05. Sprijin prin instrumente financiare: Granturi în cadrul unei operațiuni privind instrumentul financiar	53.380.000,00
P1	RSO1.3	Total			248.625.000,00

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	248.625.000,00
P1	RSO1.3	Total			248.625.000,00

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	248.625.000,00

P1	RSO1.3	Total			248.625.000,00
----	--------	-------	--	--	----------------

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.4. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

In completarea investițiilor propuse la OSa(i) și OSa(iii), necesare adoptării noilor tehnologii, incluse în proiectele CDI ale IMM, care vizează modernizarea clusterelor inovative și dezvoltarea durabilă a IMM, este necesară acumularea de competențe aferente specializării inteligente, tranziției industriale și antreprenoriatului pentru angajații IMM și ai organizațiilor CDI, ca actori principali în susținerea procesului de specializare inteligentă regională. De asemenea, este necesară creșterea capacității administrative a actorilor implicați în program (beneficiari, potențiali beneficiari și AM) care contribuie la o mai bună și eficientă implementare a proiectelor, în domeniile de interes acoperite și strâns legate de obiectivele specifice ale acestei priorități.

Următoarele operațiuni sunt avute în vedere:

1. Dezvoltarea de competențe pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat în rândul angajaților IMM din regiune. Acumularea de competențe, va fi realizată prin participarea la programe de formare, instruire și perfecționare relevante pentru obiectivele specifice Priorității 1.

2. Program de suport pentru valorizarea rezultatelor cercetării – RVP 3.0. Programul constă în oferirea unor servicii de consultanță (mentoring și coaching) și programe de instruire (antreprenoriat, managementul IPR, marketing, etc) personalizate pe nevoile echipelor de cercetători din cadrul universităților publice din regiune, pentru a identifica rezultate ale cercetării cu potențial de piață și a dezvolta strategii de comercializare ale acestora.

3. Creșterea capacității AMPOR, beneficiarilor și potențialilor beneficiari de finanțare, prin acțiuni care contribuie la o mai bună și eficientă implementare a proiectelor, sunt în domeniile de interes acoperite și strâns legate de obiectivele specifice OSa(i) și OSa(iii) și sunt complementare celor promovate prin OSa(iv) intervențiile 1 și 2, respectiv prin Prioritatea 8. Sunt vizate activități de formare și instruire, schimburi de experiență și vizite de lucru.

Formarea de competențe în rândul organizațiilor CDI este identificată de RIS3 NE, Prioritatea 5 Capacitate administrativă și asistență tehnică.

Programul pilot de AT dedicat Valorizării Rezultatelor Cercetării (RVP), derulat de Banca Mondială în cadrul programului „RIS3 in catching-up regions” finanțat de DG Regio, în perioada 2018-2022, în două ediții (RVP1.0 și RVP2.0) a identificat această deficiență majoră existentă în rândul echipelor de cercetare din cadrul universităților publice regionale. În edițiile RVP1.0 și RVP2.0 au depus expresii de interes 21 de echipe de cercetători, au fost selectate și beneficiat de programul de asistență tehnică personalizată (program de training, sesiuni de coaching și mentoring 1:1) - 15 echipe de cercetători (7

organizatii) care si-au dezvoltat competentele antreprenoriale, de gestionare a dialogului cu potentiali clienti si investitori, de a gestiona drepturile DPI, a identifica noi solutii pentru valorificarea rezultatelor cercetarii si a avea o vizibilitate sporita asupra acestora. Masura contribuie la adaptarea ofertei de cercetare la nevoile reale ale pietei, cresterea atractivitatii si mai buna valorificare a infrastructurilor si personalului de cercetare.

Proiectele sustinute prin aceste interventii nu vor avea un impact semnificativ negativ asupra mediului datorita naturii activitatilor propuse.

Prin PNRR, Componenta 7 Transformarea digitală, Investiția 19. Scheme dedicate perfecționării/recalificării angajaților din firme se va sprijini transformarea digitală a întreprinderilor mici și mijlocii prin sporirea competențelor digitale ale angajaților, cu accent pe tehnologiile emergente (cum ar fi internetul obiectelor, volumele mari de date, învățarea automată, inteligența artificială, automatizarea proceselor robotice, tehnologia blockchain).

Prin PNRR, Componenta 9 Suport pentru sectorul privat și CDI, Investiția 4. Proiecte transfrontaliere și multinaționale – Procesoare cu consum redus de energie și cipuri semiconductoare se acordă sprijin pentru dezvoltarea domeniului microelectronicii în România prin dezvoltarea competențelor de concepție, fabricație și aplicare a componentelor și sistemelor microelectronice într-un ecosistem național coerent, prin securizarea proprietății intelectuale și accelerarea aplicarea tehnologiilor avansate în domenii esențiale ale economiei naționale, coordonarea cu capacitățile și nevoile de la nivel european.

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

IMM, universitati, furnizori de servicii de formare si de consultanta publici sau privati, AM, IMM beneficiari si potentiali beneficiari de finantare.

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitatea de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor de pe aceasta interventie. Pe de alta parte, se va incuraja si implementarea de actiuni suplimentare, favorabile incluziunii si diversitatii.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului.

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

Zona de interventie teritoriala – mediul urban si rural.

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

Operatiunile contribuie direct la atingerea tintelor propuse prin Planul de Actiune SUERD 2021-2027, AP 7 (acțiunea 3) si AP 9 (acțiunea 6), fiind complementar cu Programul Dunarea, Prioritatea 1, OS 1.2 - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat.

Cooperarea externa poate viza realizarea de schimburi de bune practici si informatii între reprezentantii cadrului helix din regiune si factorii interesati din zona transfrontaliera din Ucraina si Republica Moldova, din alte regiuni din EU, privind solutii care contribuie la dezvoltarea competentelor adecvate specializarii inteligente. Va fi incurajata cooperarea cu parteneri externi prin acordarea de punctaj suplimentar proiectelor selectate in cadrul interventiilor 2 si 3.

În vederea asigurării unei mai bune coordonări/monitorizări a implementării programului, reprezentantii AM ai programelor de cooperare externa vor fi invitati la reuniunile CM PR.

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Nu vor fi utilizate instrumentele financiare pentru a finanta operatiunile acoperite de aceasta prioritate si acest obiectiv specific, intrucat acestea nu fac obiectul investitiilor mentionate de art. 58 (2) din Regulamentul UE 1060/2021.

Dezvoltarea de competente si capacitate administrativa in mod normal nu genereaza venituri directe servind dezvoltarii capitalului uman, deoarece competentele sunt transferabile generand astfel externalitati pozitive pentru economie.

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
P1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	întreprinderi	15,00	150,00
P1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	întreprinderi	15,00	150,00
P1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO101	IMM-uri care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenariat	întreprinderi	15,00	150,00
P1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	7S1	Institutional participations in RVP program	Nr. of participants	0,00	6,00
P1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	7S2	Actions for administrative capacity organized	Nr. of actions	26,00	95,00
P1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	7S3	Participants in administrative capacity actions	Nr. of participants	390,00	1.400,00

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
P1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RRC98	Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă,	participanți	0,00	2021	300,00	Proiecte implementate	

					pentru tranziție industrială și antreprenariat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenariat, ecologice, altele)						
P1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	7S4	Employees, RDI organisations/ITT entities participating in RVP program	Nr. of participations	0,00	2021	45,00	Proiecte implementate	

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	023. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială, antreprenariat și adaptabilitatea întreprinderilor la schimbare	1.253.750,00
P1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	170. Îmbunătățirea capacității autorităților responsabile cu programele și a organismelor implicate în execuția fondurilor	1.786.150,00
P1	RSO1.4	Total			3.039.900,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	3.039.900,00
P1	RSO1.4	Total			3.039.900,00

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	3.039.900,00
P1	RSO1.4	Total			3.039.900,00

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	-----------------

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	3.039.900,00
P1	RSO1.4	Total			3.039.900,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.1.1. Prioritate: P2. Nord-Est – O regiune mai digitalizata

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.2. Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

In procesul de revizuire a RIS3 NE, ADR a desfasurat o noua editie a mecanismului regional de descoperire antreprenoriala, avand ca scop revalidarea domeniilor si niselor cu potential de specializare, actualizarea viziunii, tintelor si prioritatilor de interventie. Pentru domeniul TIC au fost identificate ca nise de specializare modernizare industrială, cybersecurity, trasabilitate si big data, orase si sate inteligente, dezvoltare de noi produse TIC hardware & software si solutii de testare, etc.

Strategia de transformare digitala a municipiului Iasi[1] vizeaza cresterea economica si bunasterea sociala prin dezvoltarea de proiecte care vizeaza realizarea de harti geospatiale, crearea de biblioteci de obiecte digitale, dezvoltarea urbana inteligenta, crearea unei retele de hub-uri inovative, etc.

Strategiile teritoriale ale municipiilor si oraselor, cat si cele judetene[2] prevad printre interventiile de digitalizare si cele orientate, dedicate, crearii de noi servicii digitale pentru firme, cetateni si comunitatile locale cu un orizont de realizare care se intinde pana la nivelul anului 2030. Astfel, interventiile urmaresc actiuni orientate catre realizarea de platforme deschise de date urbane, integrate GIS, platforme de promovare a oportunitatilor de investitii in diferite areale, sisteme de monitorizare a calitatii vietii si dezvoltarii durabile, etc. [3].

Prioritatea este sustinuta de cadrul strategic al PDR NE, prin prioritatea dedicata dezvoltarii unei economii regionale competitive - fructificarea avantajelor tehnologiei informatiei si comunicatiilor in economie si serviciile publice, cat si de RIS3 NE prin masurile de sprijin pentru dezvoltarea tehnologica si durabila a companiilor inovative si solutii smart pentru dezvoltarea comunitatilor locale.

Operatiuni vizate:

1.Transformarea digitala a IMM-urilor orientata catre cresterea intensitatii digitale, prin:

- investitii pentru sprijinirea utilizarii de instrumente, echipamente si servicii digitale prin realizarea de:pagini proprii de internet, promovare digitala (internet), gazduire tip „cloud”, e-facturare, e-comert, digitalizarea comunicarii cu consumatorul si/sau clientul, dezvoltarea de mail-room-uri digitale, digitalizarea colectarii datelor, etc. (conform indicelui UE de intensitate digitala);

2.Dezvoltarea de servicii publice digitale noi, orientate integrat catre mediul privat, cetateni si comunitatea locala, prin:

-dezvoltarea, testarea de aplicatii si solutii tip e-guvernare noi, orientate catre imbunatatirea mediului de afaceri si antreprenoriatului si reducerea substantiala a sarcinii administrative a cetateanului; dezvoltarea platformelor de date deschise in formate standardizate, prietenoase pentru dezvoltarea de servicii publice orientate/solicitate catre/de cetateni si firme: crearea de sisteme informatice de servicii electronice integrate cu o platforma de management informational geografic, gestiunea teritoriului si gestiune date urbane si modul consultare date urbanism - portal public, aplicatii pentru utilizatorii smartphone cu module de raportari si incidente, ghidul turistic digital, agenda evenimentelor locale, etc.

3.Ca parte integranta a operatiunilor 1-2, pot fi vizate si actiuni pentru cresterea capacitatii administrative a AM si beneficiarilor si care contribuie la o mai buna si eficienta implementare a proiectului (schimburi de bune practici, experiente, formare in domeniile de interes acoperite si strans legate de obiectivul specific, realizarea de studii si analize specifice, actiuni de cooperare teritoriala europeana , masuri de crestere, asigurare a securitatii cibernetice pentru solutiile de digitalizare,etc. in limita unui procent maxim sau intr-un quantum fix;

Proiectele propuse de UAT-uri trebuie sa raspunda unei strategii teritoriale. Vor fi promovate interventiile care vizeaza dezvoltarea de servicii publice digitale noi, care vor contribui la cresterea participarii comunitatilor locale in procesele decizionale, strategice, respectand principiile de accesibilitate ale Directivei UE 2016/2102 privind perceptibilitatea, operabilitatea, inteligibilitatea si robustetea. Totodata, actiunile sustinute vor urmari orientarile strategice formulate in cadrul Propunerii de Politica Publica in domeniul E-Guvernarii adoptata de catre guvernul RO.

Vor fi promovate interventiile pentru transformarea digitala a IMM-urilor care asigura un nivel inalt si foarte inalt al indicelui UE de intensitate digitala.

Pentru operatiunea 2 „ Dezvoltarea de servicii publice digitale noi, orientate integrat catre mediul privat, cetateni si comunitatea locala”, apelurile de proiecte vor fi concepute cu atentie, astfel incat actiunile propuse sa fie in conformitate cu scopul OP1.

Tipurile de actiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal DNSH, intrucat, nu se asteapta ca ele, prin natura lor sa aiba un impact negativ semnificativ asupra mediului.

Mentionam ca, interventiile care presupun implementarea de solutii de digitalizare existente in diverse domenii precum eficienta energetica, mobilitatea urbana, conectivitatea rutiera, educatie, turism si cultura, iluminat inteligent, securitate/siguranta publica vor putea fi realizate, dupa caz, pe celelalte obiective specifice ale programului: b(i), b (vii), b(viii), c(ii), d(ii) si e(i).

Prin program va fi sprijinita transformarea digitala a IMM-urilor (non-agricole din mediul urban si rural) si microintreprinderilor (non-agricole din mediul urban) orientata catre cresterea intensitatii digitale, precum si dezvoltarea de servicii publice digitale noi, orientate integrat catre mediul privat, cetateni si

comunitatea locala de catre UAT-urile urbane.

Prin PCIDIF, vor fi realizate interventii pentru digitalizarea administratiei publice, fiind vizate evenimentele de viata ale cetatenilor si firmelor, proiectele de interoperabilitate, dezvoltarea de platforme informatice cu date generate de administratia publica centrala, dezvoltarea hub-urilor de inovare digitala europene, cat si investitii in tehnologii care contribuie la crearea de produse IT noi si plasarea lor in piata, iar prin POS este vizata digitalizarea sistemului medical.

Mai mult, Programul European Digital Innovation Hubs va furniza companiilor expertiza tehnica necesara pentru a le ajuta sa raspunda dinamic provocarilor digitale si sa devina mai competitive.

Prin PNS PAC post 2020, interventia LEADER vor fi sustinute actiuni care urmaresc revitalizarea serviciilor rurale prin inovare digitala si actiuni tip „sate inteligente”.

Prin PNRR, pentru digitalizarea administratiei, vor fi realizate investitii orientate catre elaborarea/actualizarea documentelor de urbanism si de amenajare a teritoriului in format digital si publicarea acestora in platforma digitala urbana de date interoperabile, care sunt complementare platformelor digitale de date deschise dedicate cresterii implicarii comunitatilor locale in formularea deciziilor la nivel local, prevazute a fi realizate prin PR. Totodata, se va implementa infrastructura de cloud guvernamental pentru a conecta toate ministerele si agentiile guvernamentale intr-o singura retea si baza de date interoperabila cu cel putin 30 de institutii publice si se vor moderniza tehnologiile utilizate in institutiile publice, astfel incat acestea sa fie dezvoltate pentru cloud, cat si noi aplicatii native pentru migratia in cloud. Pentru digitalizarea IMM-urilor se are in vedere sprijinirea antreprenorilor in dezvoltarea tehnologiilor digitale avansate (inteligenta artificiala, cloud computing, tehnologia blockchain, internetul obiectelor), cat si adoptarea de tehnologii digitale - cele din urma suprapunandu-se cu interventiile prevazute in program.

In vederea evitarii dublei finantari, atat in PR, cat si in PNRR, beneficiarii vor avea obligatia depunerii unei declaratii pe proprie raspundere privind nefinantarea proiectului si in cadrul altor programe. Mai mult, prin intermediul platformei digitale Observatorul Teritorial vor fi localizate si spatiaizate in coordonate GIS investitiile finantate PNRR si alte surse de finantare, fiind astfel asigurat accesul in timp real la informatie si vizualizate proiectele finantate la nivel de UAT.

[1] Finantata prin Digital cities challenge

[2] Strategiile teritoriale 2021-2027 aflate in curs de elaborare, inventariate pana la 15.08.2022

[3] Proiectele inventariate/mapate, ca de altfel orice alte proiecte propuse prin strategii a fi finantate pe acest obiectiv specific vor fi prioritizate conform conditiilor si criteriilor definite in program si detaliate in ghidul specific

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

IMM-uri, cetateni, firme, societatea civila, comunitati locale, autoritati si institutii publice locale.

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitatea de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor de pe aceasta interventie.

Pe de alta parte, se va incuraja si implementarea de actiuni suplimentare, favorabile incluziunii si diversitatii.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza asigurarea conditiilor de munca prin achizitionarea de echipament accesibil pentru toate tipurile de angajati si prin adaptarea conditiilor de lucru la toate tipurile de nevoi, colectarea de date privind distributia persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului, etc.

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Se vor respecta principiile de accesibilitate ale Directivei UE 2016/2102 privind perceptibilitatea, operabilitatea, inteligibilitatea si robustetea.

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

Pentru interventiile care vizeaza transformarea digitala a IMM-urilor (non agricole) zona de interventie teritoriala este reprezentata de spatiul urban si rural,

iar pentru microintreprinderi (non agricole) zona de interventie teritoriala este reprezentata de spatiul urban.

Pentru interventiile UAT care vizeaza serviciile publice digitale noi sau semnificativ imbunatatite, zona de interventie teritoriala este reprezentata, dupa caz, de unitatea administrativ teritoriala urbana, de zona urbana functionala sau zona metropolitana.

UAT-urile municipii resedinta de judet vor utiliza instrumentul de dezvoltare teritoriala DUI in conditiile detaliate la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools. Celelalte municipii si orase vor utiliza instrumentul DUI doar in cazul in care au participat si au fost declarate admise la procesul de selectie de strategii detaliat la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools”.

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

OS contribuie la SUERD, aria prioritara capacitate si cooperare institutionala: exploatarea si implementarea tehnologiilor digitale, retele si platforme menite sa faciliteze schimburi de bune practici, experiente si transfer de know-how, investii in infrastructura IT.

In plus, actiunile sunt sinergice cu cele din Programul Transfrontalier HUSKROUA, prioritatea „o regiune mai cooperanta” si complementare cu Programul Regiunea Dunarii (PRD), prioritatea „ O cooperare guvernamentala mai buna in regiunea Dunarii”.

Cooperarea externa poate viza schimburi de bune practici si informatii dintre actorii din regiune si factorii interesati din zona transfrontaliera din Ucraina (Chernivtsi) si Republica Moldova (Edinet, Balti, Ungheni, Lapusna, Cahul), din regiuni ale UE privind solutiile care conduc la cresterea intensitatii digitale a IMM-urilor si transformarea digitala a APL-urilor.

Actiunile comune vor fi incurajate prin acordarea de punctaj suplimentar proiectelor. AM va invita reprezentanti ai AM-urilor programelor de cooperare externa la reuniunile CM, pentru a facilita comunicarea si corelarea investitiilor teritoriale.

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Interventiile care vizeaza digitalizarea IMM-urilor sunt necesare intrucat, urmaresc in primul rand cresterea intensitatii digitale a acestora, contribuind

indirect, in timp, la cresterea competitivitatii acestora. In unele situatii, interventiile se pot dovedi a fi complexe, putand perturba pe termen scurt desfasurarea normala a activitatilor curente.

Pentru dezvoltarea de servicii publice digitale noi nu se vor obtinute venituri.

Sprrijinul financiar acordat va fi sub forma de granturi.

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	întreprinderi	0,00	823,00
P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	întreprinderi	0,00	823,00
P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO13	Valoarea serviciilor, a produselor și a proceselor digitale dezvoltate pentru întreprinderi	euro	0,00	55.528.650,00
P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO14	Instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii, produse și procese digitale	instituții publice	0,00	20,00
P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO74	Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	persoane	0,00	1.191.270,00
P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO75	Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin	contribuții la strategii	0,00	12,00

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR11	Utilizatori de servicii și produse și procese digitale publice noi și optimizate	utilizatori/an	0,00	2021	193.761,00	Proiecte implementate	
P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR13	Întreprinderi care ating un nivel ridicat de intensitate digitală	întreprinderi	0,00	2021	823,00	Proiecte implementate	

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	013. Digitalizarea IMM-urilor (inclusiv comerț electronic, activități economice electronice și procese economice în rețea, centre de inovare digitală, laboratoare vii, antreprenori web și start-up-uri în domeniul TIC, B2B)	51.394.960,00
P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	016. Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale	32.829.964,00
P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	170. Îmbunătățirea capacității autorităților responsabile cu programele și a organismelor implicate în execuția fondurilor	1.718.876,00
P2	RSO1.2	Total			85.943.800,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	85.943.800,00
P2	RSO1.2	Total			85.943.800,00

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	---------------

P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	18. Alte tipuri de instrumente teritoriale – Municipii, orașe și suburbii	19.417.500,00
P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	26. Alte abordări – Municipii, orașe și suburbii	10.582.500,00
P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	55.943.800,00
P2	RSO1.2	Total			85.943.800,00

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	-----------------

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	85.943.800,00
P2	RSO1.2	Total			85.943.800,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.1.1. Prioritate: P3. Nord-Est – O regiune durabila, mai prietenoasa cu mediul

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO2.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

Strategiile teritoriale si planurile de actiune pentru energii durabile[1] si clima ale municipiilor si oraselor prevad actiuni cu un orizont de realizare 2030, care se concretizeaza in 190 proiecte cu impact asupra cresterii eficientei energetice pentru blocurile de locuinte din municipiile resedinta, Bicz, Campulung Moldovenesc, Falticeni, Gura Humorului, Moinesti, Roman, Saveni, Siret, cat si pentru infrastructura publica din municipiile resedinta, Bicz, Campulung Moldovenesc, Darabani, Dolhasca, Dorohoi, Falticeni, Husi, Moinesti, Negresti, Roman, Salcea, Siret[2]. Totodata, municipiul Iasi beneficiaza de asistenta pe Programul BERD “Orase Verzi”, fiind promovata tranzitia verde, prin investitii orientate catre cresterea eficientei energetice a cladirilor publice si reducerea poluarii parcului de transport public in comun. In plus, Suceava este unul din cele 100 de orase selectate pentru a primi sprijin de la CE in atingerea tintelor de orase inteligente si neutre climatic pana in 2030, sub initiativa UE „ Cities mission”.

Din implementarea POR 2014-2020 rezulta un apetit ridicat pentru realizarea de investitii pentru eficientizarea energetica a cladirilor publice, fiind prevazuta o reducere totala a consumului de energie primara cu 50320 MWh/an. In acelasi timp, in sectorul rezidential apetitul a fost foarte redus, fiind in implementare proiecte doar in 3 orase ce prevad o reducere totala a consumurilor cu 5549 MWh/an.

Interventiile din acest obiectiv specific sunt sustinute de cadrul strategic definit de PDR NE 2021-2027, prin axa orientata catre protejarea mediului si optimizarea utilizarii resurselor, masura cresterea eficientei energetice si a utilizarii energiei din resurse regenerabile in sectorul rezidential si infrastructura publica.

Operatiuni vizate:

1. Investitii in cladirile rezidentiale multifamiliale in vederea cresterii eficientei energetice, prin imbunatatirea izolatiei termice (obligatoriu) a anvelopei cladirii, sarpantelor si invelitoarelor, crearea/reabilitarea/modernizarea sistemelor de ventilare si climatizare (inclusiv sisteme de racire pasiva), inlocuirea instalatiilor de productie si utilizare agent termic pentru incalzire si apa calda menajere cu surse regenerabile la scara mica, etc.;

2. Investitii in cladirile publice in vederea cresterii eficientei energetice, prin imbunatatirea izolatiei termice (obligatoriu) a anvelopei cladirii, sarpantelor si invelitoarelor, crearea/reabilitarea/modernizarea sistemelor de ventilare si climatizare (inclusiv sisteme de racire pasiva), inlocuirea instalatiilor de productie

si utilizare agent termic pentru incalzire si apa calda menajere cu surse regenerabile (cu exceptia biomasei) la scara mica, etc.;

In lista de operatiuni 1-2, nu pot fi finantate ca proiecte de sine-statoare, ci trebuie sa faca parte din lucrari integrate de renovare a eficientei energetice a cladirilor, avand la baza reabilitarea termica a cladirilor, urmatoarele: infiintarea/reabilitarea/modernizarea sistemelor de ventilatie si climatizare, inlocuirea instalatiilor de productie și utilizare a caldurii pentru incalzire si apa calda folosind surse regenerabile la scara mica.

Ca parte integranta a operatiunilor de la pct. 1-2, in mod obligatoriu vor fi prevazute actiuni de informare, consultare, constientizare a grupului tinta privind avantajele oferite de imbunatatirea eficientei energetice, cat si diseminarea de informatii referitoare la rezultatele pozitive obtinute din implementarea proiectelor.

Ca parte integranta a operatiunilor de la pct. 1-2, pot fi vizate si actiuni pentru:

- consolidarea structurala in functie de nivelul de expunere si vulnerabilitate la riscurile identificate, implementarea sistemelor inteligente de management energetic pentru imbunatatirea eficientei energetice si monitorizarea consumurilor de energie, orice alte activitati care conduc la indeplinirea realizarii obiectivului specific (amenajarea de acoperisuri si fatade verzi, modernizarea lifturilor, inlocuirea circuitelor electrice, dotarea cladirilor cu sisteme de iluminat inteligente, etc.), in limita unui procent maxim de 15 % din bugetul total al proiectului;
- cresterea capacitatii administrative a AM si beneficiarilor, care contribuie la o mai buna si eficienta implementare a proiectului: schimburi de bune practici, experiente, formare in domeniile de interes acoperite si strans legate de obiectivul specific, actiuni de cooperare teritoriala europeana, realizarea si monitorizarea de strategii pentru energie, clima, imbunatatirea eficientei energetice, etc.studii, analize, in limita unui procent maxim sau intr-un quantum fix.

Proiectele propuse trebuie sa raspunda unei strategii teritoriale, cat si, dupa caz, unui plan/strategii pentru imbunatatirea eficientei energetice/clima si energie/energii durabile, etc.

Pentru renovarea energetica a cladirilor rezidentiale multifamiliale vor fi sprijinite prioritar interventiile care adreseaza saracia energetica, conducand la o reducere a consumului specific de energie cu minim 40%, cat si cele care conduc la reduceri cu minim 60% ale consumului specific de energie, in situatia in care tinta poate fi atinsa cu costuri rezonabile din punct de vedere economic. Pentru renovarea energetica a cladirilor publice vor fi sprijinite prioritar interventiile in urma carora se realizeaza reduceri cu minim 60% ale consumului specific de energie. Toate aceste investitii vor fi sprijinite prin utilizarea granturilor.

Investitiile in renovarea energetica a cladirilor rezidentiale (care nu se confrunta cu saracia energetica) si publice, care vizeaza reduceri cu doar minim 40 % ale consumurilor specifice de energie vor fi finantate prin intermediul instrumentelor financiare.

Interventiile vor pune accent în special pe cladirile cu performanta energetica scazuta, cu un consum mediu anual de energie ridicat, pe cele care se confrunta cu saracia energetica, fiind conditionate de realizarea unui audit energetic înainte si dupa realizarea interventiei. In cazul cladirilor publice o atentie deosebita se va pune pe gradul de utilizare a capacitatii, acordandu-se prioritate celor care vor fi utilizate intens si pe termen indelungat.

Implementarea va fi în general ghidata de principiul cost-eficienta, concentrandu-se pe interventiile care obtin cele mai bune rezultate posibile în ceea ce priveste reducerea GES si a consumului de energie în raport cu resursele financiare disponibile. Se va lua în considerare eficienta resurselor, prin introducerea unor criterii de selectie care promoveaza practicile durabile de constructie/retrofitting.

Programul va sprijini interventiile realizate care implementeaza, combina cu succes principiile durabilitatii, esteticii si incluziunii ale initiativei „New European Bauhaus”.

Interventiile vor putea fi reconsiderate ulterior, dupa caz, pentru a tine cont de rezultatele proiectului de asistenta tehnica furnizat de catre CE care tintesc în mod specific implementarea initiativei « Valul Renovarii » în RO.

Tipurile de actiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal DNSH. Astfel, ele sunt încadrate ca fiind compatibile conform ghidului tehnic RRF DNSH al COM/12.02.2021.

PDD va sprijini imbunatatirea eficientei energetice a întreprinderilor mari si IMM-urilor prin productia de energie solara si a altor tipuri de energie regenerabila. În plus, PNS PAC post 2020 va acorda sprijin pentru investitii în microîntreprinderile din sectorul neagricol din mediul rural, IMM-uri din sectorul agricol si agro-alimentar, iar PAP va sustine eficienta energetica a IMM din pescuit.

PNRR prevede interventii de renovare energetica a cladirilor rezidentiale multifamiliale din comunitati expuse riscului de saracie, de eficienta energica moderata si aprofundata cu alocare teritorializata si un apel demonstrativ pentru eficienta energetica integrata cu consolidare. Pentru cladirile publice este prevazuta o alocare teritorializata pentru renovare moderata si/sau aprofundata în municipii si proiecte demonstrative integrate de consolidare si interventii de eficienta energetica în orase si comune. Interventiile sunt similare cu cele din PR, însa nevoia de finantare din RNE este superioara celei din PR.

Pentru evitarea riscului de dubla finantare va fi stabilit un acord de colaborare între MDLPA, MIPE si AM prin care se va asigura corelarea si coordonarea investitiilor. Pentru infrastructura de sanatate, în PNRR se va stabili o lista predefinita cu 25 de spitale în urma unei metodologii de prioritizare a investitiilor, ce va fi comunicata ADR.

In vederea evitarii dublei finantari, atat in PR, cat si in PNRR, beneficiarii vor avea obligatia depunerii unei declaratii pe proprie raspundere privind nefinantarea proiectului si in cadrul altor programe.

Interventiile sunt complementare cu cele prevazute in programul pentru mediu si politici climatice LIFE si din Fondul European pentru Eficienta Energetica.

[1] Strategii teritoriale 2021-2027 in curs de elaborare, inventariate la 15.08.2022

[2]Proiectele inventariate/mapate, alte proiecte care urmeaza a fi dezvoltate pe acest obiectiv specific vor fi prioritizate conform conditiilor si criteriilor definite in program si detaliate in ghidul specific.

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

Persoane care locuiesc in cladirile rezidentiale multifamiliale. Utilizatori ai cladirilor publice apartinand autoritatilor si institutiilor publice locale si centrale.

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitate de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor alocate acestei interventii. Pe de alta parte, se va incuraja si implementarea de actiuni suplimentare, favorabile incluziunii si diversitatii.

Infrastructura aferenta cladirilor rezidentiale si publice supusa renovarii energetice, dupa caz, va fi adaptata pentru persoanele cu dizabilitati prin asigurarea de rampe de acces pentru toate tipurile de cladiri (rezidentiale si publice) si asigurarea de masuri de accesibilizare a cladirilor publice pentru persoane cu dizabilitati si pentru nevoile individuale ale persoanelor cu handicap.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind distributia persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului, etc.

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati,

interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Prin program nu vor fi realizate investitii in centrele rezidentiale de ingrijire.

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

Pentru investitiile de crestere a eficientei energetice a cladirilor rezidentiale, zona de interventie teritoriala este reprezentata de unitatea administrativ teritoriala urbana, zona urbana functionala sau zona metropolitana.

Pentru investitiile de crestere a eficientei energetice pentru infrastructura publica, zona de interventie teritoriala este reprezentata de unitatea administrativ teritoriala urbana, zona urbana functionala, zona metropolitana si zona rurala.

UAT-urile municipii resedinta de judet vor utiliza instrumentul de dezvoltare teritoriala DUI in conditiile detaliate la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools.

Celelalte municipii si orase vor putea utiliza instrumentul DUI in cazul in care au participat si au fost declarate admise la procesul de selectie de strategii prezentat la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools.

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

Interventiile contribuie la implementarea SUERD, aria prioritara energie durabila (promovarea eficientei energetice si folosirea energiilor regenerabile in cladiri). Totodata, pot fi asigurate conditiile pentru realizarea de sinergii cu actiunile din PRD, prioritatea "O regiune a Dunarii mai verde, cu emisii scazute de carbon".

Cooperarea externa poate viza schimburi de bune practici si informatii dintre actorii din regiune si factorii interesati din zona transfrontaliera din Ucraina (Chernivtsi) si Republica Moldova (Edinet, Balti, Ungheni, Lapusna, Cahul), din regiuni ale UE privind solutiile care contribuie la cresterea eficientei energetice pentru fondul imobiliar existent, aplicarea practica a principiilor NEB.

Actiunile comune vor fi incurajate prin acordarea de punctaj suplimentar proiectelor.

AM va invita reprezentanti ai AM-urilor programelor de cooperare externa la reuniunile CM pentru a facilita comunicarea si a asigura corelarea investitiilor teritoriale.

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Pentru investitiile de crestere a eficientei energetice a cladirilor rezidentiale confruntate cu saracia energetica care conduc la reducerea consumului specific de energie cu minim 40%, respectiv a cladirilor rezidentiale si publice care conduc la reduceri cu minim 60%, sprijinul acordat este sub forma de granturi, din cauza costurilor mai mari si a perioadei foarte lungi de amortizare a unor astfel de investitii si pentru a incuraja astfel de investitii, mai ambitioase.

Pentru investitiile de crestere a eficientei energetice in cladirile rezidentiale (fara saracie energetica) sau publice, care conduc la o reducere a consumului specific de energie cu minim 40%, sprijinul acordat este sub forma de instrument financiar: componenta de grant acopera cheltuielile cu initierea si pregatirea tehnica a proiectului (obtinerea de autorizatii, realizarea auditului energetic, etc.), cresterea capacitatii administrative si o parte a investitiei, iar componenta de imprumut acopera cealalta parte a investitiei.

Alocarea financiara, scopul si caracteristicile finale ale instrumentului financiar vor fi stabilite dupa finalizarea evaluarii ex-ante.

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO18	Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită	locuințe	0,00	9.838,00

P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO19	Clădiri publice cu performanță energetică îmbunătățită	metri pătrați	0,00	497.188,00
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO74	Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	persoane	0,00	1.191.270,00
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO75	Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin	contribuții la strategii	0,00	12,00

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR26	Consum anual de energie primară (din care: al locuințelor, clădirilor publice, întreprinderilor etc.)	MWh/an	192.305,00	2010-2019	92.363,00	Proiecte implementate	
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR29	Emisii de gaze cu efect de seră estimate	echivalent tone de CO2/an	38.090,00	2010-2019	18.178,00	Proiecte implementate	

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	041. Renovarea fondului locativ existent în vederea creșterii eficienței energetice, proiecte demonstrative și măsuri de sprijin	39.382.361,00
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	045. Renovarea în vederea creșterii eficienței energetice sau măsuri de eficiență energetică legate de infrastructurile publice, proiecte demonstrative și măsuri de sprijin care respectă criteriile de eficiență energetică	233.767.739,00
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	170. Îmbunătățirea capacității autorităților responsabile cu programele și a organismelor implicate în execuția fondurilor	1.900.000,00
P3	RSO2.1	Total			275.050.100,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	245.050.100,00
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Sprijin prin instrumente financiare: împrumut	15.300.000,00
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	05. Sprijin prin instrumente financiare: Granturi în cadrul unei operațiuni privind instrumentul financiar	14.700.000,00
P3	RSO2.1	Total			275.050.100,00

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	18. Alte tipuri de instrumente teritoriale – Municipii, orașe și suburbii	98.039.900,00
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	26. Alte abordări – Municipii, orașe și suburbii	53.431.500,00
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	28. Alte abordări – Cartiere rurale	19.289.300,00
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	104.289.400,00
P3	RSO2.1	Total			275.050.100,00

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	---------------

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
P3	RSO2.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	275.050.100,00
P3	RSO2.1	Total			275.050.100,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO2.7. Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

Strategiile teritoriale ale municipiilor și orașelor prevăd investiții care promovează infrastructura verde în zonele urbane, cu orizont de realizare la nivelul anului 2030, în localitățile Botosani, Piatra Neamt, Suceava, Vaslui, Campulung Moldovenesc, Comanesti, Dolhasca, Dorohoi, Falticeni, Husi și Siret[1][2].

Totodată, din implementarea POR 2014-2020 rezulta că există un apetit pentru acest tip de finanțare, fiind în implementare proiecte care vizează amenajarea, reamenajarea și revitalizarea de zone verzi, reconversia de terenuri degradate în zone verzi în Botosani, Darabani, Dorohoi, Flamanzi, Iasi, Piatra Neamt, Suceava, Roman, Siret, Vicovu de Sus și în orașele Darmanesti, Siret, Gura Humorului și Buhusi, vizând o suprafață totală de 721 mii m² de spații verzi.

Intervențiile sunt susținute de cadrul strategic din PDR NE, prin axa dedicată protejării mediului și optimizării utilizării resurselor, respectiv măsura orientată către prezervarea biodiversității și dezvoltarea infrastructurii verzi în mediul urban.

Operațiuni vizate:

Investiții care promovează creșterea infrastructurii verzi în zonele urbane și care oferă servicii de tip ecosistem (menținerea temperaturilor scăzute, îmbunătățirea calității aerului, retenția apelor pluviale, etc.) ca obiectiv principal:

1. Crearea, amenajarea, modernizarea și extinderea de spații verzi, amenajarea și modernizarea de păduri-parc, inclusiv prin reconversia funcțională a spațiilor urbane degradate, a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate, etc., prin acțiuni de curățare, toaletare și modelare a terenurilor, plantare cu plante perene, arbori și arbuști, reimpaduriri, gazonare de suprafețe, amenajare de pasuni și hoteluri pentru albine, foisoare, puncte de observare păsări, etc.;

2. Ca parte integrantă a operațiunilor de la pct. 1, în mod obligatoriu vor fi prevăzute acțiuni de informare, consultare, constientizare a grupurilor țintă asupra viitoarelor beneficii aduse de infrastructura verde asupra calității vieții și sănătății locuitorilor;

3. Ca parte integrantă a operațiunilor de la pct 1, pot fi vizate și acțiuni pentru:

- implicarea comunității locale în procesele de constientizare și utilizare a soluțiilor bazate pe natură prin schimburi de idei pentru a dezvolta viziunile și

functiunile dorite pentru zona creata/amenajata;

- cresterea capacitatii administrative a AM si beneficiarilor care contribuie la o mai buna si eficienta implementare a proiectului: schimburi de bune practici, experiente, formare in domeniile de interes acoperite si strans legate de obiectivul specific, actiuni de cooperare teritoriala europeana, elaborarea de studii, analize privind infrastructura verde, in limita unui procent maxim sau intr-un cuantum fix;
- conexe: investitii care sunt legate de accesibilitatea la spatiile verzi (amenajarea de poteci si trasee pentru biciclete), solutii bazate pe natura, mobilier urban din materiale prietenoase cu mediul, managementul informatizat al fondului de arbori aferent investitiei, etc., in limita unui procent de maxim 15% din bugetul proiectului.

Toate interventiile de pe acest obiectiv specific vor promova/prioritiza solutiile bazate pe natura, pentru gestionarea si utilizarea durabila a naturii in vederea adresarii provocarilor climatice, ecologice si sociale.

Proiectele propuse trebuie sa raspunda unei strategii teritoriale. Vor avea prioritate investitiile care vizeaza crearea de infrastructura verde in mediul urban, a celor care conduc la o crestere a suprafetei medii de spatii verzi per locuitor si in special in localitatile unde se inregistreaza nivele reduse, inferioare normativului comunitar (26 mp spatii verzi/loc).

Tipurile de actiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal DNSH, intrucat, nu se asteapta ca ele, prin natura lor sa aiba un impact negativ semnificativ asupra mediului.

In privinta Cadrului de Actiuni Prioritare elaborat de Ministerul Mediului, acesta cuprinde masuri de conservare a mediului, in special pentru siturile Natura 2000, dar si unele pentru infrastructura verde. Unele masuri din aceasta categorie pot fi considerate complementare celor din program, in sensul ca se refera la controlul fragmentarii habitatelor naturale prin infiintare de coridoare ecologice - acestea sunt prevazute a fi finantate din PNS PAC post 2020.

Complementar, prin PDD se va sprijini conservarea biodiversitatii in ariile Natura 2000, ecosisteme degradate, culoare ecologice si masuri de indeplinire a cerintelor de monitorizare a calitatii aerului.

PNS PAC post 2020 va sustine interventii de clima si mediu care sa promoveze prin acordarea de plati compensatorii, metode agricole si de management forestier adresate biodiversitatii, in timp ce PAP contribuie la sprijinirea sustenabilitatii economice a fermelor de acvacultura care furnizeaza servicii de mediu.

PNRR sprijina masurile de impadurire si reimpadurire, inclusiv de paduri urbane, crearea de noi paduri si suprafete cu vegetatie forestiera in zonele vulnerabile la schimbarile climatice, impadurirea si lucrarile de ingrijire a plantatiilor si cresterea suprafetei cu vegetatie forestiera in lungul cailor de

comunicatie si in interiorul aglomerarilor urbane (paduri urbane, inclusiv de tipul mini-padurilor), in jurul localitatilor si intre campurile cu culturi agricole, precum si alte categorii de perdele forestiere de protectie.

In vederea evitarii dublei finantari, atat in PR, cat si in PNRR, beneficiarii vor avea obligatia depunerii unei declaratii pe proprie raspundere privind nefinantarea proiectului si in cadrul altor programe.

Complementaritatea interventiilor din program se realizeaza si prin Programul InvestEU, componenta de politica pentru infrastructura durabila (natura si alte infrastructuri de mediu), abordandu-se disfunctionalitati ale pietii sau situatii de investitie suboptime.

[1] Strategii teritoriale 2021-2027, aflate in curs de elaborare, inventariate pana la 15.08.2022

[2]Proiectele inventariate/mapate, ca de altfel orice alte proiecte care urmeaza a fi dezvoltate pe acest obiectiv specific vor fi prioritizate conform conditiilor si criteriilor definite in program si detaliate in ghidul specific

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

Populatia localitatilor urbane.

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitate de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor alocate acestei interventii. Pe de alta parte, se va incuraja si implementarea de actiuni suplimentare, favorabile incluziunii si diversitatii.

Beneficiarii vor lua masuri ca infrastructura verde creata, amenajata sa fie accesibila intregii populatii, incluzand toate categoriile vulnerabile, asigurandu-se masuri speciale de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilitati, cum ar fi: mobilierul urban ecologic si locurile de odihna sa fie usor de detectat de catre persoanele cu capacitati diminuate de vedere, sa existe toaleta ecologice adaptate, etc.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind distributia persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului si dupa caz, din grupul tinta (sondaj de opinie, etc.).

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

Pentru interventiile propuse zona de interventie teritoriala este reprezentata de unitatea administrativ teritoriala urbana, de zona urbana functionala sau de zona metropolitana.

UAT-urile municipiu resedinta de judet vor utiliza instrumentul de dezvoltare teritoriala DUI in conditiile detaliate la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools”.

Celelalte municipii si orase vor putea utiliza instrumentul DUI in cazul in care, au participat si au fost declarate admise la procesul de selectie de strategii prezentat la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools”.

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

Interventiile contribuie la implementarea SUERD, aria prioritara biodiversitate, peisaje, calitatea aerului si solului. Totodata, se asigura sinergii cu actiunile prevazute in Programele Operationale RO-UA, RO- MD , HUSKROUA, prin prioritatile "Concentrare transfrontaliera asupra mediului" (RO-UA), "Comunitati verzi" (RO-MD), respectiv "O regiune de frontiera rezistenta si ecologica".

Cooperarea externa poate viza schimburi de bune practici si informatii dintre actorii din regiune si factorii interesati din zona transfrontaliera din Ucraina (Chernivtsi) si Republica Moldova (Edinet, Balti, Ungheni, Lapusna, Cahul), din regiuni ale UE privind solutiile care privind solutiile care vizeaza dezvoltarea infrastructurii verzi in mediul urban.

Actiunile comune vor fi incurajate prin acordarea de punctaj suplimentar proiectelor.

AM va invita reprezentanti ai AM-urilor programelor de cooperare externa la reuniunile CM pentru a facilita comunicarea si a asigura corelarea investitiilor teritoriale.

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Investitiile realizate nu vizeaza obtinerea ulterioara de venituri (ex: structuri alimentatie publica). Infrastructura creata, vizeaza areale naturale si semi naturale, cu caracteristici de mediu proiectate si administrate astfel incat sa furnizeze o gama larga de servicii de tip ecosistem.

Sprijinul financiar va fi sub forma de granturi.

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
P3	RSO2.7	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO36	Infrastructuri verzi care beneficiază de sprijin pentru alte scopuri decât adaptarea la schimbările climatice	hectare	0,00	66,40
P3	RSO2.7	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO74	Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	persoane	0,00	1.191.270,00
P3	RSO2.7	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO75	Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin	contribuții la strategii	0,00	12,00

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
P3	RSO2.7	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RRC95	Populația care are acces la infrastructuri verzi noi sau îmbunătățite	persoane	0,00	2019	527.784,00	Proiecte implementate	

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P3	RSO2.7	FEDR	Mai puțin dezvoltate	079. Protecția naturii și a biodiversității, patrimoniul natural și resursele naturale, infrastructura verde și cea albastră	57.737.500,00
P3	RSO2.7	FEDR	Mai puțin dezvoltate	170. Îmbunătățirea capacității autorităților responsabile cu programele și a organismelor implicate în execuția fondurilor	400.000,00
P3	RSO2.7	Total			58.137.500,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P3	RSO2.7	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	58.137.500,00
P3	RSO2.7	Total			58.137.500,00

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P3	RSO2.7	FEDR	Mai puțin dezvoltate	18. Alte tipuri de instrumente teritoriale – Municipii, orașe și suburbii	42.731.000,00
P3	RSO2.7	FEDR	Mai puțin dezvoltate	26. Alte abordări – Municipii, orașe și suburbii	15.406.500,00
P3	RSO2.7	Total			58.137.500,00

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	-----------------

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P3	RSO2.7	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	58.137.500,00
P3	RSO2.7	Total			58.137.500,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.1.1. Prioritate: P4. Nord-Est – O regiune cu o mobilitate urbana mai durabila (Obiectivul specific privind mobilitatea urbană prevăzut la articolul 3 alineatul (1) litera (b) punctul (viii) din Regulamentul FEDR și Fondul de coeziune)

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO2.8. Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

Optimizarea mobilitatii urbane prin investitii in infrastructura de transport, bazata pe actiunile prioritare reiesite din PMUD ale fiecarui municipiu sau oras din RNE va contribui la reducerea emisiilor de CO² si poluanti. Transportul urban electric reprezinta o varianta nepoluanta si eficienta din punct de vedere al utilizarii resurselor pentru a asigura tranzitul zilnic al populatiei, iar imbunatatirea infrastructurii va creste gradul de confort, viteza de deplasare, siguranta traficului si alte beneficii adiacente, in special asigurarea accesibilitatii pentru persoane cu dizabilitati.

Strategiile teritoriale si planurile de mobilitate urbana durabila din regiune cuprind proiecte[1][2] cu actiuni orientate catre modernizarea infrastructurii stradale aferente transportului public, modernizarea transportului public, construirea de sisteme intermodale pentru pasageri, achizitionarea de material rulant electric, introducerea de sisteme de e-ticketing, crearea de sisteme de parcare inteligente, introducerea de sisteme de management al traficului, utilizarea de moduri alternative de transport (amenajarea de piste pentru biciclisti, centre de inchiriere biciclete, parcare pentru biciclete, extinderea, modernizarea zonelor pietonale) si infrastructura de incarcare electrica.

Din implementarea POR 2014-2020 rezulta un apetit ridicat pentru investitii in mobilitatea urbana fiind contractate 35 proiecte, in valoare de circa 300 mil. euro care vizeaza reabilitarea, modernizarea si extinderea transportului public local electric, crearea de coridoare de mobilitate in zona centrala, regenerarea coridoarelor secundare, retele de piste de biciclete, implementarea sistemelor bike-share, etc. De asemenea, prin MDLPA, au fost achizitionate autobuze electrice si tramvaie pentru municipiile Botosani, Iasi, Piatra Neamt si Suceava, cu un buget total de 116 mil. Euro.

Interventiile sunt sustinute de cadrul strategic definit de PDR NE, prin prin axa dedicata dezvoltarii unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente si durabile, masura care promoveaza mobilitatea urbana durabila.

Operatiuni vizate:

1.Implementarea mobilitatii urbane durabile prin crearea, dezvoltarea transportului public in comun nepoluant, prin actiuni orientate catre

crearea/modernizarea/extinderea/achiziționarea/instalarea/echiparea de: infrastructura rutiera utilizata exclusiv de transportul public in comun nepoluant, calea de rulare pentru tramvaie, rețele de alimentare troleibuze, material rulant electric tramvaie, troleibuze si autobuze electrice, statii de incarcare electrica pentru autobuze electrice, depouri/autobaze aferente, statii de transport public de calatori, sisteme informationale inteligente, sisteme de management inteligent al traficului, sisteme e-ticketing, parcarri in punctele terminus ale liniilor de transport in comun la limita UAT, pentru a incuraja continuarea calatoriei spre punctele de interes cu mijloacele de transport in comun, etc.;

2. Implementarea mobilitatii urbane durabile prin crearea, dezvoltarea de moduri alternative de transport nepoluat, prin actiuni orientate catre crearea/extinderea/instalarea/echiparea: piste si trasee pentru biciclete (inclusiv parcarri biciclete, sisteme de inchiriere); zone si trasee pietonale si semi-pietonale partajate (pietoni, biciclisti si deplasari motorizate pentru riverani, inclusiv prin reconversia strazilor), sisteme de reducere/interzicere a circulatiei autoturismelor, spatii dedicate transportului nemotorizat si amenajari urbane pentru pietoni, configurarea, reconfigurarea infrastructurii rutiere pe strazile urbane, pentru prioritizarea transportului public de calatori, cu bicicleta si pietonal, etc.;

3. Ca parte integranta a operatiunilor 1-2 , in mod obligatoriu, vor fi prevazute actiuni de informare, consultare, constientizare a grupurilor tinta asupra viitoarelor beneficii aduse asupra calitatii vietii si sanatatii, cat si actiuni de accesibilizare a infrastructurii de transport si mijloacelor de transport public pentru persoanele cu dizabilitati;

4. Ca parte integranta a operatiunilor mentionate anterior, pot fi vizate si actiuni pentru:

-cresterea capacitatii administrative a AM si beneficiarilor care contribuie la o mai buna si eficienta implementare a proiectului: schimburi de bune practici, experiente, formare in domeniile de interes acoperite si strans legate de obiectivul specific, actiuni de cooperare teritoriala europeana,, elaborarea/actualizarea de planuri de mobilitate urbana durabila, analize, studii in limita unui procent maxim sau intr-un cuantum fix;

-implementarea solutiilor inteligente pentru managementul parcarilor, dezvoltarea facilitatilor de tip parking integrate cu infrastructuri pentru deplasari nemotorizate (biciclete), amenajarea de aliniamente de arbori si arbusti, etc.

Proiectele propuse trebui sa raspunda unei strategii teritoriale si unui PMUD.

Vor fi promovate interventiile care vor pune accent pe cresterea cotei modale catre transportul public in comun nepoluant si mijloacele alternative de transport nemotorizat (mersul cu bicicleta, pe jos), promovand astfel deplasările catre institutii publice de invatamant, sanatate, administrative, centre comunitare sau de agrement, , obiective turistice si culturale, centre comerciale, birouri, etc.

Interventiile realizate in infrastructura rutiera urbana trebuie sa faciliteze dezvoltarea transportului in comun nepoluant si a modurilor active de transport (cu bicicleta, pe jos).

Pentru parcarile in punctele terminus ale liniilor de transport in comun la limita UAT trebuie demonstrata capacitatea intermodala a acestora si realizata o analiza cost-beneficiu din prisma mobilitatii urbane durabile.

Tipurile de actiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal DNSH. Astfel, ele sunt incadrate ca fiind compatibile conform ghidului tehnic RRF DNSH al COM/12.02.2021.

Prin PNRR vor fi realizate investitii in infrastructura de transport prin achizitia de vehicule de transport public cu emisii zero, infrastructuri TIC, statii de incarcare pentru vehicule electrice si realizarea de piste pentru biciclisti la nivel local/metropolitan, prin apeluri de proiecte cu alocari teritorializate. In plus, se pot elabora/actualiza in format GIS PMUD – toate acestea fiind interventii similare cu cele prevazute in PR. Cu toate acestea necesarul de finantare existent in RNE depaseste alocarea financiara agregata prevazuta in PNRR si PR.

In vederea evitarii dublei finantari, atat in PR, cat si in PNRR, beneficiarii vor avea obligatia depunerii unei declaratii pe proprie raspundere privind nefinantarea proiectului si in cadrul altor programe. Mai mult, prin intermediul platformei digitale Observatorul Teritorial vor fi localizate si spatializate in coordonate GIS investitiile finantate din PNRR, respectiv din programele operationale, fiind astfel asigurat accesul in timp real la informatie si fiind permisa astfel o evaluare anterioara stabilirii contractului de finantare.

Interventiile din program sunt sinergice cu oportunitatile de finantare prevazute in Fondul European pentru Eficienta Energetica dedicate proiectelor de transport curat din mediul urban.

In mod complementar, prin programul InvestEU vor fi adresate disfunctionalitatile pietii sau situatiile de investitii suboptime, pentru moduri de transport curate si durabile, transport multimodal si siguranta rutiera.

[1] Strategii teritoriale si PMUD 2021-2027 (20 orase), in curs de elaborare, inventariate, la data de 15.08.22.

[2] Proiectele inventariate/mapate mentionate, ca de altfel orice alte proiecte care urmeaza a fi dezvoltate vor fi prioritizate conform conditiilor si criteriilor definite in program si detaliate in ghidul specific

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

Populatia localitatilor urbane si a comunelor din componenta ZUF, ZM.

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitate de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor alocate acestei interventii. Pe de alta parte, se va incuraja si implementarea de actiuni suplimentare, favorabile incluziunii si diversitatii.

Beneficiarii se vor asigura ca infrastructura creata, modernizata sa fie accesibila intregii populatii, tuturor categoriilor vulnerabile, asigurandu-se masuri speciale de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilitati, cum ar fi: trotuarele pietonale sa aiba o latime adecvata si finisaj antiderapant, cu profilare tactilovizuala, traseele pietonale sa fie fara obstacole, mijloacele de transport public in comun sa fie echipate pentru transportul persoanelor cu dizabilitati motorii, statiile de transport public sa fie accesibile persoanelor cu dizabilitati, etc.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului si dupa caz, din grupul tinta (sondaj pe baza de chestionare, etc.).

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

Zona de interventie teritoriala este reprezentata de unitatea administrativ teritoriala urbana, zona urbana functionala sau zona metropolitana.

UAT-urile municipii resedinta de judet vor utiliza instrumentul de dezvoltare teritoriala DUI in conditiile detaliate la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools.

Celelalte municipii si orase vor putea utiliza instrumentul DUI in cazul in care, au participat si au fost declarate admise la procesul de selectie de strategii prezentat la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools”.

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

Interventiile contribuie la SUERD, aria mobilitate rutiera, fiind sinergice cu PRD (Regiunea Dunarii – mai verde cu emisii reduse de carbon), prin introducerea de noi tehnologii si utilizarea energiilor regenerabile in transportul public, folosirea solutiilor de mobilitate inteligenta, trecerea la moduri de transport prietenoase, verzi. PD, complementar asigura actiuni transnationale comune pentru cresterea capacitatii actorilor relevanti de a planifica si dezvolta solutii inovative pentru folosirea energiilor verzi in transport.

Cooperarea externa poate viza schimburi de bune practici si informatii cu factorii interesati din zona transfrontaliera din Ucraina (Chernivtsi) si Republica Moldova (Edinet, Balti, Ungheni, Lapusna, Cahul), din regiuni ale UE privind solutiile care vizeaza dezvoltarea infrastructurii verzi in mediul urban.

Actiunile comune vor fi incurajate prin acordarea de punctaj suplimentar proiectelor. AM va invita reprezentanti ai AM-urilor programelor de cooperare externa la reuniunile CM pentru a facilita comunicarea si a asigura corelarea investitiilor teritoriale.

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Pentru transportul public in comun/moduri alternative de transport nemotorizat veniturile colectate din vanzarea tichetelor, din afisaj publicitar in statiile de transport public in comun/mijloacele de transport, inchirieri de biciclete, etc. acopera doar o parte a costurilor operationale, reducand in parte sarcina financiara a administratiei locale – in conditiile in care, pentru a mentine atractiv transportul public in comun nu pot fi preconizate cresteri radicale ale tarifelor. Prin urmare, pentru investitiile sub acest obiectiv specific nu vor fi utilizate instrumentele financiare.

Investitiile vor fi sprijinite prin utilizarea granturilor.

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO54	Conexiuni intermodale noi sau modernizate	conexiuni intermodale	0,00	10,00
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO55	Lungimea liniilor noi de tramvai și metrou	Km	0,00	12,66
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO56	Lungimea liniilor de tramvai și metrou reconstruite sau modernizate	Km	0,00	4,00
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO57	Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv	pasageri	0,00	13.072,00
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO58	Piste ciclabile care beneficiază de sprijin	Km	0,00	36,68
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO59	Infrastructuri pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare)	puncte de realimentare/reîncărcare	0,00	72,00
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO60	Orașe și localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate	orașe mari și mici	0,00	8,00
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO74	Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	persoane	0,00	1.191.270,00
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO75	Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin	contribuții la strategii	0,00	12,00

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR62	Număr anual de utilizatori ai transporturilor publice noi sau	utilizatori/an	985.000,00	2018	43.603.843,00	Proiecte implementate	

					modernizate						
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RRC63	Număr anual de utilizatori ai liniilor de tramvai și de metrou noi sau modernizate	utilizatori/an	74.574.000,00	2018	124.268.000,00	Proiecte implementate	
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RRC64	Număr anual de utilizatori ai pistelor ciclabile	utilizatori/an	0,00	2020	33.752,00	Proiecte implementate	

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	081. Infrastructuri de transporturi urbane curate	48.648.448,00
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	082. Material rulant de transport urban curat	161.273.181,00
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	083. Infrastructuri pentru bicicliști	5.827.626,00
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	084. Digitalizarea transportului urban	17.119.836,00
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	086. Infrastructuri pentru combustibili alternativi	1.350.509,00
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	170. Îmbunătățirea capacității autorităților responsabile cu programele și a organismelor implicate în execuția fondurilor	1.500.000,00
P4	RSO2.8	Total			235.719.600,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	235.719.600,00

P4	RSO2.8	Total			235.719.600,00
----	--------	-------	--	--	----------------

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	18. Alte tipuri de instrumente teritoriale – Municipii, orașe și suburbii	152.569.500,00
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	26. Alte abordări – Municipii, orașe și suburbii	83.150.100,00
P4	RSO2.8	Total			235.719.600,00

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	-----------------

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P4	RSO2.8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	235.719.600,00
P4	RSO2.8	Total			235.719.600,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.1.1. Prioritate: P5. Nord-Est – O regiune mai accesibila

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO3.2. Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

Din implementarea POR 2014-2020, rezulta un apetit ridicat pentru investitiile in infrastructura de transport rutier, fiind in implementare 7 proiecte de modernizare drumuri judetene, totalizand 523 km si urmand sa deserveasca 446 de mii persoane din localitatile strabatute de acestea. Investitiile realizate vor imbunatati legatura intre judetele Iasi si Suceava, Botosani si Iasi, Neamt si Bacau, respectiv din judetul Vaslui. Acestea, impreuna cu cele dedicate construirii de variante ocolitoare, reprezinta un pas important in procesul de crestere a accesibilizarii si implicit a competitivitatii regionale.

ADR a realizat un proces de consultare cu consiliile judetene privind nevoile de crestere a conectivitatii prin dezvoltarea infrastructurii rutiere, care pot fi vizate pentru a fi finantate in perioada 2021-2027, rezultand un portofoliu de proiecte, care, a fost analizat ulterior de Ministerul Transporturilor din prisma incadrarii in rețeaua primara si secundara de transport rutier. Pentru o parte din proiectele incadrabile se dezvolta in prezent documentatia tehnica[1], cele de modernizare avand o lungime totala de 332 km si deservind 176 mii de locuitori, iar varianta ocolitoare avand o lungime de 73 km si deservind 108 mii locuitori. Aceste proiecte vor asigura premisele pentru imbunatatirea conectivitatii cu zone urbane pentru 42 de unitati administrativ teritoriale rurale, avand un bazin demografic de 235 mii persoane.

Astfel, prin investitiile realizate in infrastructura de transport rutier s-ar putea obtine o crestere a conectivitatii, a gradului de mobilitate a persoanelor si bunurilor, un acces mai facil si rapid catre furnizorii de servicii de educatie, sanatate si sociale, la oportunitati concretizate in locuri de munca mai bune din zonele urbane dezvoltate pentru populatia aflata in zonele rurale si in orasele de dimensiuni mici ale regiunii. Aceste investitii sunt sustinute de cadrul strategic definit de PDR NE, prin axa dedicata dezvoltarii in regiune a unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente si durabile, prin care sa se asigure o crestere a accesibilitatii intre zonele rurale izolate si centrele urbane limitrofe, intre orasele mici si mijlocii si zonele functionale urbane, a conectivitatii si accesibilitatii transfrontaliere.

Totodata, o serie de localitati urbane si-au prevazut in planurile de mobilitate urbana durabila si/sau strategiile de dezvoltare locala investitii in realizarea de solutii de fluidizare, care ar putea avea un impact favorabil, contribuind la descongestionarea traficului de tranzit din orase, sporirea considerabila a capacitatii de circulatie, reducerea degradarii si a uzurii arterelor existente datorita suprasolicitarilor cauzate detraficul greu, reducerea semnificativa a poluarii mediului prin reducerea noxelor si zgomotului, reducerea numarului de accidente si realizarea legaturilor intre retelele de transport pentru fluxuri de marfuri. Mai mult, cadrul strategic definit de PDR NE sustinute actiunile care adreseaza solutiile de fluidizare, in special pentru zonele urbane aglomerate,

congestionate care se confrunta cu probleme de poluare atmosferica si fonica.

In plus, Strategia Nationala privind Siguranta Rutiera pentru perioada 2022-2030 (SNSR) are printre prioritati realizarea sistemelor automate pentru managementului traficului si siguranta infrastructurii rutiere, precum si obiective si actiuni specifice pentru realizarea acestor prioritati.

Operatiuni vizate:

1. Imbunatatirea conectivitatii legaturilor rutiere secundare catre reseaua rutiera si nodurile TEN-T prin modernizare de drumuri judetene, construire de noi segmente de drum judetean pentru conectarea la autostrazi sau drumuri expres;
2. Dezvoltarea de solutii pentru descongestionarea/fluidizarea traficului prin crearea de variante ocolitoare pentru municipii/orase, creare/modernizare pasaje, noduri rutiere, etc.;
3. Actiuni de crestere a sigurantei rutiere, , dupa caz, ca parte integranta a operatiunilor 1-2: masuri de siguranta pasiva (atenuatori de impact si parapete de ghidare), semnalizarea acustica si vizuala a sectoarelor de drum periculoase si obstacolelor prin utilizarea energiei verzi, construire de pasaje denivelate, construire/amenajare de senzori giratorii, masuri de prevenire a incidentelor/accidentelor cauzate de fauna salbatica (pasaje, tunele, casete betonate, canale pentru amfibieni etc.), construirea pasarelelor pietonale, actiuni pentru siguranta rutiera pentru pietoni si biciclisti, etc.;
4. Actiuni de asigurare a durabilitatii investitiei, dupa caz, ca parte integranta a operatiunilor 1-2: amplasarea de statii si puncte de incarcare electrica pentru a incuraja utilizarea vehiculelor electrice, reducerea impactului asupra ariilor protejate prin realizarea, refacerea coridoarelor ecologice in scopul asigurarii conectivitatii laterale pentru speciile de carnivore mari, unghulate salbatice, amfibieni, reptile sau mamifere mici; realizarea de aliniamente de arbori situate de-a lungul cailor de transport si parapeti pentru protectie, aparari de maluri si consolidari de versanti, investitii pentru protectia drumului fata de efectele generate de conditii meteorologice extreme, efect al schimbarilor climatice; etc.;
5. Actiuni de digitalizare pentru asigurarea/cresterea sigurantei rutiere, dupa caz, ca parte integranta a operatiunilor 1-2: sisteme de semnalizare rutiera orizontala si verticala, sisteme de siguranta active, monitorizare video a traficului, etc,

Ca parte integranta a operatiunilor 1-2 pot fi vizate si actiuni pentru:

- cresterea capacitatii administrative a AM si beneficiarilor care contribuie la o mai buna si eficienta implementare a proiectului: schimburi de bune practici, experiente, formare in domeniile de interes acoperite si strans legate de obiectivul specific, realizarea de studii si analize specifice, actiuni de

cooperare teritoriala europeana, in limita unui procent maxim sau intr-un quantum fix;

- amplasarea de statii/alveole (vizeaza un traseu deservit de transportul public de calatori), amenajarea de piste pentru biciclisti unde spatiul permite, dupa caz, ca parte integranta a operatiunilor 1-2;

Ca parte integranta a operatiunilor 1-2 vor fi realizate obligatoriu campanii de informare si constientizare privind siguranta rutiera.

Pentru proiectele de modernizare a drumurilor judetene nu este eligibila extensia sectoarelor de drum la 4 benzi in interiorul localitatilor urbane, fiind permise interventii care faciliteaza dezvoltarea transportului public (crearea de benzi care vor fi folosite exclusiv de transportul public) sau modurile active de transport (piste pentru biciclisti, infrastructura pietonala).

Proiectele care urmaresc imbunatatirea conectivitatii trebui sa raspunda unei strategii teritoriale si sa faca parte din portofoliul de proiecte prioritare aferent PDR NE. In cazul proiectelor care vizeaza infrastructura rutiera care strabate teritorii din mai multe judete, acestea trebuie sa faca parte din strategiile teritoriale ale respectivelor judete. Proiectele vor fi prioritizate in functie de gradul in care asigura accesul comunitatilor rurale, marginalizate (populatie si firme) la zonele urbane.

Pentru proiectele care adreseaza fluidizarea in localitatile urbane, acestea trebuie sa faca parte dintr-o strategie teritoriala, si, dupa caz, din planul de mobilitate urbana. Proiectele trebuie sa faca parte din portofoliul de proiecte prioritare aferent PDR NE.

Prin investitiile realizate, in masura in care este posibil se va urmari si crearea unor legaturi directe/indirecte pentru o parte a populatiei cu alte moduri de transport existente in regiune.

Tipurile de actiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal „DNSH”. Astfel, ele sunt incadrate ca fiind compatibile conform Mecanismului de Redresare si Rezilienta (RRF).

Prin program vizam imbunatatirea conectivitatii retelei secundare[2] de transport rutier si implementarea solutiilor care asigura fluidizarea/descongestionarea traficului rutier din municipii si orase, in timp ce PT urmareste imbunatatirea conectivitatii primare rutiere pentru municipiile Bacau, Iasi si Suceava (A8 Motca-Ungheni, A7 Miercurea Nirajului-Leghin, Bacau-Brasov, Pascani-Suceava-Siret) si a conectivitatii secundare (A8 Letcani Vest-centura Iasi, Suceava-Bistrita) si realizarea variantei ocolitoare regionale Husi.

In vederea evitarii dublei finantari, atat in PR, cat si in PNRR, beneficiarii vor avea obligatia depunerii unei declaratii pe proprie raspundere privind

nefinantarea proiectului si in cadrul altor programe.

Prin PNS PAC post 2020 se vizează, complementar constructia, extinderea, modernizarea rețelei de drumuri de interes local în localitatile rurale, pentru imbunatatirea conectivitatii.

Interventiile sunt complementare cu cele prevazute in Mecanismul pentru Interconectarea Europei (sector digital) referitoare digitalizarea rețelelor de mobilitate care sa permita servicii transfrontaliere.

[1] OUG 88 – dezvoltare documentatii tehnice cu sprijin POAT 2014-2020

[2] Asa cum este definita in Planul Investitional pentru Dezvoltarea Infrastructurii de Transport pentru perioada 2020-2030

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

Populatia care locuieste in localitatile rurale si urbane strabatute de drumurile modernizate/construite, inclusiv agentii economici din zonele respective.
Populatia localitatilor care beneficiaza de proiecte de decongestionarea/fluidizarea trafic

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitate de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor alocate acestei interventii.

Beneficiarii se vor asigura ca infrastructura durabila de crestere a conectivitatii si a fluidizarii/descongestionarii traficului creata, modernizata, digitalizata sa fie accesibila intregii populatii, tuturor categoriilor vulnerabile, asigurandu-se masuri speciale de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilitati, cum ar fi: trotuare de latime adecvata si finisaj antiderapant, fara obstacole, cu traversari stradale sigure, marcate cu pavaj tactil, cu semaforizari echipate cu comenzi de ghidare senzoriala, cu bordurile la nivelul carosabilului in zonele de traversare, etc.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului.

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

Pentru proiectele care vizeaza imbunatatirea conectivitatii prin modernizarea drumurilor judetene, teritoriile tinta sunt reprezentate de localitatile rurale si urbane strabatute.

Pentru proiectele care vizeaza descongestionarea/fluidizarea traficului teritoriile tinta sunt reprezentate de zona urbana.

Nu sunt utilizate instrumente de dezvoltare teritoriala.

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

Interventiile pot contribui la SUERD, axa prioritara de mobilitate rutiera, tintind infrastructura rutiera, prin organizarea de evenimente (ateliere, conferinte) menite sa faciliteze schimbul de bune practici, ce vizeaza, atat identificarea problemelor critice, a lipsei conectivitatii si a eliminarii blocajelor de-a lungul rețelei TEN-T, cat si cresterea gradului de constientizare pentru siguranta rutiera; imbunatatirea infrastructurii transfrontaliere regionale/locale si a accesului in zonele rurale prin facilitarea infrastructurii de transport secundare.

Cooperarea externa poate viza schimburi de bune practici si informatii dintre actorii din regiune si factorii interesati din zona transfrontaliera din Ucraina (Chernivtsi) si Republica Moldova (Edinet, Balti, Ungheni, Lapusna, Cahul), din regiuni ale UE.

Actiunile comune vor fi incurajate prin acordarea de punctaj suplimentar proiectelor. AM va invita reprezentanti ai AM-urilor programelor de cooperare

externa la reuniunile CM pentru a facilita comunicarea si a asigura corelarea investitiilor teritoriale.

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Investitiile realizate nu se preconizeaza sa genereze venituri. Mentionam ca actiunile care urmaresc realizarea de statii de incarcare electrica nu sunt proiecte de sine statatoare, fiind parte integranta a proiectelor de modernizare/fluidizare a traficului, detinand o pondere redusa in bugetul proiectului.

Investitiile vor fi sprijinite prin utilizarea granturilor.

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
P5	RSO3.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO44	Lungimea drumurilor noi sau reabilitate – din afara TEN-T	Km	0,00	49,80
P5	RSO3.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO46	Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – din afara TENT-T	Km	0,00	194,00

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
P5	RSO3.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RRC55	Număr anual de utilizatori de drumuri nou construite, reconstruite, reabilitate sau modernizate	pasager-km/an	6.328.714,00	2015	9.050.856,00	Proiecte implementate	

P5	RSO3.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	7S5	Accidents on reconstructed, upgraded or modernised roads	Nr. of accidents/year	26,00	2020	13,00	Proiecte implementate	
----	--------	------	----------------------	-----	--	-----------------------	-------	------	-------	-----------------------	--

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
P5	RSO3.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	089. Legături rutiere secundare nou construite sau reabilitate către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T	44.552.974,00
P5	RSO3.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	093. Alte drumuri reconstruite sau modernizate (autostrăzi, drumuri naționale, regionale sau locale)	110.041.026,00
P5	RSO3.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	170. Îmbunătățirea capacității autorităților responsabile cu programele și a organismelor implicate în execuția fondurilor	250.000,00
P5	RSO3.2	Total			154.844.000,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
P5	RSO3.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	154.844.000,00
P5	RSO3.2	Total			154.844.000,00

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
P5	RSO3.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	26. Alte abordări – Municipii, orașe și suburbii	23.409.800,00
P5	RSO3.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	28. Alte abordări – Cartiere rurale	131.434.200,00
P5	RSO3.2	Total			154.844.000,00

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	-----------------

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P5	RSO3.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	154.844.000,00
P5	RSO3.2	Total			154.844.000,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.1.1. Prioritate: P6. Nord-Est – O regiune educata

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO4.2. Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

Pana in prezent au fost intreprinse demersuri pentru modernizarea unitatilor de invatamant, materializate prin realizarea de proiecte finantate din fonduri comunitare si nationale. Astfel, din implementarea POR 2014-2020 rezulta un apetit ridicat pentru investitiile in infrastructura educationala, pentru toate nivelele de educatie. In continuare, dezvoltarea infrastructurii educationale pentru invatamantul timpuriu (anteprescolar si prescolar), primar, gimnazial, liceal, universitar este o nevoie mentionata si sustinuta in toate strategiile teritoriale aferente perioadei de programare 2021-2027[1]. Planurile strategice (2021-2024) elaborate de universitatile de stat din RNE surprind in nevoile de investitii din infrastructura educationala: modernizarea infrastructurii educationale, dotarea spatiilor didactice, laboratoarelor, baze sportive/spatii de agrement pentru studenti.

Prioritatea vizeaza cresterea accesului la o infrastructura educationala moderna, rezilienta si incluziva care fructifica avantajele digitalizarii, indeplinind conditiile standard de functionare, cu ateliere si laboratoare inzestrate cu dotari moderne, care permit dezvoltarea competentelor in corelare cu nevoile/provocările prezente si viitoare ale pietii muncii locale si regionale. Interventiile sunt sustinute de cadrul strategic definit de PDR NE , de axa dedicata dezvoltarii capitalului uman, prin cresterea participarii la un invatamant de calitate, modern, corelat la cerintele pietii muncii, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente.

Operatiuni vizate:

1.Dezvoltarea infrastructurii educationale pentru invatamantul timpuriu (anteprescolar si prescolar), primar, gimnazial, liceal filiera teoretica, vocationala, tehnologica, invatamantul profesional, inclusiv dual, invatamant universitar prin: crearea, modernizarea, extinderea, echiparea, dotarea si accesibilizarea acesteia, achizitionarea de mijloace de transport scolar electrice (echipate pentru transportul elevilor cu dizabilitati locomotorii), inclusiv statii de incarcare electrica la nivel de unitate scolara, digitalizarea unitatilor (platforme digitale de comunicare si schimb de documente, baze de date, biblioteci virtuale, dotari cu infrastructura de proiectare si mapare video, tablete, echipamente IT, software educationale asociate invatamantului on-line, etc.), infrastructura sportiva asociata unitatilor de invatamant, etc.

2.Ca parte integranta a operatiunilor de la pct.1, pot fi avute in vedere, dupa caz si urmatoarele actiuni:

- masuri de consolidare structurala in functie de nivelul de expunere si vulnerabilitate la riscurile identificate, in limita unui procent maxim din bugetul proiectului;
- masuri de asigurare a accesului copiilor, elevilor cu cerinte educationale speciale la infrastructura educationala de masa incluziva;
- masuri de tip FSE+ care adreseaza desegregarea si incluziunea sociala in limita procentului prevazut de RDC;
- cresterea capacitatii administrative a AM si beneficiarilor care contribuie la o mai buna si eficienta implementare a proiectelor: schimburi de bune practici, experiente, formare in domeniile de interes acoperite si strans legate de obiectivul specific, actiuni de cooperare teritoriala europeana, realizarea de studii si analize specifice, etc., in limita unui procent maxim sau intr-un cuantum fix.

Proiectele trebuie sa raspunda unei strategii teritoriale/planului strategic al universitatii. Toate investitiile vor fi formulate urmarind maparea nevoilor de investitii si de servicii educationale, inclusiv la nivel microregional sau local, legate de inegalitatile teritoriale, segregarea spatiala si educationala si schimbarile demografice. Toate investitiile vor urmari principiile de desegregare si non-discriminare, concentrandu-se pe promovarea accesului la servicii educationale incluzive.

Principiile de prioritizare ale investitiilor vor urmari asigurarea accesului copiilor/elevilor marginalizati/dezavantajati la infrastructura educationala de calitate, incluziva si nesegregata, utilizand drept criterii: apartenenta unitatilor de localitatile marginalizate/defavorizate[2] (capital uman), nivelul indicelui de risc socio-educational (IRSE)[3], complexitatea proiectelor (investitii multiple de genul: modernizare, dotare, digitalizare, transport elevi, etc.), existenta unui bazin de recrutare extins, teritorii cu cerere ridicata pentru invatamantul timpuriu, etc. Unitatile de invatamant profesional si tehnic trebuie sa demonstreze prin planurile de scolarizare ca raspund nevoilor pietei muncii locale/regionale, identificate in documentele de planificare specifice. Vor fi promovate proiectele, care, complementar sunt sustinute si prin interventii finantate prin PEO si PIDS, precum si cele din prezentul program care includ masuri de tip FSE+.

Realizarea investitiilor va fi conditionata de realizarea unei autoevaluari privind segregarea scolara la nivelul unitatii de invatamant, insotita, dupa caz, de masurile de adresare propuse a fi finantate de proiect. Autoevaluarea va fi analizata de AM in procesul de evaluare si selectie. Aceste principii, precum si alte angajamente mentionate in program se vor regasi in ghidul solicitantului.

Investitiile vor viza adresarea si combaterea segregarii spatiale si educationale la toate nivelurile de invatamant, concentrandu-se pe promovarea accesului la servicii educationale de masa incluzive, in special pentru grupurile marginalizate: romi, migranti, persoane cu dizabilitati si alte nevoi speciale etc. Nu vor fi finantate investitii care sa mentina sau sa conduca la segregarea/izolarea grupurilor marginalizate mentionate.

Operatiunile de creare de infrastructura educationala vor adresa in special invatamantul timpuriu, unde se inregistreaza nevoi majore, urmarindu-se o crestere a participarii femeilor la viata profesionala, concilierea dintre viata profesionala si cea personala, precum si combaterea feminizarii saraciei. Pentru celelalte

nivele educationale va trebui demonstrat tendința demografică pozitivă a populației școlare din bazinul de cuprindere. Totodată, operațiunile de extindere a infrastructurii școlare vor fi condiționate de demonstrarea fenomenului de supraaglomerare școlară. Totodată, clădirile nou construite vor avea un consum energetic apropiat de zero (nZEB), conform legislației în vigoare.

Transportul elevilor vizează elevii domiciliați în localitățile rurale din zonele limitrofe comunelor/oraselor/municipiilor, precum și din zonele rurale izolate, periferice.

Referitor la dotări, sunt vizate și cele aferente serviciilor educationale, psihoterapeutice, medicale și sociale, necesare elevilor cu cerințe educationale speciale din unitățile educationale de masă incluzive.

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal DNSH. Astfel, ele sunt încadrate ca fiind compatibile conform ghidului tehnic RRF DNSH al COM/12.02.2021.

Intervențiile care vizează dotarea unităților de învățământ vor fi sprijinite în program doar în cadrul proiectelor integrate, în timp ce prin PNRR vor putea fi adresate individual. Deși PR, cât și PNRR-ul finanțează construcția de creșe, necesarul de investiții regionale depășește cu mult finanțarea agregată a acestora. Totodată, o serie de intervenții vor fi realizate doar prin program (învățământ prescolar), în timp ce PNRR-ul va finanța altele (crearea de campusuri profesionale integrate pentru educație și formare profesională și consorții de învățământ dual, crearea de ateliere inteligente în învățământul secundar, campusuri și cantine universitare, digitalizarea universităților NRR, reducerea abandonului școlar (digitalizare, dotări, activități de identificare, prevenție și intervenție).

Investițiile finanțate vor ține cont de rezultatele proiectului TSI „Consolidarea managementului sistemului de învățământ din România”, atunci când acestea vor fi disponibile.

În vederea evitării dublei finanțări, atât în PR, cât și în PNRR, beneficiarii vor avea obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

Prin PEO se vor realiza acțiuni de prevenție și adresare a parasirii timpurii a școlii, de creștere a accesului și participării grupurilor dezavantajate la educație, iar prin PIDS servicii integrate personalizate pentru incluziunea copiilor și menținerea în educație. Prin PNS PAC post 2020 va fi sprijinit accesul copiilor săraci la tabere de creație și sport, precum și sprijin pentru copii ai căror părinți sunt plecați în străinătate, pe baza nevoilor identificate în teritoriul acoperit de GAL-uri. Prin PCIDIF, în învățământul superior se va digitaliza portofoliul educațional, crearea campusurilor de realitate virtuală, iar pentru cel preuniversitar accesul la internet și conținut educațional interactiv.

Interviile prevazute sunt sinergice cu cele din Programul Europa Digitala, de transformare digitala a unitatilor de educatie prin sustinerea de actiuni inovative.

[1] Strategii teritoriale, in curs de elaborare, inventariate, la data de 15.08.22

[2] Atlasul zonelor urbane, rurale marginalizate – BM

[3] IRSE, Asociatia pentru Educatie si Justitie Sociala

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

Copii, prescolari, elevi, studenti, profesori, parinti, comunitatea locala care utilizeaza infrastructura de invatamant.

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitate de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor alocate acestei interventii.

Beneficiarii se vor asigura ca infrastructura educationala mainstream incluziva creata, reabilitata, modernizata, consolidata, digitalizata, inclusiv mijloace transport elevi sa fie accesibila copiilor, elevilor, profesorilor, parintilor, comunitatii, tuturor categoriilor vulnerabile, asigurandu-se masuri speciale de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilitati:rampe de acces, toalete adaptate, etc.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind distributia pe sexe, persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului si din grupul tinta.

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea

oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

Zona de interventie teritoriala este reprezentata de unitatea administrativ teritoriala urbana, zona urbana functionala, zona metropolitana sau zona rurala.

Municipiile resedinta de judet vor utiliza instrumentul de dezvoltare teritoriala DUI in conditiile detaliate la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools.

Celelalte municipii si orase vor putea utiliza instrumentul DUI in cazul in care, au participat si au fost declarate admise la procesul de selectie de strategii detaliat la prioritatea P7, caseta „Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools”.

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

Interventiile contribuie la implementarea SUERD, axa "Oameni si Competente"- prin dezvoltarea de proiecte comune orientate catre dezvoltarea competentelor digitale si evitarea segregarii in educatie -, fiind complementare cu cele din PRD (completarea modelelor educationale existente cu exemple de buna practica si modele inovative adresate elevilor care apartin categoriilor dezavantajate) si sinergice cu actiunile prevazute in prioritatea "Dezvoltare sociala transfrontaliera" din Programele Operationale RO-UA si RO-MD.

Actiunile comune vor fi incurajate prin acordarea de punctaj suplimentar proiectelor. Cooperarea externa poate viza schimburi de bune practici, informatii dintre actorii din regiune si factorii interesati din zona transfrontaliera din Ucraina (Chernivtsi) si Republica Moldova (Edinet, Balti, Ungheni, Lapusna, Cahul), din regiuni ale UE privind solutiile care vizeaza cresterea accesul la educatie de calitate si incluziva, educatia on-line, etc. AM va invita reprezentanti ai AM-urilor programelor de cooperare externa la reuniunile CM pentru a facilita comunicarea si a asigura corelarea investitiilor teritoriale.

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Investitiile in infrastructura educationala nu vor genera venituri. Mentionam ca nu se exclude posibilitatea perceperii unor mici taxe pentru accesul altor

grupuri din comunitatea locala la infrastructura sprijinita, din moment ce, veniturile care vor fi obtinute vor ajuta la acoperirea in mica parte a costurilor operationale/mentenanta, permitand o utilizare mai larga de catre comunitatea locala a infrastructurilor.

Investitiile vor fi sprijinite prin utilizarea granturilor.

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO57	Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv	pasageri	64,00	128,00
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO66	Capacitatea sălilor de clasă din structurile noi sau modernizate de îngrijire a copiilor	persoane	0,00	6.283,00
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO67	Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate	persoane	0,00	26.976,00
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO74	Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	persoane	0,00	1.191.270,00
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO75	Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin	contribuții la strategii	0,00	12,00

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR70	Număr anual de utilizatori ai structurilor noi sau modernizate de îngrijire a	utilizatori/an	2.373,00	2020	6.283,00	Proiecte implementate	

					copiilor						
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR71	Număr anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate	utilizatori/an	26.976,00	2020	26.976,00	Proiecte implementate	
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	7S6	Annual users from vulnerable groups, of modernised, mainstream educational facilities	% of total annual users	0,00		10,00	Proiecte implementate	In prezent nu cunoaștem școlile care vor fi finanțate și implicit nu stim ponderea elevilor, aparținând grupurilor vulnerabile care frecventează aceste școli.

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	082. Material rulant de transport urban curat	1.300.000,00
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	121. Infrastructuri pentru educația și îngrijirea copiilor preșcolari	35.886.100,00
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	122. Infrastructuri pentru învățământul primar și secundar	52.112.853,00
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	123. Infrastructuri pentru învățământul terțiar	12.447.738,00
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	124. Infrastructuri pentru educația și formarea profesională și educația adulților	19.427.183,00
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	170. Îmbunătățirea capacității autorităților responsabile cu programele și a organismelor implicate în execuția fondurilor	1.200.000,00
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	172. Finanțare încrucișată în cadrul FEDR (sprijin acordat acțiunilor de tip FSE+, necesare pentru implementarea părții FEDR a operațiunii și legate direct de aceasta)	2.497.426,00
P6	RSO4.2	Total			124.871.300,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	124.871.300,00
P6	RSO4.2	Total			124.871.300,00

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	18. Alte tipuri de instrumente teritoriale – Municipii, orașe și suburbii	43.512.200,00
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	26. Alte abordări – Municipii, orașe și suburbii	23.714.100,00
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	28. Alte abordări – Cartiere rurale	44.817.500,00
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	12.827.500,00
P6	RSO4.2	Total			124.871.300,00

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	-----------------

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Vizarea aspectelor legate de gen	15.088.500,00
P6	RSO4.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	02. Integrarea perspectivei de gen	109.782.800,00
P6	RSO4.2	Total			124.871.300,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.1.1. Prioritate: P7. Nord-Est – O regiune mai atractiva

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

Cadrul strategic definit de PDR NE sustine dezvoltarea urbana durabila si integrata. Astfel, toate localitatile urbane, indiferent de tipologie se confrunta cu probleme multiple care le afecteaza atractivitatea, afectand negativ atat calitatea vietii – cu efecte implicite asupra emigratiei si retentiei populatiei -, cat si mediul economic local, prin nivelul redus al investitorilor si investitiilor realizate. Cu toate acestea, o serie de localitati urbane detin un potential turistic, cultural, creativ important, care poate fi adresat in mod integrat, multisectorial, teritorial impreuna cu interventiile de regenerare fizica, interventiile de mediu, sociale, conducand in final la redresare si diversificare economica, la crearea de locuri de munca pentru tineri, la schimbarea imaginii oraselor, la cresterea de atractivitate asteptata pentru a locui, trai si investi.

Astfel, strategiile teritoriale[1], portofoliul de proiecte aferent PDR NE prevad alaturi de interventiile de digitalizare, de renovare energetica, de infrastructura verde, de mobilitate urbana, de educatie (descrise la obiectivele specifice anterioare) si actiuni pentru amenajarea de parcuri, pietete, scuaruri, spatii pietonale, amenajarea perimetrelor lacurilor cu piste de alegare si ciclism, locuri de joaca, mini terenuri de sport, reconversia/amenajarea cinematografelor, reconversia si amenajarea de albie in zone publice de agrement si culoare verzi, cresterea sigurantei si securitatii, restaurarea/renovarea monumentelor istorice, arheologice, cladirilor de patrimoniu, caselor memoriale, a oraselor vechi, dotarea muzeelor, centrelor istorice, dezvoltarea infrastructurii turistice balneare, construirea de centre culturale multifunctionale, parcuri tematice de arta sau stiintifice, parcuri de agrement, care, realizate intr-o maniera integrata in acest obiectiv specific ar putea conduce la schimbarea asteptata.

Adresand intr-o maniera comprehensiva, integrata, multisectoriala, parteneriala operatiunile prevazute in strategiile teritoriale, s-ar putea obtine un efect sinergic si implicit o dezvoltarea urbana durabila.

Vor fi sprijinite operatiuni integrate care implementeaza actiuni de dezvoltare urbana, incluzand investitii de regenerare urbana si de dezvoltare a turismului sustenabil si culturii:

1.(re)amenajarea/reabilitarea/modernizarea/extinderea de spatii publice, din centre (istorice), cartiere: pietonizare, zone pietonale, spatii de joaca, parcuri, scuaruri, gradini publice, alte zone cu spatii verzi, pergole, alei (inclusiv mobilier urban), monumente de for public, strazi inteligente, sisteme de

supraveghere video inteligente cu senzori IoT (inclusiv dotare centre de monitorizare video), iluminat inteligent, infrastructura specifica activitatilor de recreere pe lacuri, rauri, plaje, faleze si zona perimetrala (inclusiv piste de alergare si ciclism), digitalizare obiectivelor, etc.

Investitiile care presupun instalarea de sistemele de supraveghere video si infrastructura de iluminat vor fi sprijinite ca parte a masurilor integrate de regenerare urbana si nu ca proiecte de sine statatoare, in masura in care investitia este justificata de evaluarea nevoilor.

2.restaurarea/consolidarea/protectia/conservarea/dotarea/digitalizarea patrimoniului cultural, adaptarea pentru gazduirea de evenimente si activitati cultural-creative, construirea/extinderea/modernizarea/reabilitarea/dotarea cladirilor cu functii culturale, centrelor culturale, muzeelor, teatrelor, bibliotecilor, parcurilor educativ-stiintifice, constructia/reabilitarea/modernizarea bazelor de tratament, a centrelor balneare cu servicii integrate, retelelor de captare si transport a izvoarelor minerale, parcurilor de aventuri, aquaparcurilor, sustinerea intreprinzatorilor din industriile creative (mestesuguri, artizanat, arte vizuale, etc., inclusiv actiuni de promovare), dezvoltarea infrastructurii de acces pietonala, ciclabila, de transport public in comun nepoluant catre obiective, interconectate cu retelele existente.

3.Ca parte integranta a operatiunilor 1-2, dupa caz, pot fi vizate si actiuni pentru:

- cresterea capacitatii administrative a AM si beneficiarilor care contribuie la o mai buna si eficienta implementare a strategiilor si proiectelor: schimburi de bune practici, experiente, formare in domeniile de interes acoperite si strans legate de obiectivul specific realizarea de strategii, , actiuni de cooperare teritoriala europeana, dezvoltarea comunitatilor implicate in realizarea si monitorizarea strategiilor, masuri de acompaniere culturala si sociala pentru intarirea implicarii civice, implementarea initiativei NEB, in limita unui procent maxim sau intr-un quantum fix;
- cresterea capacitatii administrativa a organizatiilor de management a destinatiei, a institutiilor implicate in politici in turism la nivel local, regional;
- realizarea planurilor de interpretare si valorificare a obiectivelor de patrimoniu;
- parcuri inteligente justificate de disparitia zonelor de parcare existente urmare a reconfigurarii spatiilor deschise, subiect al proiectelor de revitalizare/regenerare urbana, in limita unui procent maxim de 15% sau intr-un quantum fix. Investitiile in parcuri inteligente nu trebuie sa aiba ca rezultat cresterea capacitatii de parcare.

4.Ca parte integranta a operatiunilor pct. 2, vor fi realizate planuri care demonstreaza sustenabilitatea financiara a investitiei.

Autoritatea publica locala va identifica in cadrul strategiilor teritoriale (integrate) zona adresata in functie de nevoile locale, cu consultarea și implicarea comunitatii locale, in conformitate cu principiile abordarii dezvoltarii urbane integrate.

Abordarea integrata a interventiilor va fi evaluata in raport cu nevoile locale identificate in strategia teritoriala, respectiv setul de actiuni propuse pentru dimensiunile fizica, economica, sociala si de mediu. AM va verifica caracterul integrat al proiectelor și va verifica daca fiecare proiect este in complementaritate cu alte proiecte implementate în cadrul strategiei teritoriale, abordeaza funcții multiple in cadrul unui proiect integrat (economic, social, de

mediu etc.) si vizeaza dezvoltarea comunitatii prin implicarea mai multor parti interesate in fazele de dezvoltare și implementare.

Proiectele de turism vor fi insotite de o analiza adecvata a cererii si o evaluare a nevoilor, coordonate cu proiecte din zonele invecinate evitand suprapunerea, vor avea un impact asupra stimulării activității turistice si vor fi sustenabile si intretinute corespunzator in anii de dupa finalizarea lor, in vederea asigurării tuturor componentelor de sustenabilitate prevazute de recital 27 reg UE 1058/2021. Vor fi prioritizate proiectele de turism care au sau vor dezvolta planuri prin care se asigura sustenabilitatea financiara.

AM promoveaza utilizarea principiilor europene de calitate pentru interventiile finantate cu fonduri europene ale proiectelor cu potential impact asupra patrimoniului cultural”(ICOMOS 2020). Programul va sprijini interventiile realizate care implementeaza, combina cu succes principiile durabilitatii, esteticii si incluziunii ale initiativei „New European Bauhaus”.

Tipurile de actiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal DNSH. Astfel, ele sunt incadrate ca fiind compatibile conform ghidului tehnic RRF DNSH al COM/12.02.2021.

PR va finanta interventiile integrate, in care turismul sustenabil si cultura pot contribui la dezvoltare economica durabila si sociala locala.

In PNRR, vor fi finantate promovarea rutelor turistice/culturale prin digitalizare, semnalistica si aplicatii telefon (in RNE figureaza obiective turistice in unele zone urbane). In program vor fi excluse de la finantare obiectivele/siturile incluse in rutele finantate prin PNRR, pentru activitati de restaurare si/sau digitalizare.

In vederea evitarii dublei finantari, atat in PR, cat si in PNRR, beneficiarii vor avea obligatia depunerii unei declaratii pe proprie raspundere privind nefinantarea proiectului si in cadrul altor programe. Mai mult, prin intermediul platformei digitale Observatorul Teritorial vor fi localizate si spatiaizate in coordonate GIS investitiile finantate din PNRR, respectiv din programele operationale, fiind astfel asigurat accesul in timp real la informatie si fiind permisa astfel o evaluare anterioara stabilirii contractului de finantare.

Prin PCIDF vor fi finantate interventii pentru digitalizarea culturii si crearea unei platforme privind localizarea si starea obiectivelor de patrimoniu cultural, in timp ce aspectele care vizeaza incluziunea sociala, combaterea marginalizarii, comunitatile marginalizate vor fi adresate prin PIDS, componenta de dezvoltare locala plasata sub responsabilitatea comunitatii.

Interventiile sunt complementare cu cele din Programul Europa Creativa, si programul LIFE punand accentul pe formele durabile de turism.

[1] Strategii 2021-2027, in curs de elaborare, inventariate, la data de 15.08.22

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

Populatia din UAT urban, zona urbana functionala, zona metropolitana, turisti, antreprenori din industrii cultural-creative, comunitati locale, parteneriate locale si regionale, organizatii de management a destinatiei, institutii de cult.

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

Respectarea prevederilor nationale in vigoare referitoare la egalitate de sanse, incluziune si nediscriminare va reprezenta conditie de eligibilitate pentru accesarea fondurilor alocate acestei interventii.

Beneficiarii se vor asigura ca infrastructura de dezvoltare urbana creata, reabilitata, modernizata, resturata, consolidata, conservata, digitalizata sa fie accesibila intregii populatii, tuturor categoriilor vulnerabile, asigurandu-se masuri speciale de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilitati cum ar fi: rampe de acces, toalete adaptate, alei pietonale de latime corespunzatoare si finisaj antiderapant, masuri pentru persoane cu deficiente de vedere si auz, mobilierul urban si locurile de odihna sa fie usor de detectat de catre persoanele cu capacitati diminuate de vedere,etc.

Totodata, o serie de posibile masuri pot viza colectarea de date privind persoanele cu dizabilitati si persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului si dupa caz, din grupul tinta (sondaj de opinie, etc.).

Programul va asigura indeplinirea acestor obiective prin includerea de conditii in ghidul solicitantului cu privire la egalitatea de sanse intre femei si barbati, interzicerea oricaror actiuni care au potentialul de a discrimina pe baza de sex, rasa, origine etnica, dizabilitate, vârsta sau orientare sexuala, interzicerea oricaror actiuni care contribuie, sub orice forma, la segregare sau excluziune, facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusa, etc.

Prin program nu vor fi realizate investitii in centrele rezidentiale de ingrijire.

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

Zona de interventie teritoriala este reprezentata de UAT urban, zona urbana functionala sau zona metropolitana.

Mecanismul de guvernanta DUI are doua nivele: rolul decizional il are consiliul local UAT/consilii locale ale ZUF/ZM cu responsabilitati in asigurarea mecanismului de guvernanta, legiferarea/aprobarea procedurilor si documentelor strategice elaborate, iar rolul executiv aparatului tehnic al UAT/ZUF/ZM cu responsabilitati in elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea strategiei, derularea procesului partenerial, elaborarea procedurii de prioritizare a proiectelor, prioritizarea proiectelor si monitorizarea implementarii acestora.

De la inceputul procesului si pana la finalizarea proiectelor, AM va asigura transparenta, tratamentul egal pentru aplicantii interesati prin implementarea de masuri de crestere a capacitatii administrative si help-desk, pentru realizarea si implementarea de strategii teritoriale si proiecte care urmeaza o abordarea integrata (vezi P8, operatiuni sprijin DUI).

UAT municipii resedinta de judet vor utiliza DUI pentru toate operatiunile dezvoltate pe OS a(ii), b(i), b(vii), b(viii), d(ii) si e(i), avand o alocare predefinita. AM va analiza strategia realizata, in conformitate cu prevederile RDC, fiind emis un aviz de conformitate. Ulterior, vor fi selectate proiectele care in mod integrat abordeaza nevoile si prioritatile locale.

In cazul celorlalte municipii si orase, acestea vor putea utiliza DUI, in baza unui proces de selectie de strategii pe principiul primul venit-primul servit, cu prag de calitate, care precede selectia proiectelor, pana la concurenta anvelopei financiare totale predefinite pentru acestea. Criteriile de evaluare a strategiilor dezvoltate de AM vizeaza: conformitatea cu prevederile RDC, abordarea integrata, etc. UAT-urile selectate vor avea o anvelopa financiara totala dedicata pentru operatiunile dezvoltate pe OS a(ii), b(i), b(vii), b(viii), d(ii) si e (i). Ulterior selectiei strategiilor, vor fi selectate proiectele care in mod integrat abordeaza nevoile si prioritatile locale.

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

Investitiile contribuie la SUERD, ariile cultura-turism si capacitate si cooperare institutionala, fiind complementare cu cele din PRD (dezvoltarea de modele inovative de constructie institutionala a comunitatilor locale prin implicarea in procesele de planificare si management de dezvoltare turistica) si sinergice cu

actiunile de dezvoltare sociala transfrontaliera si o regiune de frontiera atractiva din programele RO-UA, RO-MD si HUSKROUA.

Actiunile comune vor fi incurajate prin acordarea de punctaj suplimentar proiectelor. Cooperarea externa poate viza schimburi de bune practici si informatii dintre actorii din regiune si factorii interesati din zona transfrontaliera din Ucraina (Chernivtsi) si Republica Moldova (Edinet, Balti, Ungheni, Lapusna, Cahul), din regiuni ale UE privind dezvoltarea de solutii de crestere a rolului actorilor in procesele strategice decizionale locale, metodologii de planificare, modele de management a destinatiilor, aplicarea principiilor NEB, etc. AM va invita reprezentanti ai AM-urilor programelor de cooperare externa la reuniunile CM pentru a facilita comunicarea si a asigura corelarea investitiilor teritoriale.

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Investitiile de revitalizare si regenerare urbana nu vor genera venituri. Turismul cultural poate presupune obtinerea de venituri din vanzarea de bilete, insa acestea sunt mai mici decat cheltuielile operationale/mentenanta. Pentru izvoarele minerale, infrastructura de recreere pe lacuri/rauri, zona perimetrala, fie nu se obtin venituri (acces liber), fie se obtin din vanzarea de bilete, insa sunt mai mici ca cheltuielile operationale/mentenanta. Pentru structurile balneare, veniturile sunt din bilete de tratament date de Casa Pensii si acopera cheltuielile de functionare/mentenanta. Pentru industriile cultural-creative, sprijinul este redus si sustine micii intreprinzatori care activeaza in mestesuguri, artizanat, urmarind o crestere a ratei de supravietuire a acestora si salvarea/pastrarea traditiilor.

Investitiile in infrastructura de agrement abordeaza integrat problemele existente la nivel local, urmarind revitalizarea economica-sociala a zonei; va fi realizata de catre aplicanti si verificata de AM o analiza a sustenabilitatii financiare a investitiei.

Investitiile vor fi sprijinite prin utilizarea granturilor.

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
------------	-------------------	------	----------------------	----	-----------	-------------------	--------------------------	--------------

P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	întreprinderi	0,00	151,00
P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	întreprinderi	0,00	151,00
P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO74	Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	persoane	0,00	1.191.270,00
P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO75	Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin	contribuții la strategii	0,00	12,00
P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO77	Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	situri culturale și turistice	0,00	20,00
P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO114	Spații deschise create sau reabilitate în zonele urbane	metri pătrați	0,00	1.290.034,00

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR19	Întreprinderi cu cifră de afaceri crescută	întreprinderi	0,00	2020	136,00	Proiecte implementate	
P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR77	Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	vizitatori/an	735.135,00	2019	1.027.881,00	Proiecte implementate	

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	021. Dezvoltarea comercială și internaționalizarea IMM-urilor, inclusiv investiții productive	7.839.998,00

P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	165. Protejarea, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și servicii turistice	18.493.111,00
P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	166. Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și servicii culturale	34.212.204,00
P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	168. Regenerarea fizică și securitatea spațiilor publice	39.760.137,00
P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	169. Inițiative de dezvoltare teritorială, inclusiv pregătirea strategiilor teritoriale	511.763,00
P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	170. Îmbunătățirea capacității autorităților responsabile cu programele și a organismelor implicate în execuția fondurilor	1.535.287,00
P7	RSO5.1	Total			102.352.500,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	102.352.500,00
P7	RSO5.1	Total			102.352.500,00

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	18. Alte tipuri de instrumente teritoriale – Municipii, orașe și suburbii	102.352.500,00
P7	RSO5.1	Total			102.352.500,00

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	-----------------

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
P7	RSO5.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	102.352.500,00
P7	RSO5.1	Total			102.352.500,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.2. Prioritățile „Asistență tehnică”

2.2.1. Prioritatea pentru asistență tehnică în temeiul articolului 36 alineatul (4) din RDC: P8. Asistența tehnică

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (e) din RDC

2.2.1.1. Intervenție a fondurilor

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (e) punctul (i) din RDC

În raport cu elementele prezentate în strategia programului, AM propune o nouă abordare: consultări și sesiuni de pregătire extinse pe construcția și aplicarea ghidurilor solicitantului, cerințe similare în toate ghidurile, programarea eficientă a calendarului de apeluri, simplificarea procesului de evaluare-selecție într-o singură etapă, folosirea bugetului simplificat, a opțiunii de costuri simplificate și instrumentelor financiare, dezvoltarea mySMIS integrând, adoptând și extinzând funcționalități, etc.

Prin P8 se va asigura creșterea capacității administrative a personalului AM pentru managementul și controlul eficient al programului, a partenerilor locali și regionali implicați în monitorizarea și evaluarea programului, a potențialilor beneficiari și beneficiari pe teme și principii orizontale.

Pe parcursul anului 2022, prin intermediul unui proiect finanțat de DG REGIO, AM împreună cu OECD elaborează o foaie de parcurs regională în vederea creșterii capacității administrative pentru actorii regionali implicați în sistemul de management și control aferent PR. Aceasta va fi un instrument care va identifica provocările AM și defini un set de politici de răspuns pentru abordarea acestora.

Intervențiile vor contribui la managementul și implementarea eficientă a programului, prin formarea și perfecționarea pregătirii personalului din AM și asigurarea stabilității acestuia, prin creșterea capacității administrative a actorilor locali și regionali implicați în monitorizarea și evaluarea programului, și nu în ultimul rând prin sprijinirea potențialilor beneficiari/beneficiarilor în a înțelege și respecta cerințele programului.

Aceste intervenții sunt complementare celor prevăzute la OS a(i), a(ii), a(iii), orientate către dezvoltarea competențelor la nivelul entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială, a susținerii specializării inteligente, inovării și modernizării tehnologice a IMM-uri, cât și cu cele prevăzute la OS a(ii), b(i), b(vii), b(viii), c(ii), d(ii) și e(i) orientate către creșterea capacității administrative a AM și beneficiarilor în domeniile de interes acoperite de obiectivul specific.

Tipurile de activități enumerate la prioritatea pentru asistență tehnică vor ține cont de elementele antifraudă prevăzute în secțiunea 9 din Acordul de parteneriat.

Operatiuni dedicate constructiei si dezvoltarii capacitatii administrative a AM, potentialilor beneficiari si beneficiari:

- sprijinirea AM pentru implementarea etapelor PR: identificare si pregatire proiecte, help-desk, selectie, evaluare, verificare si monitorizare, control, audit, etc, prin finantarea costurilor de personal, costurilor administrative, de deplasare personal;
- asigurarea serviciilor necesare implementarii PR: evaluare program, evaluare tehnica si financiara a proiectelor, elaborare studii si analize specifice, servicii de consultanta si expertiza, servicii de instruire personal propriu, beneficiari, servicii de arhivare a documentelor, sisteme informatice si programe software, mentenanta autoturismelor si echipamente, asigurare baza materiala necesara (echipamente, mobilier, materiale consumabile, obiecte de inventar, alte active corporale, achizitionarea si dezvoltarea programelor informatice, etc.);
- sprijin (costuri de personal, administrative, asistenta tehnica de specialitate, instruirea personalului etc.) pentru procesele de programare, monitorizare si evaluare;
- instruirea personalului AM, a potentialilor beneficiari si beneficiari pe teme orizontale;
- asistenta tehnica de specialitate, instruirea pentru personalul AM implicat in activitatile de elaborare a documentatiilor necesare apelurilor de proiecte aferente PR (pachet ghidul solicitantului, proiectare scheme ajutor de stat, etc.), evaluare, selectie, contractare, monitorizare, verificare, audit, control;
- sprijinirea activitatilor de informare si comunicare specifice PR: acordare asistenta tip helpdesk, dezvoltarea si gestionarea instrumentelor de comunicare, inclusiv pagina web dedicata programului, conectata cu platforma unica nationala FESI, realizarea si distribuirea materialelor informative si promovare, organizarea de evenimente de informare si promovare, implementarea de campanii de promovare, etc;
- sprijin acordat de AM pentru UAT-urile care implementeaza instrumentul DUI prin actiuni help-desk, elaborarea de instrumente de sprijin, furnizarea de asistenta pentru intocmirea procedurilor de lucru si orientari privind prioritizarea operatiunilor din cadrul strategiilor, realizarea de analize tematice, verificari de conformitate, etc.;
- sprijin pentru elaborarea strategiei de asistenta tehnica, strategiei de comunicare (inclusiv studii specifice), manualului de identitate vizuala, elaborarea metodologie de monitorizare RIS3 si achizitionarea unui instrument informatic adecvat gestionarii datelor privind RIS3;
- suport pentru dezvoltarea unei structuri one stop shop regional dedicata sprijinirii promotorilor de proiecte CDI;
- sprijin pentru monitorizarea si evaluarea PR, PDR si RIS3, prin elaborarea de studii, analize, metodologii, planuri de actiune, pregatirea portofoliilor de proiecte aferente;
- realizarea de studii, analize, rapoarte, materiale suport necesare fundamentarii activitatilor de amendare program si a etapei „mid-term review”;
- pregatirea perioadei de programare post 2027 prin derularea de activitati aferente realizarii PR, PDR, RIS3, inclusiv dezvoltarea de planuri, strategii, studii, analize si portofolii de proiecte suport.

Operatiuni dedicate constructiei si dezvoltarii capacitatii administrative a partenerilor locali si regionali implicati in implementarea, monitorizarea si

evaluarea PR:

- derularea de schimburi de experienta, de formare si informare pentru membrii CDR in regiuni din alte state membre, la institutii si organisme ale UE;
- sprijin organizatoric si logistic, dezvoltarea capacitatii administrative a CM, Comitetului de Coordonare a Evaluarii (CCE), CRP, grupurilor de lucru subsecvente implicate in programarea, monitorizarea si evaluarea PR;
- dezvoltarea capacitatii administrative a Consorțiului Regional de Inovare, Comisiei Consultative Academice pentru actualizarea, monitorizarea si evaluarea rezultatelor RIS3 NE.
- implementarea unui Pact de Integritate pentru un proiect care va fi sprijinit prin program, selectat ulterior de catre AM.

Prin prioritatea de asistenta tehnica vor fi sprijinite formarea, perfectionarea personalului AM si beneficiarilor pe teme orizontale (ajutor de stat, utilizarea optiunii de costuri simplificate, instrumente financiare, achizitii publice, evitarea conflictului de interese, prevenire neregului, fraudă si coruptie, etc.), in timp ce, pe celelalte obiective specifice, pe teme, subiecte in domeniile de interes acoperite de obiectivul specific (digitalizare, eficienta energetica, infrastructura verde, mobilitate urbana, etc.) fiind astfel evitata dubla finantare pentru activitatile de formare.

Activitatile de instruire specifice vor fi realizate conform planului de instruire al AM, iar activitatile de comunicare si informare conform planului de comunicare al AM.

Tipurile de actiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul orizontal DNSH, prevazut de Art. 9 al Regulamentului UE 1060/2021 si de Art. 17 al Regulamentului UE 852/2020, intrucat, nu se asteapta ca ele, prin natura lor sa aiba un impact negativ semnificativ asupra mediului.

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

Personalul AM, structurile parteneriale (CM, CCE, CRP, RIS3, CDR, grupuri de lucru subsecvente, etc.), potentiali beneficiari, beneficiari, alti actori interesati.

2.2.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (e) punctul (ii) din RDC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
FEDR	Mai puțin dezvoltate	7S7	Managing Authority staff, financed under ERDF	Nr. of persons	150,00	150,00
FEDR	Mai puțin dezvoltate	7S8	Events financed under ERDF	Nr. of events	19,00	97,00
FEDR	Mai puțin dezvoltate	7S9	Participants in training activities under ERDF	Nr. of persons	1.650,00	4.100,00

2.2.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (e) punctul (iv) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
P8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	179. Informare și comunicare	2.976.823,00
P8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	180. Pregătire, implementare, monitorizare și control	58.233.279,00
P8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	181. Evaluare și studii, culegere de date	1.262.061,00
P8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	182. Consolidarea capacității autorităților din statele membre, beneficiarilor și partenerilor relevanți	631.030,00
P8	Total			63.103.193,00

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
P8	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	63.103.193,00
P8	Total			63.103.193,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

3. Planul de finanțare

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (g) punctele (i)-(iii), articolul 112 alineatele (1), (2) și (3) și articolele 14 și 26 din RDC

3.1. Transferuri și contribuții (1)

Referință: articolele 14, 26 și 27 din RDC

Modificare de program asociată cu	☐ contribuția la InvestEU
	☐ transfer către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte
	☐ transfer între FEDR, FSE+, Fondul de coeziune sau către un alt fond sau către alte fonduri

(1) Se aplică numai modificărilor de programe în conformitate cu articolele 14 și 26, cu excepția transferurilor complementare către FTJ în conformitate cu articolul 27 din RDC. Transferurile nu afectează defalcarea pe ani a creditelor financiare la nivelul CFM pentru statul membru.

Tabelul 15A: Contribuții la InvestEU* (defalcare pe ani)

Contribuție din partea		Contribuție la	Defalcare pe an							
Fond	Categoria de regiune	Componenta InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total

* Pentru fiecare nouă cerere de contribuție, se vor stabili, printr-o modificare de program, cuantumul total pentru fiecare an, per fond și per categorie de regiuni.

Tabelul 15B: Contribuții la InvestEU* (rezumat)

Fond	Categoria de regiune	Infrastructura sustenabilă (a)	Inovare și digitalizare (b)	IMM (c)	Investiții sociale și competențe (d)	Total (e)=(a)+(b)+(c)+(d)
Total						

* Cuantumul cumulat pentru toate contribuțiile efectuate prin modificări de program pe parcursul perioadei de programare. La fiecare nouă cerere de contribuție se vor stabili, printr-o modificare de program, cuantumul total pentru fiecare an, pe fonduri și per categorie de regiuni.

Justificare, luând în considerare modul în care aceste cuantumuri contribuie la realizarea obiectivelor de politică selectate în cadrul programului în conformitate cu articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul InvestEU

--

Tabelul 16A: Transferuri către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte (defalcare pe ani)

Transferuri de la		Transferuri către	Defalcare pe an							
Fond	Categoria de regiune	Instrumentul	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total

Tabelul 16B: Transferuri către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte* (rezumat)

Fond	Categoria de regiune	Total
Total		

* Cuanumuri cumulate pentru toate transferurile prin modificări de program pe parcursul perioadei de programare. La fiecare nouă cerere de transfer se vor stabili, printr-o modificare de program, cuantumul total transferat pentru fiecare an, per fond și per categorie de regiuni.

Transferuri către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte – Justificare

--

Tabelul 17A: Transferuri între FEDR, FSE+ și Fondul de coeziune sau către alt fond sau alte fonduri* (defalcare pe ani)

Transferuri de la		Transferuri către		Defalcare pe an							
Fond	Categoria de regiune	Fond	Categoria de regiune	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total

* Transfer către alte programe. Transferurile între FEDR și FSE+ se pot face numai în cadrul aceleiași categorii de regiuni.

Tabelul 17B: Transferuri între FEDR, FSE+ și Fondul de coeziune sau către alt fond sau alte fonduri (rezumat)

	FEDR			FSE+			FC	FEAMPA	FAMI	FSI	IMFV	Total
	Mai dezvoltate	De tranziție	Mai puțin dezvoltate	Mai dezvoltate	De tranziție	Mai puțin dezvoltate						
Total												

* Cuantumul cumulat pentru toate transferurile prin modificări de program pe parcursul perioadei de programare. La fiecare nouă cerere de transfer se vor stabili, printr-o modificare de program, cuantumul total transferat pentru fiecare an, per fond și per categorie de regiuni.

Transferuri între fonduri cu gestiune partajată, inclusiv între fonduri ale politicii de coeziune – Justificare

--

3.2. FTJ: alocare în program și transferuri (1)

3.3. Transferuri între categorii de regiuni, rezultate în urma evaluării la jumătatea perioadei

Tabelul 19A: Transferuri între categorii de regiuni rezultând din evaluarea la jumătatea perioadei în cadrul programului (defalcare pe ani)

Transferuri de la	Transferuri către	Defalcare pe an			
Categoria de regiune*	Categoria de regiune*	2025	2026	2027	Total

* Se aplică doar pentru FEDR și FSE+

Tabelul 19B: Transferuri între categorii de regiuni rezultând din evaluarea la jumătatea perioadei, către alte programe (defalcare pe ani)

Transferuri de la	Transferuri către	Defalcare pe an			
Categoria de regiune*	Categoria de regiune*	2025	2026	2027	Total

* Se aplică doar pentru FEDR și FSE+

3.4. Transferuri înapoi (1)

Tabelul 20A: Transferuri înapoi (defalcare pe ani)

Transferuri de la InvestEU sau alt instrument al Uniunii	Transferuri către		Defalcare pe an							
	Fond	Categoria de regiune	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total

(1) Se aplică doar modificărilor de program pentru resursele transferate înapoi de la alte instrumente ale Uniunii, inclusiv elemente ale FAMI, FSI și IMFV, în cadrul gestiunii directe sau indirecte, sau din InvestEU.

Tabelul 20B: Transferuri înapoi* (rezumat)

De la	Către						
InvestEU/Instrument	FEDR			FSE+			Fondul de coeziune
	Mai dezvoltate	Tranziție	Dezvoltat	Mai dezvoltate	Tranziție	Dezvoltat	

* Cuantumuri cumulate pentru toate transferurile prin modificări de program pe parcursul perioadei de programare. La fiecare nouă cerere de transfer se vor stabili, printr-o modificare de program, cuantumul total transferat pentru fiecare an, per fond și per categorie de regiuni.

3.5. Credite financiare pe an

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (g) punctul (i) din RDC și articolele 3, 4 și 7 din Regulamentul FTJ

Tabelul 10: Credite financiare pe an

Fond	Categoría de regiune	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Total
							Credit financiar fără cuantumul de flexibilitate	Cuantumul de flexibilitate	Credit financiar fără cuantumul de flexibilitate	Cuantumul de flexibilitate	
FEDR*	Mai puțin dezvoltate	0,00	191.674.449,00	203.259.941,00	267.788.061,00	280.279.112,00	125.108.781,00	125.108.781,00	131.933.884,00	131.933.884,00	1.457.086.893,00
Total FEDR		0,00	191.674.449,00	203.259.941,00	267.788.061,00	280.279.112,00	125.108.781,00	125.108.781,00	131.933.884,00	131.933.884,00	1.457.086.893,00
Total		0,00	191.674.449,00	203.259.941,00	267.788.061,00	280.279.112,00	125.108.781,00	125.108.781,00	131.933.884,00	131.933.884,00	1.457.086.893,00

* Cuantumul după transferul complementar la FTJ.

3.6. Total credite financiare per fond și per cofinanțare națională

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (g) punctul (ii), articolul 22 alineatul (6) și articolul 36 din RDC

Pentru programele din cadrul obiectivului Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică în cazul în care în acordul de parteneriat s-a optat pentru asistență tehnică în temeiul articolului 36 alineatul (4) din RDC.

Tabelul 11: Total credite financiare per fond și per cofinanțare națională

Numărul obiectivului de politică /obiectivului specific FTJ sau asistență tehnică	Prioritate	Baza de calcul pentru sprijinul din partea Uniunii	Fond	Categorია de regiune*	Contribuția Uniunii (a)=(g)+(h)	Defalcarea contribuției Uniunii		Contribuția națională (b)=(c)+(d)	Defalcarea orientativă a contribuției naționale		Total (e)=(a)+(b)	Rată de cofinanțare (f)=(a)/(e)
						Mai puțin cuantumul de flexibilitate (g)	Cuantumul de flexibilitate (h)		Publice (c)	Private (d)		
1	P1	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	357.064.900,00	294.075.580,00	62.989.320,00	63.011.453,00	63.011.453,00		420.076.353,00	84,9999999881%
1	P2	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	85.943.800,00	70.782.574,00	15.161.226,00	15.166.553,00	15.166.553,00		101.110.353,00	84,9999999505%
2	P3	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	333.187.600,00	274.410.441,00	58.777.159,00	58.797.812,00	58.797.812,00		391.985.412,00	84,9999999490%
2	P4	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	235.719.600,00	194.136.634,00	41.582.966,00	41.597.577,00	41.597.577,00		277.317.177,00	84,9999998377%
3	P5	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	154.844.000,00	127.528.186,00	27.315.814,00	27.325.412,00	27.325.412,00		182.169.412,00	84,9999998902%
4	P6	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	124.871.300,00	102.842.928,00	22.028.372,00	67.238.391,00	67.238.391,00		192.109.691,00	65,0000004425%
5	P7	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	102.352.500,00	84.296.638,00	18.055.862,00	18.062.206,00	18.062.206,00		120.414.706,00	84,9999999170%
TA36(4)	P8	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	63.103.193,00	51.971.247,00	11.131.946,00	11.135.891,00	11.135.891,00		74.239.084,00	84,9999617452%
Total			FEDR	Mai puțin dezvoltate	1.457.086.893,00	1.200.044.228,00	257.042.665,00	302.335.295,00	302.335.295,00		1.759.422.188,00	82,8162167635%
Total general					1.457.086.893,00	1.200.044.228,00	257.042.665,00	302.335.295,00	302.335.295,00		1.759.422.188,00	82,8162167635%

* Pentru FEDR: mai puțin dezvoltate, de tranziție, mai dezvoltate și, după caz, alocare specială pentru regiuni ultraperiferice și regiuni nordice slab populate. Pentru FSE+: mai puțin dezvoltate, de tranziție, mai dezvoltate și, după caz, alocarea suplimentară pentru regiuni ultraperiferice. Pentru Fondul de coeziune: nu se aplică. Pentru asistența tehnică, aplicarea categoriilor de regiuni depinde de selectarea unui fond.

** Indicați totalul resurselor FTJ, inclusiv sprijinul complementar transferat de la FEDR și FSE+. Tabelul nu include cuantumul în conformitate cu articolul 7 din FTJ. În cazul asistenței tehnice finanțate din FTJ, resursele FTJ se împart în resursele aferente articolelor 3 și 4 din Regulamentul FTJ. Pentru articolul 4 din Regulamentul FTJ nu există cuantumul de flexibilitate.

4. Condiții favorizante

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (i) din RDC

Tabelul 12: Condiții favorizante

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
1. Mecanisme eficiente de monitorizare a pieței achizițiilor publice			Da	Existența unor mecanisme de monitorizare care acoperă toate contractele de achiziții publice și procedurile de atribuire a acestora în cadrul fondurilor, în conformitate cu legislația Uniunii în domeniul achizițiilor publice. Această cerință include: 1. Modalități prin care să se asigure compilarea de date utile și fiabile cu privire la procedurile pentru achizițiile publice care depășesc pragurile UE, în conformitate cu obligațiile de raportare în temeiul articolelor 83 și 84 din Directiva 2014/24/UE și al articolelor 99 și 100 din Directiva 2014/25/UE	Da	HG nr. 901/2015 OUG nr. 13/2015 HG 634/2015 OUG nr. 68/2019 http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false	Funcția de monitorizare este exercitată de ANAP în baza art. 2 și art. 3 lit. e) din OUG nr. 13/2015, respectiv art. 3 alin. (1) lit. d), alin. (3) lit. e) și f) din HG 634/2015, prin: - prelucrarea periodică a datelor și informațiilor cu privire la toate procedurile de achiziții din SEAP - prelucrarea datelor privind deciziile CNSC și ale curților de apel - calcularea indicatorilor de performanță relevanți și măsurabili - pregătirea rapoartelor și declarațiilor, în conformitate cu obligațiile de raportare stabilite în directive și legislația națională. Datele și informațiile monitorizate sunt publicate periodic pe site-ul instituției și vizează: dimensiunea și caracteristicile pieței, intensitatea concurenței, activitatea economică, eficiența achizițiilor publice, posibile situații de comportament necorespunzător.
				2. Modalități prin care să se asigure faptul că datele acoperă cel puțin următoarele elemente: (a) calitatea și intensitatea concurenței: numele ofertantului câștigător, numărul ofertanților	Da	art.232(1) Legea 98/2016 art. 252 (1) Legea nr 99/2016 HG nr 394/2016, art. 170, 171, 172 HG nr 395/2016 art. 167, 168, 169 b) Legea nr 98/2016, art. 221 (6),222^1	Toți indicatorii pot fi obținuți din SEAP. a) Conform Legii nr. 98/2016 (art. 142, 145, 146) și Legii nr. 99/2016 (art. 151, 155, 156), autoritățile contractante (AC) au obligația de a publica un anunț de atribuire, incluzând cel puțin elementele

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
				inițiali și valoarea contractuală; (b) informații cu privire la prețul final după finalizarea procedurii și la participarea IMM-urilor ca ofertanți direcți, în cazul în care sistemele naționale furnizează astfel de informații.		<p>Legea nr 99/2016, art. 239, 239^1 OUG nr 114/2020 http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2020/07/ORDONANT-A-de-URGENTA-nr.-114-09.07.2020.pdf http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Notificare-extindere-anunt-de-modificare-contract_FINAL_19Ian2021_de-publicat-1.pdf Instrucțiunea nr 1/2021 http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Instrucțiune-MO-final.pdf</p>	<p>solicitate.</p> <p>b) Conform legislației achizițiilor, AC are obligația de a include în anunțul de atribuire valoarea și celelalte modificări ale contractului.</p> <p>Au fost implementate următoarele măsuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> -anunț de modificare a contractului, respectând formularul 20 -modificarea legislației (OUG nr. 114/2020) prin introducerea obligației de a publica toate modificările la contract - dezvoltarea SEAP pentru a permite publicarea modificărilor contractului, inclusiv o notificare în acest sens - instrucțiunea nr. 1/2021 privind modificarea contractului (Monitorul Oficial nr. 56/2021) <p>În ceea ce privește participarea IMM-urilor ca ofertanți direcți, tipul de entitate este selectat din SEAP: mediu, mic, mare, aceste informații regăsiindu-se în profilul SEAP, DUAE și declarația cu participanții la procedură.</p>
				3. Modalități prin care să se asigure monitorizarea și analizarea datelor de către autoritățile naționale competente în conformitate cu articolul 83 alineatul (2) din Directiva 2014/24/UE și cu articolul 99 alineatul (2) din Directiva 2014/25/UE.	Da	<p>OUG nr. 13/2015 HG 634/2015 OUG nr. 68/2019 http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false</p>	<p>ANAP exercită funcția de monitorizare conform art. 2 și art. 3 lit. e) din OUG nr. 13/2015, respectiv art. 3 alin. (1) lit. d), alin. (3) lit. e) și f) din HG 634/2015.</p>

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
				4. Modalități de a pune la dispoziția publicului rezultatele analizei, în conformitate cu articolul 83 alineatul (3) din Directiva 2014/24/UE și cu articolul 99 alineatul (3) din Directiva 2014/25/UE.	Da	http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false	Rezultatele activității de monitorizare sunt publicate și disponibile pe site-ul ANAP.
				5. Modalități prin care să se asigure că toate informațiile ce indică situații în care poate fi suspectată o manipulare a procedurilor de cerere de oferte sunt comunicate organismelor naționale competente în conformitate cu articolul 83 alineatul (2) din Directiva 2014/24/UE și cu articolul 99 alineatul (2) din Directiva 2014/25/UE.	Da	N/A	<p>Legislația națională conține reglementări specifice care răspund situațiilor de denaturare a concurenței:</p> <p>- Legea nr. 98/2016: art. 167 alin. (1) lit. d), alin. (6) și alin. (7)</p> <p>- Legea nr. 99/2016: art. 180 alin. (1) lit. d), alin. (4) și alin. (5)</p> <p>Consiliul Concurenței, instituție cu atribuții specifice, transmite puncte de vedere la solicitarea AC urmare a unei suspiciuni de denaturare a concurenței.</p>
2. Instrumente și capacități pentru aplicarea eficace a normelor privind ajutoarele de stat			Da	<p>Autoritățile de management dispun de instrumente și capacități pentru a verifica respectarea normelor privind ajutoarele de stat:</p> <p>1. în cazul întreprinderilor aflate în dificultate și al întreprinderilor vizate de o cerință de recuperare;</p>	Da	http://www.ajutordestat.ro/?pag=206	<p>Referitor la conceptul de încadrare a întreprinderilor în categoria de întreprindere în dificultate, AM:</p> <p>- verifică existența declarației pe propria răspundere a reprezentantului întreprinderii beneficiare,</p> <p>- aplică metodologia pentru Verificarea declarației pe propria răspundere a reprezentantului întreprinderii beneficiare (prezentată în Anexa la Autoevaluarea națională privind îndeplinirea condiției</p>

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
							<p>favorizante privind ajutorul de stat); analiza la nivelul întreprinderii se face pe baza datelor conturilor anuale complete încheiate pentru anul anterior depunerii cererii de finanțare, aprobate și depuse la autoritățile fiscale.</p> <p>Pentru întreprinderile supuse aplicării unei decizii de recuperare Registrul ajutoarelor de stat (RegAS) permite verificarea ex-ante a eligibilității beneficiarului de a primi ajutor de stat de minimis. Aplicația RegAS este gestionată de Consiliul Concurenței în colaborare cu Serviciul de telecomunicații speciale.</p>
				2. prin acces la consultanță de specialitate și orientări în materie de ajutoare de stat, furnizate de experți ai organismelor locale sau naționale în domeniul ajutoarelor de stat.	Da	OUG nr. 77/2014 https://mfinante.gov.ro/documents/35673/220775/OUG77_2014.pdf	Potrivit para. (2), art. 6 din OUG nr. 77/2014 Consiliul Concurenței furnizează la nivel național asistență de specialitate privind aplicarea legislației ajutorului de stat furnizorilor și beneficiarilor de ajutor de stat/de minimis pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor RO în acest domeniu în calitatea sa de stat membru al UE, inclusiv în ceea ce privește elaborarea de acte normative sau administrative prin care se instituie măsuri de natura ajutorului. În același timp AM au acces prin Consiliul Concurenței la platforma wiki.
3. Aplicarea și implementarea eficace a Cartei drepturilor fundamentale			Da	Existența unor mecanisme eficiente care asigură respectarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („Carta”) și care includ:	Da	Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-	A fost aprobat ”Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile”, în consultare cu partenerii relevanți, ce are ca obiectiv sprijinirea personalului din cadrul

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
				1. modalități prin care să se asigure că programele sprijinite de fonduri și implementarea lor respectă dispozițiile relevante ale Cartei;		programare/perioada-2021-2027//	MIPE, ministerelor de linie cu atribuții în gestionarea fondurilor europene, agențiilor și altor autorități publice în programare și în implementare pentru perioada 2021-2027, cât și a beneficiarilor care solicită finanțare din fondurile europene nerambursabile (FEN), în aplicarea și implementarea eficace a dispozițiilor Cartei. Ghidul dă o mai bună înțelegere a Cartei, explicând importanța și caracterul obligatoriu al conformității acesteia în implementarea FEN și asigurând reflectarea prevederilor Cartei corespunzător în pregătirea și implementarea programelor prin explicarea rolului și a sarcinilor autorităților și facilitarea elaborării procedurilor de verificare a conformității cu dispozițiile Cartei, prin furnizarea de instrumente simple și directe de verificare incluzând o listă de verificare utilizată în toate etapele programării și implementării.
				2. modalități de raportare către comitetul de monitorizare cu privire la cazurile în care operațiunile sprijinite de fonduri nu respectă Carta, precum și cu privire la plângerile referitoare la Cartă prezentate în conformitate cu măsurile adoptate în temeiul articolului 69 alineatul (7).	Da	Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/	Raportarea cazurilor de neconformitate a operațiunilor sprijinite din fonduri cu Carta și a plângerilor privind Carta se va realiza în conformitate cu dispozițiile art. 40(1)(h), respectiv art. 69(7) din RDC, sub responsabilitatea autorității de management, cel puțin o dată pe an către CM, în cadrul documentelor privind stadiul implementării programelor. Se vor furniza informații referitoare la numărul și rezultatele plângerilor,

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
							<p>numărul și modalitățile de soluționare a cazurilor detectate de neconformitate, împreună cu măsurile de remediere aplicate. De asemenea, măsurile puse în aplicare la nivelul autorității de management pentru verificarea conformității documentelor cu dispozițiile Cartei vor fi raportate în același capitol.</p> <p>Se va acorda o atenție deosebită componenței comitetelor de monitorizare prin includerea organismelor responsabile cu promovarea incluziunii sociale, a drepturilor fundamentale, a drepturilor persoanelor cu dizabilități, a egalității de gen și a nediscriminării.</p>
4. Implementarea și aplicarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (CDPD a ONU) în conformitate cu Decizia 2010/48/CE a Consiliului			Da	<p>Existența unui cadru național care asigură aplicarea CDPD a ONU și care include:</p> <p>1. obiective cu ținte măsurabile, mecanisme de colectare a datelor și mecanisme de monitorizare;</p>	Da	<p>HG234/2022 -atribuțiile, organizarea și funcționarea ANPDPD https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/251762</p> <p>L221/2010 -ratificarea CDPD http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/123949</p> <p>L448/2006 - protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/236311</p> <p>HG490/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile pers. cu</p>	<p>Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități (ANPDPD) a elaborat Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027, ce are ca obiectiv general asigurarea accesului fizic, informațional și comunicațional al persoanelor cu dizabilități la produsele, serviciile și programele pe care societatea le pune la dispoziția membrilor săi.</p> <p>Strategia continuă și dezvoltă demersul de implementare a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în vederea asigurării cadrului pentru exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități.</p>

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterion	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
						dizabilități 2022-2027 https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/254203	Monitorizarea implementării Strategiei va fi realizată de către ANPPDP pe baza unei metodologii și a unor instrumente de lucru. Obiectivele și țintele măsurabile, sistemul de colectare de date și mecanismul de monitorizare devin pachetul complet pentru asigurarea implementării Strategiei naționale 2022-2027.
				2. modalități prin care să se asigure că politica, legislația și standardele în materie de accesibilitate se reflectă în mod corespunzător în pregătirea și implementarea programelor;	Da	L8/2016 - înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/175197 Ghidul pentru reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027 (Ghidul CDPD) https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/	ANPPDP elaborează politicile, strategiile și standardele în domeniul dizabilității. La nivelul MIPE s-a elaborat Ghidul CDPD în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României și aprobat de Guvern prin Memorandum comun în data de 10 august a.c. Ghidul sprijină implementarea și aplicarea prevederilor Convenției prin evidențierea rolurilor diferitelor autorități pentru asigurarea reflectării politicilor, legislației și standardelor în materie de accesibilitate în pregătirea și implementarea AP și a Programelor. Documentul prezintă cadrul legal și instituțional aplicabil, principalele dispoziții ale CDPD de care se va ține cont în programare și implementare, dar și mecanismele de asigurare și verificare a respectării CFO4 și prevede acțiuni de asigurare a capacității administrative necesare. Ghidul urmărește promovarea de acțiuni privind accesibilitatea, adaptarea

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
							rezonabilă, designul universal, utilizarea noilor tehnologii de către persoanele cu dizabilități, pentru a facilita integrarea lor în societate.
				3. modalități de raportare către comitetul de monitorizare cu privire la cazurile în care operațiunile sprijinite de fonduri nu respectă CDPD a ONU, precum și cu privire la plângerile referitoare la CDPD a ONU prezentate în conformitate cu măsurile adoptate în temeiul articolului 69 alineatul (7).	Da	https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/	Reprezentanții Punctului de contact vor fi membri în CM. Raportarea către CM a cazurilor de neconformitate conf. art. 40 din RDC se va face cel puțin o dată pe an, prin prezentarea de către PCPD a plângerilor și reclamațiilor primite pe site-urile internet constituite în baza art. 46 și 49 din RDC, precum și în urma conlucrării cu celelalte entități relevante. PCPD ocupă o poziție cheie în cadrul arhitecturii instituționale pentru asigurarea faptului că politica, legislația și standardele în materie de accesibilitate sunt reflectate în mod corespunzător în pregătirea și implementarea programelor. Prin colaborarea cu AM, ACP, AA, ANPDPD, Consiliul de Monitorizare, rețeaua punctelor de contact, CNCD, Avocatul Poporului, în conf. cu dispozițiile art. 69 alin.(7) din RDC, reprezentanții PCPD vor putea prezenta în cadrul reuniunilor CM neconformitățile și sesizările înregistrate la nivelul autorităților naționale și/sau adresate de cetățeni COM, sesizările soluționate și propunerile de remediere înaintate spre examinare. PCPD va urmări implementarea măsurilor adoptate și va comunica, după caz, COM remediarea situațiilor semnalate.

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
1.1. Buna guvernanta a strategiei nationale sau regionale de specializare inteligenta	FEDR	RSO1.1. Dezvoltarea si sporirea capacitatilor de cercetare si inovare si adoptarea tehnologiilor avansate RSO1.4. Dezvoltarea competentelor pentru specializare inteligenta, tranzitie industrială si antreprenariat	Nr.	Strategia sau strategiile de specializare inteligenta trebuie sa fie sprijinita (sprijinite) de:	Nr.		
				1. o analiza la zi a provocarilor existente in ceea ce priveste diseminarea inovării si digitalizarea;			
				2. existenta unei institutii sau a unui organism national/regional competent care sa fie responsabil cu managementul strategiei de specializare inteligenta;	Nr.		
				3. instrumente de monitorizare si evaluare pentru a măsura performantele in directia atingerii obiectivelor strategiei;	Nr.		
				4. existenta unei cooperari functionale intre partile interesate („procesul de descoperire antreprenorială”);	Nr.		
				5. actiuni necesare pentru imbunatatirea sistemelor de cercetare si inovare nationale sau regionale, dupa caz;	Nr.		
				6. actiuni de sprijinire a tranzitiei industriale, dupa caz;	Nr.		
				7. măsuri de consolidare a cooperării cu partenerii din afara unui anumit stat membru in	Nr.		

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
				domeniile prioritare sprijinite de strategia de specializare inteligentă.			
2.1. Un cadru de politică strategică pentru sprijinirea renovărilor destinate să îmbunătățească eficiența energetică a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	FEDR	RSO2.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Nr.	1. Este adoptată o strategie națională pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului rezidențiale, în conformitate cu cerințele Directivei (UE) 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului, care: (a) implică obiective de etapă orientative pentru 2030, 2040 și 2050; (b) oferă o descriere orientativă a resurselor financiare necesare pentru a sprijini implementarea strategiei; (c) definește mecanisme eficiente pentru promovarea investițiilor în renovarea clădirilor.	Da	HG nr. 1034/2020 în 27.11.2020. SRTL poate fi consultat accesând următorul link: https://www.mlpa.ro/uploads/articole/attachments/60096d5354394459864321.pdf	Strategia națională de renovare pe termen lung (SRTL) cuprinde, în Capitolul IX Indicatori, o foaie de parcurs cu măsuri și indicatori de progres măsurabili, ce vizează întreg parcul național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, publice și private, cu valori țintă orientative pentru 2030, 2040 și 2050 care indică modul în care aceștia contribuie la atingerea obiectivului de eficiență energetică de 32,5%, stabilit de Uniunea Europeană pentru 2030, prin Directiva 2012/27/UE. Capitolul X Implicații bugetare cuprinde resurselor financiare necesare pentru implementarea strategiei și opțiunile de implementare pentru promovarea investițiilor în renovarea clădirilor (pct. 1 – 4), cu recomandări privind mecanismele financiare pentru sprijinirea mobilizării investițiilor, opțiuni instituționale propuse pentru gestionarea și implementarea mecanismelor financiare publice, opțiuni și scheme de finanțare în vederea renovării clădirilor pentru fiecare segment de piață.
				2. Măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice pentru a realiza economiile de energie necesare	Nr.	N/A	N/A
2.2. Guvernanța			Nr.	Planul național integrat privind	Nr.	N/A	N/A

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criteria	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
sectorului energetic	FEDR	RSO2.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră		energia și clima este notificat Comisiei, în conformitate cu articolul 3 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și în concordanță cu obiectivele pe termen lung de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră în temeiul Acordului de la Paris, care include:			
				1. toate elementele prevăzute în modelul din anexa I la Regulamentul (UE) 2018/1999;			
				2. o descriere a resurselor și mecanismelor financiare preconizate pentru măsurile de promovare a energiei cu emisii scăzute de carbon.	Da	Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/Anexa-HG-PNIESC.pdf	Capitolul 5.3. (Prezentarea generală a investițiilor necesare) din cadrul Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 include o descriere a resurselor și mecanismelor financiare preconizate în perioada 2021-2030 pentru măsurile de promovare a energiei cu emisii scăzute de carbon.
2.7. Cadru de acțiune prioritară pentru măsurile de conservare necesare care fac obiectul unei cofinanțări din partea Uniunii	FEDR	RSO2.7. Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	Da	Pentru intervențiile prin care sunt sprijinite măsurile de conservare a naturii care au legătură cu ariile Natura 2000 care fac obiectul Directivei 92/43/CEE a Consiliului: Existența unui cadru de acțiune prioritară în conformitate cu articolul 8 din Directiva 92/43/CEE, care include toate elementele prevăzute în modelul de cadru de acțiune prioritară pentru perioada 2021-2027 convenit de Comisie și de statele membre, inclusiv identificarea măsurilor prioritare și o estimare	Da	Cadru de acțiune prioritar (CAP) pentru Natura 2000 în România http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/RO%20PAF.pdf	România a elaborat un Cadru de acțiune prioritar (CAP) pentru Natura 2000 în conformitate cu articolul 8 din Directiva 92/43 / CEE. Acesta include toate elementele cerute de formatul standard pentru cadrul de acțiune prioritar pentru 2021-2027 convenit de Comisie și de statele membre. Cadru de Acțiune Prioritar (CAP) pentru Natura 2000 conține o secțiune E dedicată cu privire la identificarea măsurilor prioritare și estimarea nevoilor de finanțare pentru perioada 2021-2027.

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
				a nevoilor de finanțare.			
3.1. Planificarea globală a transporturilor la nivelul corespunzător	FEDR	RSO3.2. Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	Da	Se efectuează o cartografiere multimodală a infrastructurilor existente și a celor planificate până în 2030, cu excepția celor de la nivel local, care: 1. Cuprinde o evaluare economică a investițiilor planificate, susținută de o analiză a cererii și de o modelare a traficului, care ar trebui să ia în considerare impactul preconizat al deschiderii piețelor de servicii feroviare.	Da	Planul Investițional 2021-2030 HG 1312 / 31.12.2021 http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/ PDR NE 2021-2027: https://www.adrnorddest.ro/storage/2022/09/PDR-Nord-Est-2021-2027.pdf Hotarare privind aprobarea PDR NE 2021-2027: https://www.adrnorddest.ro/storage/2022/09/Hot.-nr.-13-aprobare-PDR-NE-2021-2027.pdf Portofoliul de proiecte de infrastructura rutiera de interes judetean din RNE, finantabile prin OUG 88/2020: https://www.adrnorddest.ro/ce-oferim/planificare-si-programare-regionala/planificare/	Planul Investițional 2021-2030 are un caracter programatic pornind de la eficiența socio-economică și recalibrând obiectivele de investiții printr-o analiză multi-criterială. Procesul a presupus identificarea scenariului de referință a proiectelor finalizate și în desfășurare, identificarea nevoilor globale și a surselor de finanțare a propunerilor pentru îmbunătățirea procesului de implementare precum și o serie de măsuri orizontale. PDR NE 2021-2027, aprobat de catre CDR NE, reprezintă cadrul strategic regional pentru dezvoltarea transporturilor la nivel regional (rutier, feroviar, aeroportuar, naval), inclusiv pentru aspecte care țin de multimodalitate și mobilitate urbană durabilă, incluzand si obiective strategice privind dezvoltarea transportului rutier. A fost stabilit un cadru unitar de prioritizare a investițiilor care cuprinde: Etapa 1 – prioritizarea drumurilor județene și validarea acestei prioritizări de către MTI. Etapa 2 – aplicarea OUG 88/2020, ce include 5 criterii obligatorii de eligibilitate. Suplimentar, a fost aplicat si un criteriu al dezvoltării echilibrate la nivel intra-regional.

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
				2. Este în concordanță cu elementele legate de transport din planul național integrat privind energia și clima.	Da	PNIESC 2021-2030 Planul Național Integrat pentru Energie și Schimbări Climatice https://energy.ec.europa.eu/system/files/2020-04/ro_final_necp_main_ro_0.pdf	PNIESC a fost aprobat în 2021 și include măsuri de decarbonizare a transportului. Planul Investițional este complementar cu PNIESC și include investițiile solicitate de acesta. POR promovează o abordare integrată a sistemului de transport rutier la nivel regional contribuind la atingerea obiectivelor PNIESC. În conformitate cu obiectivele PNIESC, acțiunile care vizează dezvoltarea urbană contribuie la promovarea mobilității alternative, prin planificarea urbană, încurajarea formelor de transport alternativ, extinderea/amenajarea zonelor pietonale și semi-pietonale partajate. Totodată, se promovează creșterea gradului de utilizare a transportului public, prin optimizarea mijloacelor de transport nepoluant și a infrastructurii necesare.
				3. Include investițiile în coridoarele rețelei centrale TEN-T, astfel cum sunt definite în Regulamentul MIE, în conformitate cu planurile de lucru pentru coridoarele respective ale rețelei centrale TEN-T.	Da	Planul Investițional 2021-2030 HG 1312 / 31.12.2021 http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/	Scenariile analizate de Planul Investițional 2021-2030 stabilesc apartenența la TEN-T ca un prim criteriu pentru prioritizarea investițiilor (25% impact) așa cum este definit în Regulamentele. 1315/2013 și 1316/2013, urmat de eficiența economică și impactul asupra mediului
				4. În ceea ce privește investițiile din afara coridoarelor rețelei centrale TEN-T, inclusiv în tronsoanele transfrontaliere, garantează complementaritatea prin asigurarea unei conectivități	Da	Master Planul General de Transport Planul Investițional 2021-2030 http://support-mpgt.ro/programul-	Metodologia aplicată pentru a asigura conectivitatea regională și locală la rețeaua TEN-T este descrisă în Planul Investițional. Acesta introduce conceptele de rețea primară (TEN-T Core majoritatea și secțiuni cheie de

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
				suficiente a rețelelor urbane, a regiunilor și a comunităților locale la rețeaua centrală TEN-T și la nodurile acesteia.		investitional-2021-2030/	TEN-T Comprehensive), secundară (TEN-T Comprehensive) și terțiară (Drumuri locale) pentru definirea importanței naționale a legăturilor de transport regionale și transfrontaliere. La nivel central responsabilitatea realizării rețelei primare și secundare aparține Ministerului Transporturilor și Infrastructurii. Rețeaua secundară are rolul de a asigura accesibilitatea regională și urbană la rețeaua primară într-un mod sigur eficient și asigurând o protecție suficientă a mediului. Investițiile din POT vor include și centuri ocolitoare pentru a asigura accesibilitatea principalelor orașe la rețeaua primară precum și construcția de secțiuni de pe rețeaua secundară cu rol principal de a asigura conectivitatea reședințelor de județ la rețeaua TEN-T Core
				5. Asigură interoperabilitatea rețelei feroviare și, după caz, cuprinde un raport referitor la implementarea ERTMS în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/6 al Comisiei.	Da	Planul Investițional 2021-2030 http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/ Planul Național de Redresare și Reziliență https://mfe.gov.ro/pnrr/	Toate obiectivele de investiții în sectorul feroviar includ echiparea cu ERTMS 2. De asemenea, toate proiectele finanțate în perioada actuală din POIM și CEF includ ERTMS 2. Această abordare va continua și în 2021-2027. În plus România va implementa planul de operaționalizare al ERTMS care constituie și jalon în PNRR.
				6. Promovează multimodalitatea, identificând nevoile de terminale multimodale sau de transbordare în cadrul transportului de marfă	Da	Master Planul General de Transport Planul Investițional 2021-2030	MPGT și PI acoperă toate modurile de transport (feroviar, rutier, naval, aerian și intermodal). MPGT a planificat o rețea de terminale de marfă localizate

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
				și de pasageri.		http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/	<p>echilibrat la nivelul rețelei naționale pentru a asigura accesul nediscriminatoriu al operatorilor logistici, integratorilor de servicii feroviar/rutier și feroviar/naval, pornind de la fluxurile existente de marfă la nivel național.</p> <p>Analiza consideră următoarele aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> -conectivitatea -distribuția geografică a punctelor de intrare în România (porturi) și centre urbane, -rețeaua de drumuri și căi ferate -fluxurile de mărfuri <p>Promovarea multimodalității este promovată prin POR, precum și în complementaritate cu alte programe europene.</p> <p>Investițiile în infrastructura județeană rutieră sprijinite prin POR au rolul de a asigura conectivitatea la nivel regional și accesul la mobilitate, inclusiv pentru zonele rurale, facilitând conectivitatea cu alte moduri de transport regionale (căi ferate, transport urban).</p> <p>Prin POR și PNRR sunt propuse investiții pentru promovarea multimodalității prin încurajarea folosirii transportului public, inclusiv îmbunătățirea modurilor active de transport.</p>
				7. Include măsuri pertinente	Da	Planul Investițional 2021-2030	Obiectivul strategic este de a susține

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
				pentru planificarea infrastructurii care vizează promovarea combustibililor alternativi, în conformitate cu cadrele naționale de politică relevante.		http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/ Planul Național de Redresare și Reziliență https://mfe.gov.ro/pnrr/	<p>dezvoltarea unei rețele de infrastructură de combustibili alternativi în România pentru toate modurile relevante de transport, astfel încât metodele și tehnologiile alternative să poată fi utilizate într-un mod nediscriminatoriu, eficient economic cu impact minim asupra mediului atât la nivel urban cât și pe TEN-T .</p> <p>Totodată, prin CEF au fost finanțate operațiuni de dezvoltare a rețelei de combustibili alternativi la nivelul TEN-T Core.</p> <p>Prin PNRR s-a asumat o țintă de 30.000 de stații de încărcare electrice până în 2026 la care MTI contribuie cu 3000.</p> <p>Prin PI, MTI va finanța proiecte de dezvoltare a rețelei de combustibili alternativi pe TEN-T. Toate proiecte de infrastructură rutieră finanțate prin POT vor include în mod obligatoriu stații de combustibili alternativi.</p> <p>POR prevede infrastructuri pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare) amplasate în municipii/orașe, în funcție de specificul fiecărui POR, care vor susține transportul public urban și transportul public între localități. POR au ca scop mobilitatea sustenabilă, cu investiții în mijloace de transport ecologice.</p>
				8. Prezintă rezultatele evaluării riscurilor în materie de siguranță rutieră în conformitate cu	Da	Planul Investițional 2021-2030 http://support-mpgt.ro/programul-	n 2016 a fost elaborată strategia referitoare la siguranța rutieră ce a încorporat analiza de riscuri și acțiunile

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
				strategiile naționale existente privind siguranța rutieră, însoțite de o cartografiere a drumurilor și a secțiunilor de drum afectate, stabilind o ordine de prioritate a investițiilor corespunzătoare.		investitional-2021-2030/ Planul Național de Redresare și Reziliență https://mfe.gov.ro/pnrr/	necesare pentru creșterea siguranței rutiere. Această strategie este necesar să fie actualizată în special pentru a armoniza scopul și obiectivele strategice de la nivel național cu cele de la nivel european în cadrul viziunii „zero”. În PNRR există un jalon legat de cerința de a actualiza strategia de siguranță rutieră pentru perioada 2021-2030. Un prim draft al strategiei a fost elaborat și comunicat CE, care a transmis observații asupra documentului. Aceste observații au fost incluse în textul Strategiei. Printre elementele specifice care vor fi pregătite și implementate ca rezultat al adoptării Strategiei de siguranță rutieră se regăsesc elemente soft și elemente hard de intervenție asupra infrastructurii propriu zise. Investițiile planificate pentru dezvoltarea transportului rutier la nivel regional vor fi implementate în conformitate cu Strategia Națională privind siguranța rutieră 2022-2030 (aprobată prin HG nr.682/2022). Prin POR vor fi implementate proiecte orizontale privind siguranța rutieră, incluse în proiectele propuse.
				9. Furnizează informații privind resursele de finanțare corespunzătoare investițiilor planificate și necesare pentru acoperirea costurilor de exploatare și de întreținere a	Da	Planul Investițional 2021-2030 http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/	PI 2021-2030 conține un capitol privind strategia finanțării. Acest capitol analizează totalul finanțării disponibile pentru sector din toate sursele, inclusiv condiții specifice, incluzând fonduri europene structurale și de coeziune,

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
				infrastructurilor existente și a celor planificate.			<p>MRR, bugetul de stat, împrumuturi externe și alte surse.</p> <p>A fost propusă o priorizare clară a proiectelor care vor fi implementate în limitele fondurilor disponibile precum și scenariile de finanțare aferente.</p> <p>Prin aprobarea guvernamentală a alocărilor și cofinanțării de la bugetul de stat a fost stabilit angajamentul României pentru următorii 10 ani. Asigurarea fondurilor necesare va fi realizată la nivelul MF.</p> <p>În conformitate cu prevederile CPR, art. 73 (2) litera d, autoritatea de management se asigură și verifică dacă un beneficiar de finanțare dispune de resursele și mecanismele financiare necesare pentru a acoperi costurile de funcționare și întreținere aferente operațiunilor care includ investiții în infrastructură. Astfel, pentru toate infrastructurile rutiere finanțate prin programele regionale se asigură, prin acest mecanism, sustenabilitatea financiară a investițiilor planificate.</p>
4.3. Un cadru de politică strategic pentru sistemul de educație și formare, la toate nivelurile	FEDR	RSO4.2. Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare	Nr.	Existența unui cadru de politică strategic la nivel național sau regional pentru sistemul de educație și formare, care include:	Nr.	N/A	N/A
				1. sisteme de anticipare și de formulare de previziuni în materie de competențe, bazate pe date concrete;			
				2. mecanisme și servicii de	Nr.	N/A	N/A

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
		și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online		monitorizare a parcursului profesional al absolvenților, în vederea furnizării de orientări eficiente și de calitate cursanților de toate vârstele;			
				3. măsuri care să garanteze accesul egal, participarea și absolvirea unor programe de educație și formare de calitate, la prețuri accesibile, relevante, nesegregate și favorabile incluziunii și dobândirea de competențe-cheie la toate nivelurile, inclusiv în învățământul superior;	Nr.	N/A	N/A
				4. un mecanism de coordonare care să acopere toate nivelurile sistemului de educație și formare, inclusiv învățământul superior și o împărțire clară a responsabilităților între organismele naționale și/sau regionale relevante;	Nr.	N/A	N/A
				5. modalități de monitorizare, evaluare și revizuire a cadrului de politică strategic;	Da	<p>”România Educată – Viziune și strategie 2018-2030”</p> <p>Mecanism de monitorizare a Strategiei România Educată;</p> <p>https://www.edu.ro/proiecte_legi_educatie_2022_consultare_publica.</p> <p>ROF ME, aprobat prin Ordinul de ministru nr. 3188/21/02/2022</p> <p>https://edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2022/Transparenta/ROF_ME_2022.pdf</p>	Există două niveluri de intervenție pentru monitorizarea, evaluarea și revizuirea cadrului strategic de politică:

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
							<p>Educată). Printre atribuțiile stabilite pentru această Direcție se numără și: monitorizarea și evaluarea periodică a stadiului îndeplinirii obiectivelor România Educată, elaborarea analizei de impact, rapoarte de monitorizare și evaluare etc.</p> <p>Conform ROF ME, Ministerul Educației are și o altă structură cu atribuții de monitorizare a politicilor publice în domeniul educației și anume Unitatea de Politici Publice. Astfel, în funcție de responsabilitățile acestor structuri, se asigură monitorizarea reformelor și politicilor educaționale publice, inclusiv îndeplinirea indicatorilor/rezultatelor obținute prin implementarea Proiectului România Educată, NRRP și POEO.</p>
				6. măsuri care să vizeze adulții cu un nivel scăzut de calificare și competențe și persoanele provenind din medii socioeconomice defavorizate, precum și parcursuri de perfecționare profesională;	Nr.	N/A	N/A
				7. măsuri de sprijinire a cadrelor didactice, a formatorilor și a personalului universitar în ceea ce privește metode de învățare adecvate, evaluarea și validarea competențelor-cheie;	Nr.	N/A	N/A
				8. măsuri care să promoveze mobilitatea cursanților și a personalului și colaborarea transnațională a prestatorilor de	Da	https://www.anpcdefp.ro/erasmusplus	În cadrul programului Erasmus+, din 2014 au fost finanțate 3.285 proiecte transnaționale de mobilitate a învățării pentru 127.000 de persoane (elevi,

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
				servicii de educație și formare, inclusiv prin recunoașterea rezultatelor studiilor și a calificărilor.			<p>studenti, tineri, profesori, formatori, lucratori de tineret, personal administrativ) și au fost semnate 885 de proiecte de parteneriat pentru cooperare transnațională, care implică 3.031 de entități și permițând un număr suplimentar. 21.240 mobilități de efectuat.</p> <p>Pentru perioada 2021-2027, se estimează o creștere progresivă a participanților la mobilități transnaționale. ANPCDEFP promovează noile reguli Erasmus 2021-2027 printr-o rețea proprie de 50 Ambasadori Erasmus +.</p> <p>De asemenea, va continua procesul de compatibilizare europeană în domeniul recunoașterii calificărilor profesionale și armonizarea continuă a legislației interne cu reglementările europene și internaționale.</p> <p>Prin MO nr. 5146/2019 a fost reglementată aplicarea generală a Sistemului European de Credite Transferabile ECTS. De asemenea, a fost reglementat și implementat serviciul online de recunoaștere a diplomelor obținute în străinătate și de certificare a documentelor de studii universitare obținute în România.</p>

5. Autorități responsabile de program

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (k) și articolele 71 și 84 din RDC

Tabelul 13: Autoritățile responsabile cu programele

Autorități responsabile de program	Numele instituției	Persoana de contact	Poziție	E-mail
Autoritatea de management	Agentia pentru Dezvoltare Regionala Nord-Est	Vasile ASANDEI / Sorin GRIGORESCU	Director General / Sef AM	adnordest@adnordest.ro
Autoritatea de audit	Autoritatea de Audit - Organism independent pe langa Curtea de Conturi a Romaniei	Florina MUNTEANU	Director, Directia pentru Auditul POR	florina.munteanu@rcc.ro
Organismul care primește plăți din partea Comisiei	Ministerul Finantelor prin Autoritatea de Certificare si Plata	Lucia CRACIUN	Director General	lucia.craciun@mfinante.gov.ro
Funcția Contabilitate în cazul în care această funcție este acordată unui alt organism decât autoritatea de management	Ministerul Finantelor prin Autoritatea de Certificare si Plata	Lucia CRACIUN	Director General	lucia.craciun@mfinante.gov.ro

Repartizarea cuantumurilor rambursate pentru asistență tehnică în temeiul articolului 36 alineatul (5) din RDC, în cazul în care sunt identificate mai multe organisme care să primească plăți din partea Comisiei

Referință: articolul 22 alineatul (3) din RDC

Tabelul 13A: Proporția din procentajele prevăzute la articolul 36 alineatul (5) litera (b) din RDC care ar urma să fie rambursată organismelor care primesc plăți din partea Comisiei în cazul asistenței tehnice în temeiul articolului 36 alineatul (5) din RDC (în puncte procentuale)

6. Parteneriat

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (h) din RDC

Principiul parteneriatului reprezintă un aspect esențial în procesul de programare și gestionare a fondurilor FESI, fiind o precondiție pentru elaborarea de politici economice, sociale și teritoriale realiste, eficiente, eficace și cu impact pozitiv. Mai mult, importantă să rezulte atât din nevoia de a asigura transparența procesului de programare și implementare, cât și pentru a implica și responsabiliza tuturor actorilor interesați.

Pentru 2021-2027, MIPE îndeplinește calitatea de coordonator național al elaborării documentelor de programare, asigurând totodată cadrul partenerial prin implicarea tuturor partilor interesate reprezentative pentru programarea și implementarea fondurilor aferente, iar MDLPA, pe cea de coordonator operațional pentru programele operaționale regionale. Primele consultări parteneriale au avut loc în 2019, fiind constituite 5 grupuri parteneriale (obiectivele de politică). Componenta grupurilor a fost stabilită pe baza structurii CM PO 2014-2020, precum și a cererilor de interes exprimate de diverși parteneri pentru a face parte din aceste grupuri.

În conformitate cu HG 145/2020 a fost creat Comitetul Interministerial pentru coordonarea și monitorizarea RO la programele și inițiativele gestionate centralizat de către CE. Comitetul are rolul de a monitoriza participarea RO, de a analiza complementaritățile și sinergiile dintre acestea și programele finanțate din fonduri europene. În acest sens, MIPE a lansat în august 2021 o platformă on-line cu rol de punct unic de acces pentru resursele de finanțare, fiind o interfață între mediul instituțional și potențialii beneficiari, cât și un instrument de prezentare a exemplelor de bună practică. Platforma facilitează integrat, conectarea cu portalul CE « Funding&Tenders portal », cu paginile de internet ale autorităților, instituțiilor care gestionează programe operaționale, inițiative europene, mecanisme și instrumente financiare, etc.

În perioada 2019-2020, au avut loc consultări, atât prin organizarea de reuniuni parteneriale, cât și în scris, fiind solicitate observații/propuneri pe marginea priorităților de finanțare post 2020. În perioada mai-septembrie 2019 au fost realizate reuniuni de informare a structurilor parteneriale, în care au fost prezentate schimbările majore pentru regulamentele politicii de coeziune, nevoile de intervenție și prioritățile de investiție (RT/anexa D). În octombrie 2019, a fost organizat în Botosani un eveniment de informare asupra procesului de programare, precum și de dezbateri a posibilităților de abordare a viitoarelor instrumentelor teritoriale. În noiembrie 2019, MIPE a organizat reuniuni parteneriale, atât la nivelul grupurilor parteneriale, cât și pe grupuri tehnice de lucru, în care au fost dezbătute propunerile pentru logica intervenției aferente celor 5 OP-uri. Totodată, a avut loc un eveniment de amploare care a vizat consultarea asupra perioadei de programare 2021-2027, la care au participat reprezentanți ai mediului de afaceri, societăți civile, autorităților publice centrale și locale, fiind prezentate stadiul negocierilor, logica intervențiilor, arhitectura programelor operaționale și mecanismul de consultare partenerială. După publicarea arhitecturii PO în Memorandum la nivelul Guvernului (februarie 2020), grupurile de lucru organizate au fost restructurate la nivel de program - urmare a apelului național pentru exprimarea interesului și pentru selecția partenerilor în cadrul structurilor parteneriale aferente PO, organizat în perioada mai-iulie 2020.

Transparența în procesul de programare, informarea și diseminarea este asigurată atât la nivel central, cât și regional, prin publicarea pe pagina de internet MIPE, respectiv ADR, a versiunilor de lucru a PR, cât și documentelor suport (PDR NE, RIS3 NE). După publicarea primei versiuni PR, a avut loc o consultare publică, în sistem de videoconferință, la care au participat 180 de reprezentanți ai diverselor instituții/organizații. Observațiile/propunerile formulate în timpul reuniunii, cât și cele transmise în scris către ADR au fost analizate și, după caz, integrate în versiunea revizuită a PR.

In regiune, pentru pregatirea perioadei de programare 2021-2027, structurile partenariale au fost implicate activ atat in procesul de planificare, prin elaborarea PDR NE, RIS3 NE (document suport PDR NE), Planul Regional de Actiune pentru Cultura si Turism NE, cat si in procesul de programare a PR NE. Astfel, au fost realizate consultari directe derulate in toate judetele regiunii, dedicate identificarii nevoilor, problemelor, oportunitatilor de dezvoltare, potentialelor solutii strategice; consultari scrise pe analiza economica-sociala si SWOT, strategiei de dezvoltare regionala, inclusiv implicarea parteneriatului in activitatile de realizare (interviuri, sondaj pe baza de chestionare, focusgrupuri) ale Studiului privind disparitatile de tip urban-rural din RNE (document suport PDR NE si PR NE 2021-2027). In plus, parteneriatul regional a fost prezent in procesul de constituire a portofoliului de proiecte regional, care acopera inclusiv prioritatile si interventiile PR NE.

In paralel, pentru realizarea PR 2021-2027, au fost desfasurate intalniri directe, consultari scrise si videoconferinte care au vizat identificarea, dezvoltarea interventiilor in raport cu nevoile, provocarile si oportunitatile existente la nivel local, cu portofoliile de proiecte create, cu strategiile de dezvoltare locale realizate/actualizate, pe instrumentul de dezvoltare teritoriala DUI. Au fost implicate autoritati publice locale, parteneri economici si sociali, organisme relevante care reprezinta societatea civila, inclusiv parteneri in domeniul protectiei mediului, organizatii neguvernamentale si organisme insarcinate cu promovarea integrarii sociale, egalitatii de gen si nediscriminarii care, in conformitate cu abordarea bazata pe guvernanta pe mai multe niveluri se implica pe durata programarii si, ulterior in implementare, inclusiv prin participarea in comitetul de monitorizare. Mai mult, partenerii regionali au fost implicati in dezvoltarea versiunilor de program prin: formularea/incadrarea de propuneri de interventii/operatiuni pe prioritatile programului (consilii judetene, primarii, autoritati urbane, institutii ale prefectului, etc.), dezvoltarea mecanismului de guvernanta urbana, estimarea tintelor indicatorilor de program, corelarea cu strategiile de dezvoltare locala, etc.

Totodata, au fost organizate conferinte publice regionale dedicate diseminarii, informarii continutului versiunilor de program), a progresului inregistrat, a elementelor de noutate, la care au participat reprezentanti ai institutiilor si organismelor publice, universitatilor, ONG-urilor, etc. in calitate de potentiali beneficiari si/sau grupuri tinta ale interventiilor programului.

Structura partenariala din RNE este in conformitate cu prevederile Metodologiei privind Planificarea Dezvoltarii Regionale si HG 1115/2004, privind organizarea cadrului partenerial. Parteneriatul regional este dezvoltat si structurat pe trei nivele: grupuri de lucru subregionale in toate judetele regiunii, grupuri de lucru tematice regionale pentru mediu si schimbari climatice, inovare si mediu de afaceri, conectivitate regionala, capital uman, dezvoltare teritoriala si turism si cultura si Comitetul Regional pentru Planificare. Parteneriatul are in componenta sa reprezentanti la nivel decizional, ai ADR, consiliilor judetene, primariilor din mediul urban si rural, prefecturilor, serviciilor deconcentrate ale institutiilor publice, camerelor de comert si industrie, universitatilor, organizatii non-guvernamentale de reprezentare a intereselor populatiei romne, de incluziune a persoanelor cu dizabilitati si din alte grupuri vulnerabile, sindicatelor, asociatiilor patronale, asociatiilor profesionale, grupurilor de actiune locala, etc. Acesta are o experienta acumulata pe parcursul a doua decenii de activitate, timp in care a fost implicat in procesele de planificare si monitorizare ale PDR NE, planurilor de actiune tematice pe educatie, ocupare, turism, etc.

In plus, ADR este coordonator operational si facilitator al procesului de specializare inteligenta regional, fiind membru in Comitetul de Coordonare pentru Specializare Inteligenta. Rezultatul obtinut, RIS3 NE a presupus o ampla consultare a actorilor regionali implicati in ariile prioritare de activitate in care regiunea beneficiaza de avantaje competitive si/sau comparative. Pentru elaborarea si implementarea acesteia se utilizeaza mecanismul de descoperire antreprenoriala - dialog facilitat, iterativ, prin care reprezentantii mediului privat, academic si de cercetare, ai autoritatilor publice locale si societatii civile, identifica elementele asociate RIS3. Procesul de Descoperire Antreprenoriala (EDP) reprezinta un concept interactiv si incluziv, dezvoltat in cadrul Platformei Europene de Specializare Inteligentă S3 de catre Centrul Comun

de Cercetare al Comisiei Europene. Un rol activ l-au avut Consorțiul Regional de Inovare (avizare strategie, rapoarte de implementare și portofoliu de proiecte prioritare), Comisia Consultativă Academică (consultativ, avizare științifică a ideilor de proiecte RIS3) și Comisia Consultativă pentru Finantare (incadrează ideile de proiect pe surse de finanțare).

Rolul parteneriatului regional va crește prin implicarea acestuia în implementarea, monitorizarea și evaluarea programului, modul efectiv urmând să fie stabilit și detaliat ulterior după definitivarea cadrului legislativ și instituțional, respectând prevederile art. 9 RDC.

În PR, au fost integrate comentariile primite de la CE și noile abordări din consultarea partenerilor naționali și locali, actualizări ale indicatorilor de realizare și rezultat.

7. Comunicare și vizibilitate

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (j) din RDC

1. Obiective

Scopul activității este de a utiliza instrumentele de comunicare și vizibilitate într-o manieră care să asigure informarea imediată și corectă cu privire la finanțările nerambursabile, impactul și beneficiile rezultate în urma implementării proiectelor finanțate, urmărind în special:

- Promovarea rolului și contribuției PR la promovarea unei dezvoltări regionale echilibrate, bazate pe un proces de creștere economică inteligent, durabil și incluziv și la dezvoltarea infrastructurii publice;
- Asigurarea transparenței în ceea ce privește obiectivele PR, oportunitățile de finanțare și rezultatele obținute;
- Sprijinirea potențialilor beneficiari cu informații utile în elaborarea și implementarea proiectelor;
- Creșterea notorietății PR în rândul publicului general;
- Asigurarea vizibilității operațiunilor de importanță strategică.

2. Grupuri tinta

- Potențiali beneficiari și beneficiari
- Public general (populație regiune urban/rural)
- Multiplicatori de informație (MIPE, Reprezentanta Comisiei Europene, ROREG, Centrul Europe Direct NE, Reteaua comunicatorilor REGIO, comunități online, mass-media, public intern, etc)

AM va acorda o atenție deosebită promovării operațiunilor de importanță strategică din PR și va implementa măsuri dedicate:

- Organizarea cel puțin a unui eveniment de lansare cu implicarea Comisiei
- Campanii online dedicate proiectelor, în parteneriat cu beneficiarii;
- Stimularea unei acoperiri mediatice puternice a proiectelor, în special când acestea ating un nivel de maturitate (conferințe/comunicate de presă, invitarea jurnaliștilor să viziteze proiectele);
- Difuzarea informațiilor privind proiectele prin intermediul portalului unic național și site-ului web al programului;
- Dezvoltarea unor materiale de promovare.

3. Canale de comunicare

Webpage dedicat, dezvoltat în conformitate cu prevederile art. 49 RDC, cuprinzând obiectivele, activitățile, oportunitățile de finanțare disponibile, realizările programului și calendarul cererilor de propuneri planificate, ce va fi conectat cu portalul unic național dedicat programelor cu finanțare europeană, www.fonduri-ue.ro ;

Social Media, prin care se va urmări creșterea interesului față de PR, creșterea engagement-ului și a gradului de reactivitate a comunităților, inclusiv prin Crowdsourcing;

Media tradițională (conferințe/comunicate de presă, infotrip-uri și site-visits la proiecte, implicarea în promovarea proiectelor de importanță strategică);

Birou de informare (helpdesk) ce va solutiona solicitarile publicului specializat si general;

Evenimente (fizice, hibrid si online) proiectate pe baza nevoilor grupurilor tinta, respectiv sesiuni dedicate publicului specializat si evenimente de promovare dedicate publicului general, pentru a creste nivelul de constientizare privind investitiile realizate si impactul asupra comunitatilor locale;

Materiale de informare/publicatii pentru publicul specializat si materiale de promovare (clipuri/spoturi audio-video, obiecte personalizate, etc.) difuzate/distribuite in scopul cresterii notorietatii si mentinerii unei opinii pozitive asupra programului;

Campanii de promovare online, radio/TV, panotaj, ce completeaza mixul de instrumente de comunicare gestionate de AM, pentru a asigura vizibilitatea programului in randul publicului general, evidentiind beneficiile utilizarii fondurilor si impactul asupra calitatii vietii locuitorilor regiunii;

Reteaua Comunicatorilor NE ce va coagula membri ce pot prelua o parte din efortul de comunicare, aducand un grad sporit de credibilitate si implicare a comunitatii.

Activitatile se vor implementa sub indrumarea unui responsabil de comunicare, cu experienta in informarea si publicitatea derulata la nivelul regiunii pentru POR 2007-2013, respectiv POR 2014-2020 (art.48 RDC). Acesta va asigura elaborarea Planului de Comunicare pentru PR in stransa corelare cu masurile propuse pentru promovarea fondurilor structurale si de coeziune lansate de MIPE la nivel national si va colabora permanent cu coordonatorul national de comunicare si cu membrii retelei InformEU.

4. Buget

Bugetul previzionat pentru perioada 2021–2029 este de 2,97 mil.Euro (FEDR), o detaliere urmand a fi prezentata in Planul de Comunicare a PR.

5. Monitorizare si evaluare

Indicatorii avuti in vedere pentru monitorizarea si evaluarea actiunilor de comunicare vor fi selectati din urmatoarele categorii:

- participanti la intalniri pe teme comune cu potentiali beneficiari din domeniu (ex. conditii de finantare specifice, optiunea de costuri simplificate, elaborare propuneri de proiect, pregatirea cererilor de rambursare, monitorizarea, etc.);
- evenimente organizate;
- vizitatori pagina web PR/ followers retele sociale;
- materiale de presa/articole generate, infotrip-uri si conferinte de presa organizate, inclusiv pentru operatiunile de importanta strategica.

Procesul de comunicare va fi monitorizat/evaluat prin evaluari interne (periodice) si studii sociologice realizate de institutii specializate (la fiecare 2 ani).

8. Utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a finanțărilor nelegate de costuri

Referință: articolele 94 și 95 din RDC

Tabelul 14: Utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a finanțărilor nelegate de costuri

Se intenționează utilizarea articolelor 94 și 95 din RDC	Da	Nr.
De la adoptare, programul va face uz de rambursarea contribuției Uniunii pe baza costurilor unitare, a sumelor forfetare și a ratelor forfetare în cadrul priorităților, în conformitate cu articolul 94 din RDC	☐	☒
De la adoptare, programul va face uz de rambursarea contribuției Uniunii pe baza finanțărilor nelegate de costuri, în conformitate cu articolul 95 din RDC	☐	☒

Apendicele 1: Contribuția Uniunii pe baza costurilor unitare, a sumelor forfetare sau a ratelor forfetare

A. Rezumatul principalelor elemente

Prioritate	Fond	Obiectiv specific	Categoria de regiune	Proporția estimată din alocarea financiară totală în cadrul priorității, căreia i se va aplica OCS, în %	Tipul (tipurile) de operațiune vizată (vizate)		Indicatorul care determină rambursarea		Unitatea de măsură a indicatorului care determină rambursarea	Tip de OCS (baremul standard pentru costurile unitare, sumele forfetare sau ratele forfetare)	Cuantumul (în EUR) sau procentul (în cazul ratelor forfetare) OCS
					Cod(1)	Descriere	Cod(2)	Descriere			

(1) Acesta se referă la codul pentru dimensiunea privind domeniul de intervenție din tabelul 1 al anexei I la RDC și al anexei IV la Regulamentul FEAMPA.

(2) Acesta se referă la codul unui indicator comun, dacă este cazul.

Apendicele 1: Contribuția Uniunii pe baza costurilor unitare, a sumelor forfetare sau a ratelor forfetare

B. Detalii pe tip de operațiune

C. Calculul baremului standard pentru costurile unitare, sumele forfetare sau ratele forfetare

1. Sursa datelor utilizate la calculul baremului standard pentru costurile unitare, sumele forfetare sau ratele forfetare (cine a produs, colectat și înregistrat datele; unde sunt stocate datele; datele-limită; validare etc.)

2. Vă rugăm să precizați motivele pentru care metoda propusă și calculul aferent în temeiul articolului 94 alineatul (2) din RDC sunt relevante pentru tipul de operațiune.

3. Precizați cum au fost efectuate calculele, inclusiv, în special, ipotezele formulate în ceea ce privește calitatea sau cantitățile. După caz, trebuie utilizate date statistice și criterii de referință și, dacă se solicită acest lucru, acestea trebuie furnizate într-un format utilizabil de către Comisie.

4. Vă rugăm să explicați cum v-ați asigurat că doar cheltuielile eligibile au fost incluse în calculul baremului standard pentru costul unitar, suma forfetară sau rata forfetară.

5. Evaluarea de către autoritatea sau autoritățile de audit a metodologiei de calcul și a cuantumurilor, precum și a măsurilor de asigurare a verificării, calității, colectării și stocării datelor.

Apendicele 2: Contribuția Uniunii bazată pe finanțări nelegate de costuri

A. Rezumatul principalelor elemente

Prioritate	Fond	Obiectiv specific	Categorica de regiune	Cuantumul acoperit de finanțarea nelegată de costuri	Tipul (tipurile) de operațiune vizat (vizate)		Condițiile care trebuie îndeplinite/rezultatele care trebuie obținute ce determină rambursarea de către Comisie	Indicator		Unitatea de măsură pentru condițiile care trebuie îndeplinite/rezultatele care trebuie obținute ce determină rambursarea de către Comisie	Tipul de metodă de rambursare preconizat care este utilizat pentru rambursarea beneficiarului (beneficiarilor)
					Cod (1)	Descriere		Cod (2)	Descriere		

(1) Acesta se referă la codul pentru dimensiunea privind domeniul de intervenție din tabelul 1 al anexei I la RDC și al anexei IV la Regulamentul FEAMPA.

(2) Acesta se referă la codul unui indicator comun, dacă este cazul.

B. Detalii pe tip de operațiune

I. Sprijinirea cu instrumente financiare a întreprinderilor cu capitalizare medie și întreprinderilor mici cu capitalizare medie

Proiectele selectate vor avea în vedere activități CDI și investiții necesare activității CDI, pentru a dezvolta și experimenta soluții de specializare inteligentă, cu TRL ridicat. Lansarea acestei operațiuni este estimată pentru semestrul 2 al anului 2024, după finalizarea analizei ex-ante (art. 58 RDC). Criteriile avute în vedere la selectarea acestei operațiuni sunt: contribuția la operationalizarea RIS3 NE, impactul economic major așteptat, contribuția la creșterea numărului de locuri de muncă în regiune. Bugetul indicativ 18,00 mil Euro.

II: Investiții pentru creșterea durabilă a IMM

Proiectele vor avea drept scop creșterea competitivității IMM, prin tranziția către noi modele de producție durabilă și vor include investiții pentru dezvoltarea și/sau diversificarea capacității de producție/prestări servicii prin recuperarea, reutilizarea și revalorificarea unor materii prime, materiale și produse prin reintroducerea în procesul de fabricație principal sau prin crearea de noi produse/servicii, investiții pentru promovarea simbiozei industriale prin valorificarea deșeurilor și produselor secundare proprii ca materii prime pentru alte industrii, îmbunătățirea proiectării produselor pentru durabilitate, reparabilitate, reutilizare, upgradare și reciclare. Lansarea acestei operațiuni este estimată pentru semestrul 2 al anului 2023. Criteriile avute în vedere la selectarea acestei operațiuni sunt: contribuție la implementarea Planului de acțiune „Pentru o Europă mai curată și mai competitivă”, nevoia de schimbare societală, de educație și constientizare, precum și de stimulare a modelelor de producție durabilă prin colectarea unui bazin de bune-practici cu efect de replicare. Buget indicativ: 30,00 mil. Euro.

Monitorizarea operațiunilor de importanță strategică se va realiza prin prezentări periodice ale progreselor înregistrate în cadrul reuniunilor CM.

AM va acorda o atenție deosebită promovării operațiunilor de importanță strategică și va implementa măsuri dedicate detaliate în Planul de Comunicare a PR.

DOCUMENTE

Titlul documentului	Tipul documentului	Data documentului	Referință locală	Referința Comisiei	Fișiere	Data trimiterii	Trimis de către
NE RP DNSH assessment 2021-2027	Informații suplimentare	13.10.2022			Anexa DNSH PR NE 2021-2027		
Self-assessment Carta Final	Informații suplimentare	13.10.2022			Self-assessment Carta Final		
Self-assessment UNCRPD Final	Informații suplimentare	13.10.2022			Self-assessment UNCRPD Final		
NE RP Performance framework	Informații suplimentare	13.10.2022			NE_RP_1.1_performance_framework_october_2022		
NE RP ACB	Informații suplimentare	13.10.2022			Anexa_Cresterea_capacitatii_administrative		
NE RP Environmental permit	Informații suplimentare	13.10.2022			Aviz mediu 83_23.03.2022.PR NE		
Bank account identification form 2021-2027	Informații suplimentare	13.10.2022			Formular identificare financiara 2021 2027		
NE RP National Agency for Protected Areas Permit	Informații suplimentare	13.10.2022			Aviz ANANP		
SEA statement	Informații suplimentare	13.10.2022			Declaratie SEA PR NE 2021-2027		
NE RP Appropriate assessment study	Informații suplimentare	13.10.2022			EA PR N-E 2021-2027		
NE RP SEA - Proposed measures to adress adverse effects on environment	Informații suplimentare	13.10.2022			Masuri propuse pentru adresarea potentialelor efecte semnificative asupra mediului		
NE RP SEA Monitoring Plan	Informații suplimentare	13.10.2022			Plan de monitorizare a efectelor generate de implementare		
NE RP SEA Environmental Report	Informații suplimentare	13.10.2022			RM PR N-E 2021-2027		
NE RP SEA non-technical summary	Informații suplimentare	13.10.2022			Rezumat _non_tehnic_SEA_PR_1.1		